

Nr. 36 - September 1997
9e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 6,-

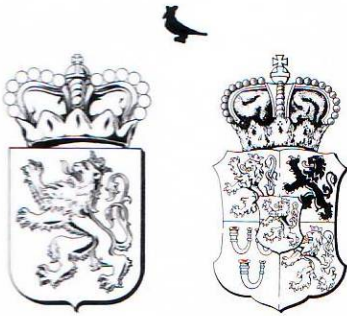
LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCHRIFT

BRAND IMPERATOR
HARTVERWARMEND, HET HELE JAAR DOOR.

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar.
 Abonnementprijs Hfl 25,- / BF 480 per jaar bij vooruitbetaling.
 Losse nummers à Hfl 6,- / BF 115 excl. Hfl 3,- / BF 60 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank Heythuysen, rekeningnummer 12.22.15.125
 Postgironummer 2878343
 België: Gemeentekrediet van België Agentschap Kinrooi, rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie-adres en nieuw abonnement

Eglantierhof 8
 6043 WH Roermond.

Druk

Drukkerij Limburgsche Post
 Heerstraat Noord 69
 6099 AW Beegden.

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie.
 Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

De redactie stelt het algemeen belang boven het persoonlijk belang en behoudt zich daarmee het recht voor om aangeboden teksten te wijzigen, in te korten of zelfs niet te plaatsen.

ISSN: 1382-0893.

BESTE SCHUTTERS-VRIENDEN,

Het Limburgse Schutterswezen staan een aantal grote veranderingen te wachten.

Met het vertrek van OLS-President Lei Stals en zijn vice-President Mon Vranken, zullen ook een aantal andere OLS-bestuursleden hun zetel overdragen. Dat heeft al de nodige onrust her en der teweeggebracht. De namen van de Blerickse politicus Frans Wolters en Bocholt's burgemeester Jos Michels worden steeds vaker gehoord en met instemming ontvangen.

Binnenkort zal ook de 'circulaire inzake beperking loodbelasting van de bodem bij traditioneel schieten' van kracht worden. Vele schutterijen zullen dan genoodzaakt zijn om extra onkosten te maken voor de aanschaf van een kogelvanger. Gelukkig steken gemeentebesturen vaak een welwillende (financiële) hand uit bij de aanschaf. Immers het zou jammer zijn als dit stukje cultuurgoed verloren gaat door het verplicht schieten op een kogelvanger.

Eén van de nieuwigheden dit jaar zal ongetwijfeld de invoering zijn van een wisseltrofee voor het Limburgs Dames Schuttersfeest; de vrouwelijke 'Um'. Wanneer deze trofee ook zo'n centrale rol gaat spelen bij het LDS als D'n Um bij het OLS, dan zal er zeer zeker geen sprake meer kunnen zijn van een samengaan van OLS en LDS. Vanuit publicitair oogpunt gezien zal het LDS daardoor een nóg grotere vlucht en aanzien gaan nemen en zal de OLS-Federatie meer kritiek te voorduren krijgen. Vele dames daarentegen blijven van mening dat met gemengde zestallen schieten op het OLS mogelijk moet zijn. Zij willen desnoods een rechtzaak aanspannen om het OLS-Federatiebestuur te wijzen op hun "discriminatoire" gedrag jegens de vrouwelijke leden van de OLS-Federatie en alsnog genoegdoening eisen.

Genoeg stof tot denken en discussiëren gedurende de komende rustige maanden. Alhoewel, vergeet niet het Marketentstertreffen in Vijlen en de Limburgse Schuttersdag in Baexem op 10 januari 1998 te bezoeken.

Ik wens U weer veel leesplezier toe,

Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

In het december-nummer zijn we van plan weer een aangepaste naam- en adreslijst te plaatsen van alle bij de OLS-Federatie aangesloten schutterijen en andere belangrijke adressen. Wij verzoeken U de gegevens te controleren, zoals die vermeld stonden in het Limburgs Schutterstijdschrift nummer 29, en bij eventuele onjuistheden/wijzigingen deze schriftelijk door te geven aan het redactie-adres.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in december 1997 verschijnen. Kopij en advertenties kunnen aangeleverd worden tot 1 november bij het redactie-adres.

*Bij de voorpagina: Het zestal van schutterij St.-Martinus Kinrooi dat winnaar werd van het OLS-1997 in Kaulille: Foto Jean van Nunen.
 Op de foto v.l.n.r. Mathieu Verstraten, Houben Jan Pieter, Houben Jan, Steyvers Hubert, Boonen Mathieu en Peter Ressen.*

PRACHTIG OLS IN EEN GRIJS MAAR TOCH KLEURRIJK KAULILLE

Het was anders dan in Bocholt verleden jaar, dat zeker. Toen zon, nu eerder grijs en nattig. Maar toch heerste er een onge-looflijke sfeer! Dit zowel op het feestterrein als op de optocht-route en zelfs in het kinderdorp.

Feestgids

Bij elk OLS zien we ook jaarlijks uit naar de feestgids. De inhoud is wel in grote trekken elk jaar ongeveer identiek, maar er is een hele evolutie te volgen vanaf de eerste programmagids in 1949. Verschillend natuurlijk de omslag omdat elke organiserende vereniging voor een andere vormgeving kiest. De compositie op de kleurige feestgids van Kaulille vonden wij zeer geslaagd met "D'n Um" centraal in een geheel van OLS-beelden. Verder trof ons het opstel van Geert Vanderheyden over het OLS. In elke lijnen schetst hij de historie van de schutterij en eindigt bij het spelelement voor de kinderen op dit OLS. De jaarlijkse gids is ook nu weer een aanwinst voor de verzamelaars. Op de tribune kwam men deze evenwel nogal laat te koop aanbieden.

Tribune

Over tribune gesproken. Het viel ons op dat er zoveel plaatsen voor de eregasten op de eretribune onbezet waren en tijdens de gehele optocht ook bleven.

Plechtige hoogmis

Vicaris Lambert Vanherck had het in zijn homilie over het OLS als feest van vreugde, maar herinnerde ook aan het verdriet van de landbouwers omwille van de heersende varkenspest. Aan het misboekje werd een bijzondere zorg besteed met centraal het logo en Sint-Joris met de draak, waarboven een tekening van de kerk en eromheen enkele symbolen van de eucharistie. Mgr. René Maessen celebreeerde met 7 andere priesters.

Receptie

In Cultureel centrum De Kroon deden de marketentsters de opvang en lieten ons het Gulden Boek tekenen. Jos Michels, burgemeester en voorzitter van de Stuurgroep OLS-1997, stelde dat alle schutterswegen in 1996 en 1997 naar zijn Gemeente Bocholt leiden: het moest eens ophouden!

Nieuwe vlag bij de ceremonie

Via de toegangspoort met klaroenblazers begaf men zich naar het voetbalplein. Zouden ze alle 6 keurig de hoogte ingaan en wel goed hangen was veler bekommernis. Maar dé nieuwigheid was dat er voor het eerst de nieuwe Belgisch-Limburgse vlag werd gehesen. De leeuw heeft nu een schild op de borst gekregen. Gaan we ons nu weerbaarder opstellen in Vlaanderen? We hoorden opmerkingen maken over de letters G.B. op de vlaggen der vendeliers: Grote Brogel natuurlijk en niets anders! Na de plechtigheid volgden de ereschoten.

Ook op de toegangspoort zagen we een nieuwe vlag prijken. De rood-wit-blauwe vlag van Nederland was vervangen door de rood-wit-blauwe vlag van Luxemburg. Waarschijnlijk was de Nederlandse vlag met een verkeerd wasmiddel gewassen.

Hoe dan ook, het gaf stof tot praten voor de aanwezigen.

Toespraken in rumoerige feesttent

Kapitein-voorzitter Jos Bloemen citeerde uit zijn toespraak op het provinciehuis hoe hij het succesvolle OLS in Bocholt beleefde. Het nu waarmaken was toch heel wat anders en hij dankte voor de fijne medewerking van velen. Jos Michels had het over de waarde van de overwinning op een OLS, vergelijkbaar met een medaille winnen op de Olympische Spelen vond hij. Sponsoring is heel belangrijk én goede medewerkers. Na veel regen is het weer nu toch beter, te danken aan onze kippestal bij de Clarissen?

Leo Stals sprak over het belang van ieders aanwezigheid, in welke rol dan ook. Sint-Joris heeft het waar gemaakt met een schitteren-

de organisatie en een koninklijke voorbereiding. Dank ook aan de jury, nu ruim 100 personen sterk, die nu 75 jonge solisten te beoordelen hebben. Het bestuur zal wijzigingen ondergaan en ik treed af na 45 jaar OLS waarvan 12 als president.

Baron van Voorst tot Voorst vond het OLS de mooiste dag voor beide Limburgen wegens de traditie. Spijtig dat schutters geen bescherming kunnen geven tegen het virus. De kruidpoedermannen van Kaulille waren al lang voorbestemd om nog eens te winnen. Tot volgend jaar in "Oost-Limburg" (Nederlands of Belgisch dat zegde hij niet).

De Belgische gouverneur was onder de indruk van haar eerste OLS verleden jaar en herinnerde aan Jos Michels' tocht naar Scherpenheuvel. Hier woont de beste buksmeester stelde ze, daarom schoot ik verleden jaar ook raak. Verder drukte ze op het belang van het vrijwilligerswerk.

Dan volgde het openingsgebed van Mgr. Maessen en zong het plaatselijk zangkoor Sint-Caecilia, gestoord door achtergrondgeluid in de tent.

Zou het geen goede suggestie zijn pas de buffetten te openen in de feesttent ná de officiële opening? In de andere tenten zijn er immers drankgelegenheden genoeg.

Optocht zonder hoevedieren

Varkens lopen er nooit mee op een OLS, de schutters kiezen wel andere mascottes, maar zelfs de vertrouwde paarden waren er niet. Het deed niets af aan het kleurrijke schouwspel in de Kauliller straten die ook mooi bevlagd waren (door de Heemkundige Kring Klaveren Heer) en waaraan de regenschermen soms ook nog een kleurrijk tintje gaven. "Alle groepen openen zeer mooi, maar het valt wel op dat sommige schutterijen met moeite hun schutterspeloton kunnen bevolken", zo zegde ons Senator André Kenzeler. Een paar andere reacties langs de omloop.

Rita Van Uytvenne uit Kaulille had maagpijn en verorberde een beschuitje in café De Bokkerijder. Wat een marketenster of een bokkerijder was, wist ze niet. We hebben dan maar niet gevraagd of ze ook de bielemannen kende. Ze werkte vroeger op de poederfabriek.

Een schuttersfeest voor vrouwen? Nooit van gehoord. Mia Severins uit Voerendaal kende ook het LDS niet, al is haar man jurylid.

Vrouwen ziet ze liever in de optocht dan onder de schietboom. Ze volgde zeer aandachtig de optocht vanaf de tribune met een feestgids in de hand. Alle groepen zijn interessant vond ze, al ken ik niets van de 'normen', dat laat ik aan mijn echtgenoot over.

Hilde Janssen van Bocholt, maar al lang in Kaulille wonende, (medewerkster 664), zorgde voor de inwendige mens in de parochiezaal. Haar zoon Rob Plessers vervulde trouw zijn functie als 'koning' op de hoofdtribune. Ik vind het niet jammer dat ik niets van de stoet zie. Die heb verleden jaar in Bocholt al gezien. Maar het vuurwerk vanavond wil ik niet missen...

Alle parkings vol

Dat hoorden we van Jos Bloemen. Onderweg hadden wel velen moeten aanschuiven langs de drukke rijkswegen, maar ze waren toch ter plaatse geraakt dankzij de aanwezige Rijkswacht en politie. Vele gezinnen kwamen ook af op het Kinderdorp want de regendruppels deerden de kinderen niet. Het Rode Kruis had wel de meeste last met verloren kinderen en kleinere verwondingen.

Weerklank in de pers

Radio en TV deden een goede promotie voor het OLS en Omroep Limburg werd weer druk beluisterd! In het Belang van Limburg, één der hoofdsponsors, konden we lezen:

'35.000 toeschouwers op OLS in Kaulille', met als ondertitels: 'We liepen op wolkjes' en 'OLS-bölkes' (Jos Thomassen) en 'Als schutter wordt je geboren' (Nico Meens). In het Nieuwsblad: 'Kaulille schuttersmekka en OLS trekt weer grote massa' en korte bijdragen over het 'Familiaal karakter' en het 'Model voor Europa'.

Stand Schutterstijdschrift

Het deed Wim Pijpers en Cor Voorster deugd dat weer velen eens aankwamen op hun stand om er de feestgids of de nieuwe CD van pater Willem Sangers te kopen. Ook oudere nummers en vroegere schuttersuitgaven werden aangekocht en men kijkt er telkens met bewondering naar de mooie ingebonden dubbele jaargangen van ons tijdschrift. Iemand noemde dit "een prachtig bezit".

Schietwedstrijd

Zondagavond bleven er nog 17 schutterijen over, waarvan 13 Nederlandse en 4 Belgische (alle van de Bond Maas en Kempen). Nu moet hij toch weer over de Maas geraken, zo hoorden wij, maar mag hij wel uit de schutkring rond Bocholt? Zaterdag vanaf 11 uur hervat de kaveling om uit te maken wie de volgende schutterij wordt om "D'n Um" mee te nemen. Wie dat werd, leest U elders, maar voor de meeste lezers is dat ongetwijfeld "oud nieuws".

Bij Gouverneur Houben

Het winnend zestal van het OLS-1997 en de gehele schutterij St.-Martinus Kinrooi werden op 27 augustus ontvangen op het provinciehuis in Hasselt om daar de medailles van beide provinciebesturen en van Koning Albert II en Koningin Beatrix in ontvangst te nemen. Gouverneur Hilde Houben-Bertrand mocht voor de derde keer op rij gastvrouw zijn voor een Belgische winnaar.

De Nederlands-Limburgse gouverneur liet zich vertegenwoordigen door deputé Martin Urlings. "Boze tongen beweren dat Gouverneur Baron van Voorst tot Voorst zich niet meer in België durft te laten zien," zei Urlings. "Het is ook niet meer leuk als je reeds na enkele schoten weet aan welke kant van de Maas het OLS het volgende jaar betwist wordt," aldus Urlings, doelend op de missers van zijn gouverneur bij de ere-schoten vóór aanvang van een OLS.

"Maar we hebben een oplossing. De vrouw van onze gouverneur schiet uitstekend. Misschien kan zij het volgend jaar opnemen tegen haar Belgische collega".

Peter Ressen, voorzitter van schutterij St.-Martinus Kinrooi, mocht in aanwezigheid van de gedeputeerden Sleypen en Dufaux, de burgemeesters Michels en Schoofs en van de schutterij St.-Joris Kaulille de medailles in ontvangst nemen.

Werner Smet.

HET OLS-1997 GEZIEN VANUIT EEN ANDER PERSPECTIEF

Al vaker heeft U kunnen lezen of horen dat een OLS vroeger totaal anders van opzet was. In de loop van de tijd heeft dit Interlimburgse schuttersfeest zich ontwikkeld van een klein en nogal besloten schuttersfeest in een boomgaard tot een schuttersfeest waarbij gerekend moet worden op zo'n 35.000 bezoekers. Het geringe aantal bezoekers vroeger bracht weinig financiële risico's met zich mee. Een OLS (ja zelfs een bondsfeest) vandaag de dag kan niet meer zonder sponsoring. Ik zou zo nog een tijdje door kunnen gaan. Wat ik wil aangeven is dat er veel meer van de winnende schutterij wordt verwacht bij het organiseren van een OLS dan vroeger. Het in huis hebben van een excellent schietend zestal geeft nog geen garantie voor de organisatie van een goed OLS-feest.

Sponsoring

Het grote organisatorische succes van het OLS-1996 is niet alleen een goede reclame geweest voor het OLS-1997, het heeft ongetwijfeld de sponsors weer voldoende vertrouwen gegeven om een schuttersfeest te ondersteunen. Michels en zijn volk hebben het "Spook van Stokkem" is voor eens en altijd verbannen. Sponsoring met geld of goederen is één deel, omzetten in

herkenbare diensten voor de sponsors en bezoekers is een tweede zaak. De organisatie van het OLS-1997 is daar mijns inziens volledig in geslaagd. Tevredenheid daarom alom. Diegenen die sceptisch stonden tegenover twee achtereenvolgende OLS-feesten in dezelfde gemeente, moeten nu ruitelijk erkennen dat het wel degelijk mogelijk is.

Nieuw jasje

Al tijdens de voorbereidingen van het OLS-1997 werd duidelijk dat schutterij Sint-Joris Kaulille voortging op de door schutterij Sint-Laurentius Bocholt uitgezette koers. Onder leiding van burgemeester en Stuurgroepvoorzitter Jos Michels, werd het OLS in de afgelopen twee jaar in een nóg meer eigentijds jasje gestoken.

In navolging van het OLS in Bocholt, werd ook in Kaulille een nóg mooier en groter kinderdorp opgezet. Het kinderdorp is een groot succes en is niet meer weg te denken bij een feest waar het gezin centraal staat. Het bestuur van het Limburgs Dames Schuttersfeest in Bocholt heeft ook het kinderdorp gekozen om hun schuttersfeest een nóg grotere aantrekkingskracht te geven.

Het vuurwerk was dit jaar nog grootser dan vorig jaar in Bocholt. Ook dit onderdeel van het OLS kon zich verheugen in een toegenomen bezoekersschare.

Promotie

Daar waar mogelijk werd het OLS-1997 gepromoot. Het winnend zestal van Kaulille was prominent aanwezig bij grotere manifestaties. Ook werd niet verzuimd om via de radio en zelfs de TV het OLS te promoten. Grote affiches (helaas alleen in de Belgisch-Limburgse dorpen gezien) en strooifolders riepen de lezers op om op zondag 6 juli het OLS in Kaulille te bezoeken.

Omroep Limburg

De grote uitstraling die het Limburgse Schutterswezen heeft, werd verder versterkt door de vele uitzendingen die Omroep Limburg besteedde aan het OLS.

Een van de sterke punten van de verslaggevers van Omroep Limburg is ongetwijfeld het feit dat ze weten waar ze het over hebben en

Het verslaggeversteam van Omroep Limburg tijdens het OLS; Doorgaan!!!

dat ze een sfeer weten op te roepen waardoor vele tienduizenden aan de radio gekluisterd blijven. Te-leurstellend daarentegen was de vaak oppervlakkige verslaglegging van het OLS-feest door enkele andere media. Compliment voor het team van Omroep Limburg dat ook dit jaar weer het OLS op een grandioze manier versloeg.

Pers

De pers bepaalt in hoge mate het succes van een feest, ook van een OLS-feest. Vandaar dat het juist is dat de pers, terecht, faciliteiten geboden krijgt om nóg meer bekendheid te geven aan het festijn. Dit jaar echter zorgde een over-enthousiaste "ceremoniemeester" van het OLS voor de nodige irritatie. Wellicht door onvoldoende ervaring en of instructies, probeerde hij de pers te beletten hun werk te doen toen deze foto's probeerden te maken van de autoriteiten of de pers de toegang tot de vlaggeparade te ontzeggen.

Door het dragen van een officiële "OLS-1997 Perskaart" mag de journalist/fotograaf toch verwachten dat de organisatie meehelpt om ook dit belangrijke schuttersgebeuren aan zijn lezers/kijkers te tonen. Mogelijk dat deze ceremoniemeester zijn aandacht wat meer had kunnen richten tot de tap in de tent tijdens de officiële openingstoespraken door de autoriteiten.

Feestgids

De OLS-Feestgids is een waar verzamelobject geworden. Hoge bedragen worden al geboden voor een exemplaar van de feestgids van het OLS in Grote Brogel. De feestgids is een ideaal middel om iets meer te vertellen over de organiserende schutterij, het Limburgse Schutterswezen, de plaats waar het OLS gehouden wordt, het feestprogramma, de wedstrijden etc. De adverteerders hebben graag hun goede geld over voor een advertentie in een boekwerk dat ook na het OLS nog regelmatig wordt ingezien. Het te koop aanbieden van de OLS-Feestgids tijdens de bondschuttersfeesten in juni, geeft de koper ook inzicht in het programma op de dag voorafgaande aan het OLS-Feest. Ook kan dan het telefoonnummer van het OLS-terrein doorgegeven worden aan familieleden ingeval dat onverhoopt nodig mocht zijn.

De OLS-Feestgids biedt ook de ideale mogelijkheid om het **gehele** Limburgse volkslied af te drukken evenals de Nederlandstalige versie van het Belgische (Brabançonne) en het Nederlandse volkslied (het Wilhelmus). Wellicht dat dan meer mensen hun volkslied kunnen meezingen tijdens het spelen van de volksliederen op een OLS.

Speculaties

Nadat Lei Stals tijdens de laatste persconferentie van het OLS-1997

had aangekondigd dat hij in 1998 zal stoppen als OLS-President, startten de speculaties over zijn en Mon Vranken's opvolging.

Namen werden in de pers genoemd. Lei Stals probeerde tijdens een interview de schade te herstellen door te stellen dat namen noemen van potentiële opvolgers eveneens betekent mensen kwetsen. Aankondiging op een later moment ware beter geweest, dan hadden ook mogelijke opvolgers voorgesteld kunnen worden.

Steeds duidelijker wordt het dat de opvolger van Lei Stals Frans Wolters uit Blerick zal worden. Wolters is niet alleen beschermheer van de Schuttersbond Juliana, maar ook actief betrokken bij het schutterswezen in Noord-Limburg. Als opvolger voor Mon Vranken gaat de wens al langer uit naar Jos Michels. Jos Michels heeft zijn organisatorische kwaliteiten ruimschoots bewezen tijdens de laatste twee OLS-Feesten.

Met het duo Wolters-Michels kan de OLS-Federatie de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.

Lei Meisen zag zichzelf ook als één van de mogelijke kandidaten. Na Leo Jans kwam Leo Stals en dus is de volgende OLS-President ook een Leo, Leo Meisen. Waarvan acte!

Wim Pijpers.

SCHUTTERSFEEST IN KINROOI REEDS IN VORIGE EEUW AFGESLOTEN MET VUURWERK!

De afgelopen twee jaren werd het OLS-programma in Bochoolt en Kaulille afgesloten met vuurwerk. Tot onze verbazing lazen we in de "Maas- en Kempenbode" uit 1892 dat het internationaal schuttersfeest in Kinrooi werd geopend met "kanongebulder" en afgesloten werd met een prachtig "vuurwerk". We laten hierna de tekst volgen uit de "Maas- en Kempenbode" van 11 september 1892.

Kinroy. - Verleden Donderdag had alhier het plechtig internationaal schuttersfeest plaats. Reeds vroeg in den morgen hoorde men het kanonengebulder den plechtigen dag begroeten. Om 10 uren, zag men reeds verscheidene schutterijen en gezelschapsverenigingen de met smaak versierde weide binnentrekken. Waarlijk deze weide was heerlijk versierd en overtrof eenieders verwachting.

Aan den ingang, die met groen siersel en bloemen was opgesmukt, wapperde de driekleurige Belgische en Hollandsche vlag boven dit opschrift: "**Weest allen welkom**"! Binnen komende, ontwaarde men links het prachtig kiosk dat zich met zijn groen doorstrengeld berkenloof verdook onder eenen reusachtigen perelaar, in wier kruin het teeken van Nederlandsch vrijheid zich verhief. In één woord alle toebereidsels gingen eenieders verwachting te boven, dank aan de edelmoedigheid der Kinroyaren, die allen hadden gewedieverd om de zoo gunstig gelegen weide lusterrijk te versieren..

Om 1 uur waren de genoodigde schutterijen aanwezig. Na den eere-wijn, hun door den Eere-voorzitter aangeboden, te hebben geproefd, begon de optocht. Voorop stapten de gemeente-overheden, de leden van de Commissie, onze schutterijen, daarna alle fanfaren, zangverenigingen en schutterijen. De eene door hunne tonen, de andere door hunne zangen, wekten eenieders aandacht op. Na den optocht begonnen drie de best geoefende schutters van elke schutterij te wedieveren om het meeste getal punten naar onder te donderen. De kogel, door vastheid en juistheid geleid, miste nooit haar doel. Of schoon elke schutter het bepaald getal schoten nog niet had gelost moest men nochtans de schieting

staken daar het daglicht langzaam wegstreek en plaats maakte voor den avond.

De avond had vrij zijne aange-naamheden. De Eerw. Heer L. Weyen, gaf een prachtig vuurwerk. Dit had eene overgrootte menigte naar de weide gelokt. Ook toen het laatste schot boven in de lucht afging en zich in ontelbare gele, groene en blauwe sterren verspreidde, werd de Eerw. Heer L. Weyen door een daverend handgeklap begroet.

Een ooggetuige.

Op 18 september 1892 gebeurde er een rechtzetting in dezelfde krant. Niet de pastoor Weyen, maar wel professor L. Weyen uit Visé had ingestaan voor het vuurwerk.

- Terechtwijzing. - In ons nummer van verleden Zondag, hebben wij eene onnauwkeurigheid begaan in wat aangaat het vuurwerk dat bij gelegenheid van 't feest werd afgestoken. Men leze: "den Heer L. Weyen, professor te Visé" in plaats van den Eerwaarden Heer Weyen.

Tevens vernemen wij uit deze uitgave dat er in Kinrooi ook al voor het erekruis werd geschoten (prijs Danissen van Grathem), gewonnen door de schutterij van 't Hasselt. De persoonlijke wedstrijd werd gewonnen door M. Houben uit Heythuisen.

Kinroy.

- SCHUTTERSWEDESTRIJD. - Eerekruis, Danissen van Grathem; 10 prijs: Tongerlo (t Hasselt); 20 pr. Molenbeersel (Manestraat); 30 pr. Grathem, St.-Severinus; 40 pr. Best geoefende schutterij, St.-Catharina van Bree, 50 pr. Verstekomend gezelschap, Peer St.-Trudo.

Personeele wedstrijd: 10 prijs: M. Houben, Heythuisen; 20 pr. M. Brouns, Manestraet Molenbeersel; 30 M. Hendrix, Tongerlo.

(Maas- en Kempenbode
18 september 1892).

Uit dit alles kunnen we vaststellen dat de schuttersfeesten op het eind van de vorige eeuw ook al wat variaties vertoonden met de tegenwoordige schuttersfeesten: schieten met drietallen, voor het erekruis en een persoonlijke wedstrijd.

"Maar door de duisternis kon het schieten niet volledig worden afgevoerd", meldt het artikel.

Hoeveel schietbomen er destijds werden gebruikt staat er niet in te lezen. Ook dit zal wel invloed gehad hebben op het trage verloop, maar met al onze moderne middelen slaagt men er nu ook niet in om het OLS op één dag uit te schieten!

Werner Smet.

- * Bekers
- * Standaards
- * Medailles
- * Herinneringen
- * Relatiegeschenken

ROBIN HOOD b.v.

* NEDERLAND SPORTPRIJZEN

Roermondseweg 21
6004 AN Weert
Tel. (0495) 52 06 11
Fax (0495) 52 06 11

ADRESWIJZIGINGEN

0070 Secretariaat Zuid-Limburgse Schuttersfederatie wijzigen in: St.-Agathastraat 6 6287 AJ Eys. Tel. 043-4511694 (Jack K.H. Duckers).
0075 Zuid-Limburgs Federatiefeest 1996 doorhalen.

0076 Opnemen: Zuid-Limburgs Federatiefeest 1998 Postbus 16 6300 AA Valkenburg. Tel. 043-4592329 (Henk Tabbers).

0344 Wijzing secretariaatsadres St.-Petrus Kelpen-Oler in: Kelperveen 4 6037 SG Kelpen.

GESCHIEDENIS EN ONTSTAAN VAN DE ZUID-LIMBURGSE SCHUTTERSBOED DEEL I – door Luc Wolters

Inleiding

Zoals diverse schutterijen zich interesseren voor de eigen geschiedenis, zo worden ook vanuit de schuttersbonden activiteiten ontplooid om de bondsgeschiedenis boven water te halen. Dit heeft in diverse bonden reeds geresulteerd in een aantal fraaie boekwerken, zoals de bond Eendracht Born/Echt en uiteraard het kloekke boek over 100 jaar Bond Eendracht Maakt Macht Weert e.o. Ook in Zuid-Limburg is gezocht naar wat er in het verleden heeft plaatsgevonden zodat de bond is geworden tot wat hij nu is. De Zuid-Limburgse Schuttersbond voert sinds jaar en dag een tweetal jaartallen in haar briefhoofd.

In 1921 zou de bond zijn opgericht en in 1932 verkreeg zij de koninklijke goedkeuring van de statuten. Het wordt door niemand betwist dat

de geschiedenis van de bond teruggaat tot het jaar 1932, omdat uit die tijd enige kranteartikelen voorhanden zijn, die beschrijven hoe het destijds gegaan is. Echter over het jaartal 1921 wist tot voor kort niemand iets te melden.

Het werd zelfs in twijfel getrokken, totdat het bewezen zou zijn dat het jaartal 1921 met recht een plaatsje zou hebben in het briefhoofd. Onlangs is enige duidelijkheid gekomen omtrent het ontstaan van de Zuid-Limburgse schuttersbond en de voorgeschiedenis hiervan.

We zullen de jaartallen 1921 en 1932 verantwoorden en de gebeurtenissen nader toelichten. Echter zoals gezegd is er een voorgeschiedenis, er is een en ander aan vooraf gegaan en dat willen we U niet onthouden.

Vergadering in 1897

Honderd jaar geleden, in het najaar van 1897 werd er een vergadering gehouden om te komen tot de oprichting van een schuttersbond in Zuid-Limburg. Volgens een aankondiging¹ vond deze vergadering plaats op zondag 21 november 1897 in het schutterslokaal te Gulpen en wordt het doel als volgt omschreven, namelijk: "om tot oprichting te komen van een Zuid-Limburgse Schuttersbond".

De aankondiging in de krant stond niet in de in Zuid-Limburg verschijnende Limburger Koerier, maar in

Middels een officiële brief nodigde schutterij St. Paulus uit Vaals hun collega-schutters van St. George Simpelveld uit om naar de vergadering te komen om de Zuid-Limburgse Bond op te richten, 25 oktober 1897.

Vaals den 25. Oktober 1897

Aan het Bestuur der Schutters Vereeniging te Simpelveld:

De kgl. St. Paulus schutters vereeniging van Vaals, verzocht heeleff bij deare hare snoter vereeniging te Simpelveld om twee leden hurer vereeniging te zenden op zondag den 21 November ¹⁸⁹⁷ naarmidggs 4 uur (Greeno tijd) naar het schutterslokal bij den heer F. Watermans te Gulpen. ten einde een vergadering te houden om te raadplegen en te bespreken over het oprichten van eenen Schuttersbond

Aan het bestuur der kgl. St. Paulus schutters te Vaals

De secretaris
M. Moppeney

De president
P. Peber.

GULPEN, 23 Nov. Jl. Zondag had ahier in het schutterslokaal eene vergadering plaats, ten doel hebbende een kantonnalen bond van de schutterijen uit het kanton Gulpen tot stand te brengen. Zeven schuttersverenigingen waren vertegenwoordigd. Besloten werd tot oprichting van een bond, die zich in hoofdzaak ten doel stelt, door samenwerking feesten te organiseren, waaraan, tevens bondsprijzen zullen verbonden worden. Voorts werd een voorloopig bestuur benoemd en besloten bij de te houden volgende vergadering de nog afwezige schuttersverenigingen uit het Kanton Gulpen ter vergadering uit te noodigen en alsdan een definitief bestuur te kiezen, ten einde den bond dan voorgoed te constitueren.

In het verslag in De Limburger Koerier van 25 november 1897 valt het resultaat te lezen van de vergadering om tot oprichting van de Zuid-Limburgse bond te komen.

de Maas- & Roerbode, een krant die haar verspreidingsgebied meer noordelijker in de provincie Limburg had. Ook uit een andere bron weten we dat deze vergadering aanstaande was. Schutterij St. Paulus Vaals beveelt deze vergadering sterk aan bij haar collega-schutterijen. Onder meer schutterij St. George Simpelveld heeft in haar archief een brief van St. Paulus Vaals, waarin de Vaalser schutters zich sterk maken voor de oprichting van de Zuid-Limburgse Bond.²

Zij nodigen hun zustervereniging uit Simpelveld van harte uit om op 21 november 1897 om vier uur 's namiddags naar het schutterslokaal F. Notermans te Gulpen te komen.

Doel van de bond

Het verslag van de vergadering wordt in de regionale krant gepubliceerd.³ Het doel was geweest een kantonnale schuttersbond op te richten voor de schutterijen uit het kanton Gulpen. Zeven schutterijen waren op deze vergadering aanwezig en zij besloten om een schuttersbond op te richten. De bond stelde zich tot doel om door onderlinge samenwerking schuttersfeesten te organiseren, waarbij tevens bondsprijzen te winnen zouden zijn. Het was namelijk zo dat de schutterijen eens in de zoveel tijd een groot internationaal schuttersfeest organiseerden, elk met een prijzenpakket. Thans was het de bedoeling om ook bondsprijzen uit te loven voor de uit de bond deelnemende schutterijen.

Deze prijzen zouden als een extra onderdeel worden beoordeeld tijdens de reguliere grote internatio-

nale schuttersfeesten. Er werd een voorlopig bestuur gekozen. Bovendien werd geconcludeerd dat er nog verenigingen uit het Kanton Gulpen benaderd konden worden om tot de bond toe te treden en bij een volgende vergadering met alle leden in spé kon een definitief bestuur gekozen worden.

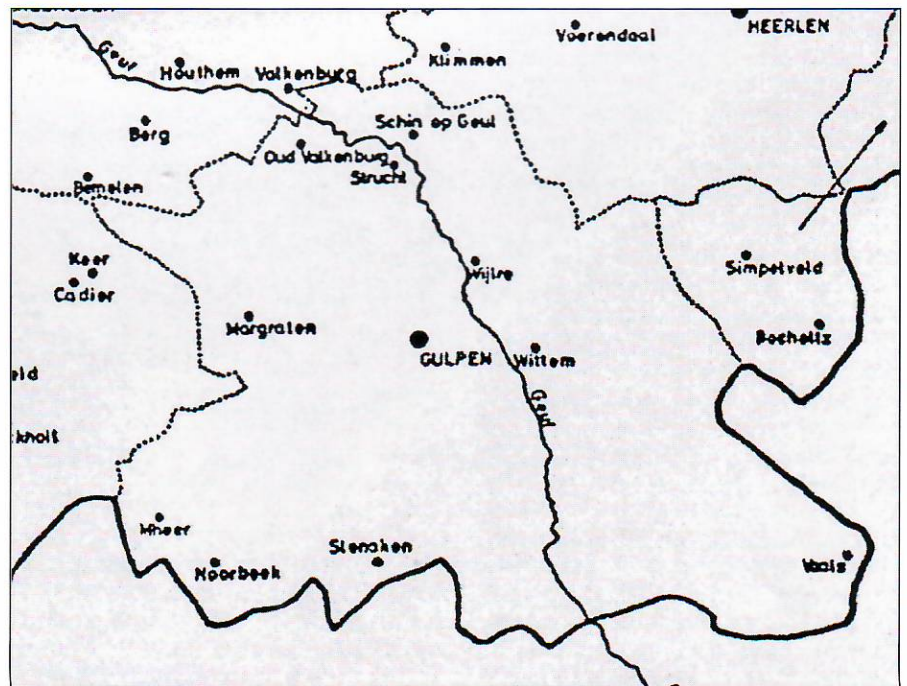
Kantonnale schuttersbond

De term kantonnale schuttersbond vraagt wellicht om enige uitleg. Het wil zeggen een schuttersbond die zich richt naar de grenzen van het kanton, in dit geval het kanton Gul-

pen. De kantonnale indeling stamt uit 1794 en 1802 en werd ingevoerd toen de Fransen hier heer en meester waren.⁴

Zij deelden de door hen onderworpen streken in volgens een bestuurlijk concept. Deze indeling werd door de Nederlandse regering in 1814 overgenomen. De titel kantonnale schuttersbond klinkt bekend in de oren. Namelijk ook de Schuttersbond Eendracht Maakt Macht uit Weert en omstreken was een kantonnale bond, een schuttersbond op basis van de indeling in kantons. Deze werd opgericht in 1896 en blijft daarmee onbetwistbaar de oudste schuttersbond.

In het geval van de Zuid-Limburgs schuttersbond in oprichting richten we nog een blik op het kanton Gulpen. Onder dit gebied vielen de schutterijen van Mheer, Margraten, Strucht, Vaals, Gulpen, Wijlre, Mechelen, Epen, Eys en de gezamenlijke schutterij van Wahl- en Nijswiller, die destijds actief was. De schutterijen van St. Geertruid, Noorbeek en Schin op Geul waren niet (meer) actief in 1897 en de schutterij van Vijlen was nog niet opgericht. Door Vaals werd evenwel ook de schutterij van Simpelveld uitgenodigd en waarschijnlijk ook Bocholtz, hoewel deze niet onder het kanton Gulpen ingedeeld waren bij de kantonnale indeling (uit 1802).

De indeling in kantons, die dateert van 1794 en 1802. De grenzen van een indeling naar kantons lagen ten grondslag aan het gebied van een kantonnale schuttersbond. Uit: Jappe Alberts, Geschiedenis van de beide Limburgen. II, t/o 128.

Resultaat

Hoewel in de krant de Limburger Koerier sprake is van een voorlopige oprichting en een nadere bestendiging, die zal volgen, is voorts van het resultaat van deze vergaderingen over de kantonnale schuttersbond Gulpen niets bekend. Als we naar diverse schuttersfeesten kijken, die georganiseerd zijn in de navolgende jaren, dan ontdekken we in het programma niets van enkele extra prijzen die in het kader van een schuttersbond worden uitgelooft, noch in 1898 bij het schut-

tersfeest te Wijlre of Valkenburg, in 1899 in Mechelen, noch bij gelegenheid van de luisterrijke viering van het 300-jarig bestaan in 1900 van schutterij St. Paulus Vaals.⁵ In alle vier de gevallen neemt een behoorlijk aantal schutterijen deel uit het kanton Gulpen, maar nergens is er ook maar sprake van dat enige activiteiten op bondsniveau ontplooid zijn. Zo kunnen we niet anders dan concluderen dat de Zuid-Limburgse schuttersbond in 1897 niet van de grond kwam.

Luc Wolters.

Noten:

1. Aankondiging in: De Maas- & Roerbode, 9 nov. 1897, met dank aan Wim Pijpers.
2. Brief d.d. 25 oktober 1897, in het archief van schutterij St. George Simpelveld.
3. De Limburger Koerier, donderdag 25 november 1897.
4. Lit.: P.J.H. Ubachs en I.M.H. Evers, Ongewilde Revolutie. Limburgs Maasland onder Frankrijk (1794-1814). Publications 1994. Deel 130. 37-40. en: W. Jappe Alberts, Geschiedenis van de beide Limburgen. Deel II (Assen 1974) 122-125.
5. Diverse aankondigingen van schuttersfeesten in: De Limburger Koerier, 1898, 1899 en 1900.

EXPOSITIE 'SANCTUS; HET JAAR DER HEILIGEN'

Heiligen zijn eeuwenlang nauw verbonden geweest met het leven van alledag. Zij behoedden mens en dier voor ziekte en onheil en beschermden reiziger, boer en ambachtsman. De feestdagen van de heiligen, vastgelegd in de heiligenkalender, markeerden de wisseling van de seizoenen en waren aanleiding voor menig verplichte vrije dag. Ook vormden deze feestdagen vaak aanleiding voor een belevaart, dorps- of gildefeest.

Het Museum voor Religieuze Kunst in Uden, Museum Catharijneconvent in Utrecht en het Museum van het Boek/Museum Meermannano Westreenianum in Den Haag schenken in het najaar van 1997 aandacht aan het thema Heiligen in Nederland. Uden legt met de tentoonstelling 'Sanctus, Het jaar der heiligen' de nadruk op de volksdevotie, waarbij de heiligenkalender als leidraad dient. Utrecht geeft een beeld van de ontwikkelingen in belevaarten dicht bij huis en in Den Haag staat de Legenda Aurea centraal, de beroemdste legendenbundel uit de middeleeuwen.

Op de expositie 'Sanctus, Het jaar der heiligen' is aan de hand van zestien heiligen die in het leven van de Brabanders en Limburgers een belangrijke plaats innamen (en dat soms nog steeds doen) te zien hoe katholiek Nederland eeuwenlang met de heiligen het jaar rond ging. Rond de beelden en retabels van deze heiligen zullen allerhande voorwerpen en devotionalia worden gegroepeerd waaronder prentjes, magische spreuken, brandmerken, relieken en foto's. Ook gebruiken die van oudsher door de feestdagen van de heiligen werden bepaald worden op de tentoonstelling belicht. Bijvoorbeeld de gewoonte om met het planten van gewassen

te wachten tot na de ijsheligen (11-15 mei) of het aspergeseizoen af te sluiten op Sint Jan (24 juni).

Veel bekende heiligen hebben hun naam aan kruiden gegeven die in de artsenijhof bij het kloostercomplex, waarin het museum gevestigd is, te zien zijn. Denk maar aan Barbarakruid, Judaspenning, Christoffelkruid en Sint Janskruid. Op de tentoonstelling wordt aandacht besteed aan het hoe en waarom van deze naamgeving en aan de rol die kruiden speelden in het dagelijks leven, bijvoorbeeld het gebruik om op 24 juni een Sint Janstros aan de

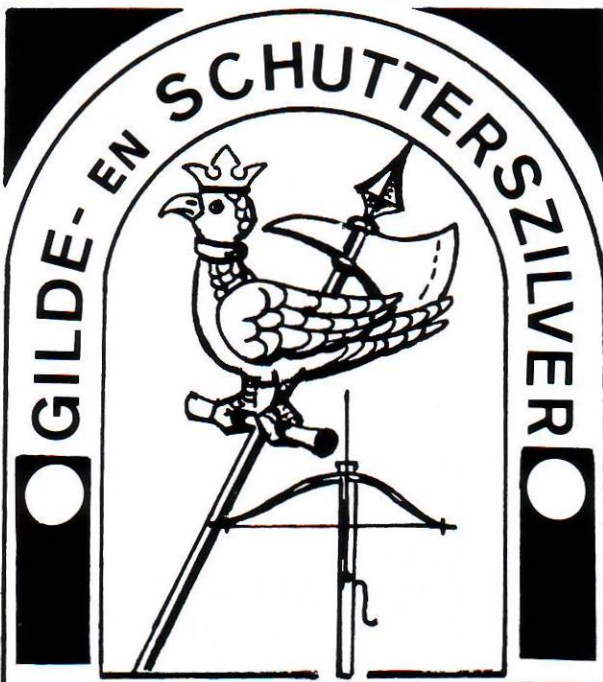
deurposten te hangen.

Natuurlijk bestaat tevens de mogelijkheid, al dan niet onder leiding van een gids, de kruiden in de artsenijhof te bekijken.

De tentoonstelling loopt van 13 september t/m 30 november 1997 en is geopend van dinsdag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur, zaterdag en zondag van 13.30 tot 17.00 uur. Het museum is gevestigd Vorstenburg 1 5401 AZ Uden. Tel. 0413-263431.

Foto: Paul van Galen, Vught.

GILDE- EN SCHUTTERSZILVER

JUWELIERS - HORLOGES
Jan Andriessen
 DORPSSTRAAT 54
 5708 GJ HELMOND (STIPHOUT)
 TEL. 0492-550792
 FAX 0492-522269

JANFRÉ

Voornaamste punten waar u op let bij aanschaf van nieuwe uniformen:

- *Goede kwaliteit
- *Korrekte pasvorm
- *Vlotte levering
- *Betaalbare prijs
- *Behoud van pasvorm
- *Snelle nalevering
- *Uitgebreide service

Dit maken wij voor U.
 Vraag vrijblijvend offerte.
 Maak een afspraak.

**uniformen-
 petten-
 uitmonsteringen**

BRUSSESESTRAAT 124
 6211 PH MAASTRICHT
 TELEFOON 043-3217712

LAARZEN LAARZEN L
 PLUIMEN-VEREN-PLUI
 KOPPELS-RIEMEN-KO
 HOEDEN-SHAKO'S-I
 UNIFORMSCHOENEN
 DANSSCHOENEN DAN
 HISTORISCHE-SCHOE
 GILDESCHOENEN GI
 OVERSCHOENEN
 HANDSCHOENEN HAN
 OPERA-OPERETTE-SC

VAN BEERS B.V.
 S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
 Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
 Internationaal Tel.: 0031(416)27 22 54

TONEELSCHOENEN

C. VANGOMPEL N.V.
 METAALBEWERKING

**ERKEND
 WAPENMAKER**

ALLE HERSTELLINGEN.
 VERVAARDIGEN VAN BUKSEN
 KALIBER 12 EN 16 MET
 VERNIEUWD GREDEL- EN
 AFTREKSYSTEEM.

Boshoekstraat 26 - B-3665 AS
 Telefoon: 09-32-89-658174
 Telefax: 09-32-89-659353

SCHUTTERIJ ST.-SEBASTIAAN AS (3)

In het vorige nummer hebben we aangetoond dat na het concordaat tussen de paus en Napoleon in 1801, in het toen heersende regiem, een versoepeling intrad met gunstige gevolgen voor de schutterijen in het algemeen. Bekend is dat het schutterswezen haar vroegere activiteiten hernam, zo ook te As te oordelen aan de twee schuttersbreuken van 1805 en 1811, die we publiceerden in het vorige nummer. Tijdens het Hollands bewind, dat volgde na de slag van Waterloo in 1815 tot aan de Belgische onafhankelijkheid in 1830, werd door Koning Willem I der Nederlanden een nieuwe wet afgekondigd op de schutterijen bestaande uit liefst 88 artikels en verordeningen waaraan de schutterijen zich voortaan te houden hadden. Het eerste artikel is duidelijk en luidt:

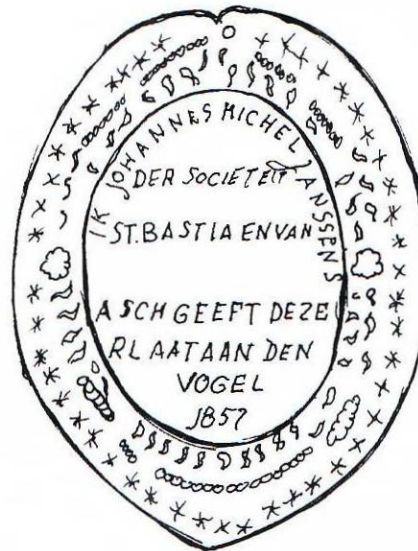
"Alzo wij in overweging genomen hebben de bepalingen en opzichten der defensie, en bijzonder van de inrichting der schutterijen, bij de volgende artikelen van de grondwet van het Koninkrijk der Nederlanden gemaakt: Het dragen van wapenen, tot handhaving van deszelfs grondgebied, blijft overeenkomstig 's lands gewoonte, den geest der pacificatie van Gent, en de grondbeginselen bij de Unie van Utrecht aangenomen, een der eerste plichten van alle ingezetenen van het Rijk."

Met andere woorden wil dit zeggen dat de schutterijen mochten blijven functioneren mits algemene onderwerping aan de wetten en verordeningen volgens de voorschriften van de pacificatie van Gent en de grondbeginselen van de Unie van Utrecht, dat er op neerkwam, dat in

gevaar van oorlog de schutterijen zich ten diensten moesten stellen van de minister van defensie.

Zoals elders hadden de Assenaren niet veel goesting om ingeval van oorlog te strijden voor Willem I, die in het algemeen wegens zijn politieke houding niet geliefd was in de Zuidelijke Nederlanden.

Na de Belgische onafhankelijkheid in 1830, zal het nog een hele tijd duren eer Sint Sebastiaan van As nieuw teken van leven gaf. Te oordelen aan de drie platen aan de schutterskrans die dagtekenen uit het jaar 1857, doen vermoeden dat in dit jaar een heroprichting van de schutterij plaats had zoals op bijgaande tekeningen van deze platen duidelijk te zien is. Het zijn geen voorbeelden van echte kunst, maar ze zijn op historisch vlak niet te verwaarlozen daar van die tijd geen

"Met de openbare processien jaarlijks wilde de gilde van St. Sebastiaan of anders gezegd de schutterij met vaandels en trommels in de processie gaan: hier tegen moest ik mij volgens plicht verzetten. Het was een oud gebruik dat de leden der gilden onder de processie den Rozenkrans baden en elk eene kers (kaars) droegen hier voor aan de kerk betalende; zij wilden geene kers meer betaelen nog draegen; zeggende "wij zullen zonder kers in de processie gaan. Die gilde bestond soms eenigen tijd en dan lag zij ook wederom eenigen tijd stil; maar zodra zij wederom opkwam poogden zij altijd van in de processie te kunnen gaan.

Zij kwamen mij daar altijd van spreken, maar ook werd het hun geweigerd. In 1872 zouden zij dan kost wat kost met vaandels enzo meer mede trekken in de processie, maar ik moes mij beslist van alsdan dadelijk met het allerheiligste terug te keeren naar de kerk. Zij hebben hun voornemen niet ten uitvoer durven brengen, vermaand zijnde door een der gendarmen, dat zij voorzichtig moesten zijn, want dat zij in de processie niet konden doen wat hun beliefd.

De gehele schutterij volgde dan de processie op een korten afstand van een vijftigtal passen achter de processie maar zonder eenige tekenen van de schutterij bij hun te hebben, den rozenkrans onder hun biddende.

Maar namiddag na het lof begon het spel, alsdan was de schutterij in

historische bronnen op schrift bestaan. De teksten op deze platen spreken voor zichzelf en zijn geen koningsplaten gezien in dat zelfde jaar (1857) een koningsplaat geschonken door "Arnold Paulissen koning der sociëteit Sint Sebastiaan 1857".

Ook de oudste vlag dateert uit deze periode, die evenwel in 1923 een fameuze restauratiebeurt kreeg maar hierover meer in onze volgende aflevering.

Dat Sint Sebastiaan van As in de volgende jaren niet altijd regelmatig actief was, vernemen we in een annodatie van pastoor Leen (1866-1889) in het parochiememoriaal waarin hij zich beklagt over de gedragingen van de schutterij. Hier het verhaal:

volle snier. Voor mijne woning te weten de gemeenteschool, alwaar ik alsdan verbleef, trok de schutterij heen en weder voort en terug, zingende, schreeuwende luidkeels, slaande op de trommen met het grootste geweld, een charevoerie mooi om te horen en te zien; vermoeid zijnde trokken zij naar de herbergen terug. Des nachts heeft men kleinen boomen verbrijzeld welke voor de nieuwe pastorie reeds geplant waren, den hof doorlopen en hier en daar de plantage verwoest.

Dit was het einde, hierna is er geen spraak meer geweest van met de schutterij in de processie te gaan. Die aanhoudt overwint."

(t Vervolgt)

Joannes Daamen, Niel bij As.

• KRANTENKOPPEN •

5 mei Schutterij St.-Urbanus Maasniel mag titelstrijd 1998 organiseren • Persoonlijk kampioenschap voor Midden-Limburgers • 6 mei OLS-schiettitels naar Maasniel en Koningsbosch • Bondsfeest in Montfort • 9 mei Expositie in Melderslo over schutterijen • 12 mei Burgemeester Bocholt voor OLS te voet naar Scherpenheuvel • 'Godmiljaar, wat waren de laatste kilometers zwaar' • 13 mei Geen winnaar bij bondsschuttersfeest van Eendracht • 16 mei Koningsvogelschieten in nieuw jasje • Bondsfeest EMM in Iltervoort • 17 mei 'Gewone Ellse jongen' 60 jaar schutter • 20 mei Elfjarige schutter keizer • Standaardruiter neemt huilend afscheid van zijn paard • 23 mei Bondsfeest MLSB in Ool • Rowwen Hèze op schuttersfeest • 27 mei St.-Lucie Nederweert wint bondsfeest EMM • Geen winnaar op bondsfeest MLSB in Ool • Schuttersfeest Ool onbeslist • St.-Joris Wessem wint dagbeker • 28 mei Schuttersfeest • St.-Barbara Reuver wint in Baarlo bondsfeest Juliana • Schuttersfeest Neeritter gewonnen door Nederweert • St.-Urbanus Maasniel wint bondsfeest Ool • 30 mei 2e bondsfeest van Eendracht in Slek-Echt • 2 jun St.-Paulus Roggel wint LBT-festival • 3 jun Schuttersfeest van bond Weert • Schuttersfeest van Eendracht weer in A-klasse onbeslist • 4 jun Wessem wint schuttersfeest dekenaat Thorn • 5 jun Muziekspektakel en twee schuttersfeesten (Organisatie Schutterij St.-

Sebastianus Herkenbosch) • 10 jun Schutterij Stramproy wint bondsfeest Eendracht Maakt Macht • St.-Antonius wint bondsfeest Hunsel • Nieuw: Veer sjeete de vogel aaf! • Big Benny profileert zich optimaal met 'Op de sjöttewei' • Jubileumbondsschuttersfeest op schietterrein Polderweg • 17 jun Voorzitter schutterij Sint Urbanus uit Maasniel Theo Zegers: "We wachten nog steeds met spanning op aanvullende informatie van de gemeente met betrekking tot de R-73" • Geen winnaar in A-klasse op bondsfeest • Vrolijk werk op 'Veer sjeete de vogel aaf'. • 19 jun Bondsschuttersfeest in Weert-Boshoven • 20 jun Weert vaart met boot naar OLS • Tijdsdruk wordt factor tijdens OLS in Kaulille • OLS-president Stals kondigt vertrek aan • Bondsfeesten voor schutters Midden-Limburg • Schutterij volgend jaar zonder terrein • 21 jun Schutters houden niet van verandering • 24 jun Koningsbosch wint bondsfeest Susteren • Schutters Iltervoort winnen bondsfeest • Schutters Neer goed op dreef in Reuver • 25 jun Schutterij St.-Jozef wint bondswedstrijd Eendracht • Schützen feierten für die Kinderklinik • 3 jul OLS: Sjeit er of sjeit er neit • OLS-optocht in Kaulille start 13.30 u. • Mestreechs Rizzjemint niet naar OLS in Kaulille • Paarden op het OLS in Kaulille toegelaten • OLS mogelijk voor het eerst zonder dieren • 4 jul Oud-Limburgs Schuttersfeest in de straten van Kaulille • OLS op internet • Ein echte sjöttersfamilie • OLS-vuurwerk steekt dat van Sail Amsterdam naar de kroon • Grootste bedreiging voor OLS is het weer • 5 jul Zelfs de 'Ouwe Limburger' krijgt niet alle schutterijen bij elkaar • 'De bronk gaat vóór het OLS' • Welgeteld 164 schutterijen naar Kaulille • Schutterij St.-Joris (1554) voortgekomen uit gewapende burgerwacht • Overleven eerste dag al mijlpaal voor schutters Puth • Niet welkom op OLS en het WMC • Alsnog op auditie bij de Keizer van Iltervoort • Dankzij OLS-titel mag Voerendaalse schutterij zes jaar niet winnen • St.-Sebastianus heeft zijn kruut verschoten • Daar komen de schutters • Een scherpschutter schiet 'n tandenstoker aan flarden • Kaulille rekent op 35.000 bezoekers • Het 'Sjöttegeveul' van Lei Meisen • Een Friese sjöt verknocht aan Limburgse schutterijen • 6 jul Oud Limburgs Schuttersfeest • 7 jul Gouverneur, Dana en Samson op OLS • OLS-bezoekers trotseren regen • In 25

jaar tijd van één naar 239 marktentsters • Openingsgebed Sangers blijft eerste keus • Hartverwarmend OLS in miezerig Kaulille • Nog zeventien korpsen in OLS-titelstrijd • Vallende bôlkes en gesneuvelde favorieten • Optocht: klerenpracht van anderhalve kilometer • Fans Melick wonnen in Kaulille • De details geven de doorslag • OLS 1997: nog zeventien schutterijen in de strijd • 35.000 toeschouwers op Oud-Limburgs Schuttersfeest in Kaulille • OLS-bôlkes • Als schutter word je geboren • 8 jul Bezoekers OLS Kaulille dronken 26.450 liter bier • OLS-uitslagen • Kaulille verkneukelde zich in de opmars vrouwen • Optocht der optochten miste de zonneshijn • Organisatie schuttersfeest content over omzet • OLS kent ook schaduwkanten • Schutterij zoekt onderdak voor Amerikaanse band • 10 jul Toch beker voor damesschutters • 11 jul Schutterswereld tipt Sint Urbanus Maasniel • 12 jul Vandaag voortzetting schietwedstrijd OLS in Kaulille • Janssen en Stals elk met acht buksen in de finale • Schuttersfeest bij St.-Agatha in Haelen • 14 jul Schutters Heythuysen verrassing van Kaulille • Sint Nicolaas treurt niet lang • Reuver en Heythuysen verrassend tweede en derde • Buksmaker deelt in trots OLS-winnaar • OLS 1998 in Kinrooi • 'We zijn weer door de Belgen gepakt' • Kinrooi huldigt z'n helden • 'Die boeren zijn de rust zelve. Zo moet het' • OLS benadert Frans Wolters • 15 jul Kinrooi zorgt voor derde Belgische zege op rij in OLS • Belgen schieten beter • Oude-Limburger blijft in België • Sint-Martinus Kinrooi heeft Um • Bôlke na jaar begraven • Bussen-Schutten winnen dekenaal schuttersfeest • 19 jul Organisatie Federatiefeest absoluut hoogtepunt voor St.-Sebastiaan Heerlerheide • Schutterij kan niet schieten • Reuzenklus voor mini-schutterij • Schutterijen regio Echt naar federatiefeest • 21 jul Schuttersfeest afgebroken • Zes schutterijen delen winst ZLF • Zuid-Limburgs Federatie Schuttersfeest eindigt in duisternis • Optocht en defilé federatiefeest niet voor wandelaars • Strak marcheren tussen twee strepen • 22 jul Bondsschuttersfeest Maasbracht onbeslist • Midden-Limburg scoort op ZLF'97 • Schuttersfeest onbeslist • Chemisch toilet explodeert na schuttersfeest • 30 jul Oud-Limburgs Schuttersfeest in Kaulille: Met vlag en wimpel • 6 aug Schutter H. Janssen overleden •

OUD-VENDELIER EN OUD-BESTUURDER JAN TOORIANS: "AL MIJN TALENTEN IN DIENST VAN DE GILDEN GESTELD"

Ik heb Jan en alleman altijd graag willen helpen. Al mijn talenten heb ik in dienst gesteld van de gilden, zonder er één cent rijker van geworden te zijn. Dat zegt J.Th.M. Toorians, ooit vendelier, instructeur, bestuurder, inleider, auteur en ontwerper. Nu gildebroeder-in-rustte.

door Kees van der Bruggen

De naam Jan Toorians staat binnen het gildewezen als een huis. Over deze oud-vendelier en oud-bestuurder wordt nog steeds met respect gesproken. Ook al is hij de laatste jaren minder regelmatig op kleine en grote gildebijeenkomsten te zien. De oorzaak is bij velen bekend. Zijn gezondheid laat het niet mee toe en dat vindt hij heel, heel erg. Reden voor de redactie van De Gildetrom om J.Th.M. Toorians (76) in zijn woonplaats Loon op Zand op te zoeken en met hem terug te blikken op, wat hij noemt, "de mooiste jaren van mijn leven".

Van heemkunde naar gilde

Heemkunde en de gilden. In die volgorde verklaart Toorians zijn gedrevenheid. "Van jongs af heb ik veel interesse in geschiedenis, dorpen, vendels, heemkunde en vlaggenkunde. Een verbinding met het gilde is dan snel gelegd. Bovendien was mijn vader lid van het gilde Sint Ambrosius. Ik aanvankelijk nog niet. Het gilde fascineerde mij enigermate. Bijzonder de achtergronden. Ik ben toen informatie gaan verzamelen en kwam indertijd bij de voorzitter en beschermheer van Sint Ambrosius terecht, jonkheer Hein Verheijen uit Vught. Die wilde graag meewerken. Spoedig kwam ik erachter dat het kasteel van Loon op Zand met de bewoners als een rode draad loopt door de geschiedenis van zowel de gemeente als van het gilde Sint Ambrosius. Er is sprake van een duidelijke verbondenheid. Ook nu nog is er die band", aldus Toorians.

Jan Toorians: "Al mijn talenten steeds in dienst gesteld van de gilden, zonder er zelf één cent rijker van geworden te zijn. Ik heb het met plezier gedaan"

Doorbijter en doorzetter

Deze haast magische verbintenissen was aanleiding voor Jan Toorians om in 1945 gildebroeder bij Sint Ambrosius te worden. "Aangezien ik geen voetballertype ben, maar redelijk sportief ben ingesteld, sprak het vendelen mij aan. Eigenlijk een voor de hand liggende combinatie, als je ook belangstelling hebt voor banistiek en heraldiek".

'KASTEEL VORMT RODE
DRAAD TUSSEN LOON OP ZAND
EN SINT AMBROSIUS'

In eigen woonplaats kon hij zich niet in het vendelen bekwaamen. Daarvoor moest hij naar Tilburg. In Jos Scheffers vond hij een bekwame instructeur. Aanvankelijk ging hem het vendelen niet goed af. Daarbij komt de, voor die tijd, moeizame bereikbaarheid van de grote stad. Toch zette hij door, zoals hij later op vele moeilijke terreinen een doorzetter en doorbijter bleek te zijn. "Hier in Loon op Zand heb ik het vendelen als het ware uit de grond getrokken. Als eerste en enige. Later is het vendelen in Loon op Zand met vier man uitgebreid. We hadden toen een klein groepje".

UITZONDERLIJKE STAAT VAN DIENST

Jan Th.M. Toorians heeft een uitzonderlijke staat van dienst, voor zowel zijn inspanningen binnen de gilden, maar zeker ook vanwege zijn inzet op maatschappelijk en sociaal gebied. Van Verschillende kanten is (internationaal) de loftrumpet over hem gestoken. Een bloemlezing:

Pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice, ere-medaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, kruis van verdiensten Historischen Schützen Bund Zülpich (D), gouden ere-medaille Oud-Limburgse Schuttersfederatie, gouden medaille Deutschen Historischen Schützen Bund Coesfeld (D), gouden kruis van verdiensten in de Orde van de H.H. Sebastiaan van de Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden (EGS), schutsbroeder in zilver van het kruis met de pijlen in de Orde van de Rode Leeuw van Limburg en Sint Sebastiaan van Navara van Frankrijk, zilver-verguld met vuurslag van kring Maasland, zilveren medaillon van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS), zilveren legpenning Gelderse Federatie van Schuttersgilden.

Zwarte bladzijden

Tot 1961 bleef Jan Toorians als vendelier actief. Dat jaar was voor hem en zijn vier kinderen een zwart jaar. Ten gevolge van een ongeval na een gildefeest in Drunen verloor hij zijn vrouw Mien van Bladel en zelf hield hij er een linkerbovenbeenprothese aan over. In 1972 kwam hij in de WAO.

Inmiddels had hij in Mia van de Hurk een nieuwe echtgenote en goede moeder gevonden. Het gezin werd uitgebreid met twee kinderen tot in totaal zes.

Jan Toorians wil dit persé vertellen. "Ik wil het kwijt. Het lijkt dat ik er nu onbevangen over praat, maar iedereen kan zich voorstellen dat dit echte zwarte bladzijden voor mij en mijn familie waren".

Revolutionair

Met de legendarische Jan van de Mortel van het Sint-Catharinagilde uit Vught kwam hij in contact via de heemkundekring. Met hem heeft het hij vendelen bij nagenoeg alle Brabantse gilden populair gemaakt en gepromoot. "Van de Mortel was eveneens fanatiek op het gebied van heemkunde. We troffen elkaar op bijeenkomsten voor volkskunde in Amsterdam. We hadden elkaar snel gevonden. Van de Mortel kende iedereen uit de gildewereld. Al snel trokken we samen op als jurylid tijdens wedstrijden. Daardoor groeide onze samenwerking". Via de jurering kwam Toorians met uiteenlopende gilden in aanraking. Dat jureren bezorgde hem ook de internationale opstap naar gilden in Italië, Oostenrijk, Engeland en België.

Credo

Het meest staat hem nog het 'credo' van Jan van de Mortel bij: de gilden zijn er voor iedereen. Van hoog tot laag. Van arm tot rijk. Van boer op klompen tot aan de notabele met hoge zij. Toorians: "Dat zag Van de Mortel goed en ik ben hem daarin gevolgd. Je moet bedenken dat er in die jaren grote verschillen waren in rangen en standen. Nu kun je je dat bijna niet voorstellen, maar toen was die gedachte echt revolutionair".

Keizersteken met drie koningsvogels, kroon en opgelegde regalia van het gilde Sint Antonius en Sint Sebastiaan uit Udenhout, naar een ontwerp van Jan Toorians (1981)

'GEMOEDELIJKHEID MAAKT PLAATS VOOR HARDHEID'.

Lezingen en boeken

In Mia vond Jan eveneens een stimulator voor zijn gildewerk. Mevrouw Toorians-van de Hurk: "Ik heb altijd tegen Jan gezegd, ga jij maar. Laat mij maar bij de kinderen. Naarmate ze ouder werden en er meer tijd vrij kwam, ging ik met Jan mee. Daardoor heb ik ook veel inzicht en interesse in de gilden gekregen".

Toorians: "Ja, door die WAO had ik veel tijd. Door de opstelling van Mia kreeg ik veel vrijheid. Daardoor kon ik nagenoeg al mijn talenten in dienst van de gilden stellen, zonder er één cent rijker van geworden te zijn. Ik heb Jan en alleman altijd graag willen helpen".

Auteur en ontwerper

Over zijn vele, vele activiteiten voor de gilden zegt De oud-vendelier en oud-bestuurder onder meer:

"Van Jan van de Mortel heb ik bij voorbeeld de lezingen overgenomen, ik kon boeken schrijven, contacten leggen met gilden in het buitenland, maar ook in Gelderland en de schutterijen in Limburg, ik heb vaandels, kringonderscheidingen en schilden mogen ontwerpen. Daarnaast heb ik mijn ervaringen ingebracht als bestuurder van kring Maasland en de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden. Ook ben ik jarenlang correspondent geweest voor De Gildetrom. Samen met W. Knippenberg heb ik van 1958 tot 1990 de redactie gevoerd. Voor kring Maasland heb ik in 1988 de jeu de boulescommissie opgericht en hiervoor reglementen opgesteld".

GILDE-MEMORIE-SPEL

De jeugd bij dorp en gilde betrekken, heeft Jan Toorians hoog in zijn vaandel staan. Op tal van manieren probeert hij de jeugd met het gilde-zezen vertrouwd te maken. Toch zijn niet al zijn plannen gerealiseerd. Zo heeft hij in de kast een kant-en-klaar 'Memorie-spel' met kaartjes en toelichting, toegespitst op het gilde.

Alleen kon hij tot nu toe geen geldschieters vinden om het spelletjes in productie te nemen en op de markt te brengen. Maar het idee is zo gek nog niet...

Toorians wil het spel op de markt brengen onder het motto: Ken uw dorp; jong geleerd roept steeds weer herinneringen op.

Naam:	J.Th.M. Toorians
Roepnaam:	Jan
Leeftijd:	76 (25-09-1920)
Adres:	Willibrordusstraat 4
Woonplaats:	Loon op Zand
Gilde:	Sint Ambrosius
Plaats:	Loon op Zand
Gildekring:	Maasland
Gildebroeder:	sinds 1945
Functies:	Vendelier, deken, later deken-schrijver, secretaris kring Maasland, voorzitter vendelcommissie kring Maasland en NBFS
Beroep:	Oud-journalist/correspondent voor regionale bladen en huis-aan-huisbladen
Burgerlijke staat:	Gehuwd (eerst met Mien van Bladel; na haar overlijden met Mia van de Hurk)
Kinderen:	Zes (uit twee huwelijken); Frans (46), Pierre (45), Jan (40), Frits (38), Miriam (33) en Adryo (30)
Hobby's:	Heemkunde, gilden, Rode Kruis, EHBO, tekenen, schilderen
Ere-functies:	Ere-deken Maasland, onderscheiden met het zilveren NBFS-medillon (zie verder kader op deze pagina's: Uitzonderlijke staat van dienst)
Auteur van:	Het Vendel (1969), Koninklijk Gildezilver (1980), Jubileumboek 50 jaar kring Maasland (1985)
Onvergetelijk:	Samenwerking met Jan van de Mortel, opzetten vendelreglementen in NBFS-verband, realisering opluisteren H. Missen in de Bossche Sint Janskathedraal (meimaand) door gilden Maasland
Hartewens:	Dat hoog en laag méér jeugd bij de gilden betreft.

Invloeden moderne tijd

Terugkijkend op zijn rijke gildeleven, ziet Toorians twee in het oog springende verschillen tussen toen en nu. "Allereerst op bestuurlijk vlak. Vroeger ging het allemaal gemoedelijker. We zochten elkaar persoonlijk op. Nu is gilde en privé strikt gescheiden. Bij het besturen is meer protocol gekomen. In een hardere onderlinge sfeer. Kringvergaderingen werden vroeger gewoon thuis gehouden. Dat gebeurt mijns inziens alleen nog bij kring Maasland".

'HET GILDE WIST RANGEN EN STANDEN'

Daarnaast bespeurt hij een soort verluxing van de gilden. "Dit komt vooral tot uiting in de kleding. Het is allemaal deftiger geworden. Met de meest kostbare stoffen en garneringen. Op zich kun je hier niets tegen doen. Alleen vind ik dat erop gelet moet worden dat men bij de juiste kleurstellingen blijft. Een Hubertusgilde moet overwegend in het groen zijn, want dat hoort bij de patroonheilige. Sint Ambrosius draagt paars of purper. Dat hoort bij een bisschop. Soms zie ik gilden die denken met hun tijd mee te gaan en die kiezen dan voor een bepaalde modekleur. Maar daar zit juist níet de kern. Datzelfde zie ik bij nieuwe vaandels, vendels, schilden en medailles. Een beetje eigentijds mag, maar de gilden moeten de historie niet vergeten. Zó zie ik dat, maar dat komt ongetwijfeld door mijn gevoel voor banistiek en heraldiek', aldus gildekenner Toorians.

**MET TOESTEMMING OVERGENOMEN UIT DE GILDETROM 1997, NR. 2;
HET BLAD VAN, OVER EN VOOR DE NOORD-BRABANTSE GILDE.**

BRABANDER TOORIANS VOELDE ZICH ALTIJD ALS EEN VIS IN HET LIMBURGSE WATER

"In onze provincies Limburg zijn nog vele oude schutterijen, welke zijn gesticht of geprivilegieerd als de Brabantse historische gilden. Zij verloochenen hun afkomst werkelijk niet, want een groot deel draagt ook namen van de heiligen zoals in Brabant. Een ander deel heeft namen van leden van het Koninklijk Huis, of echte schuttersnamen".

Citaat uit het boek "Het vendel" (1969) door Jan Toorians, waarin hij een apart hoofdstuk besteedt aan het vendelzwaaien in Limburg. Daarmee heeft hij ruim dertig jaar geleden reeds de toon gezet, wat in de loop der jaren tot een bijzondere, intensieve gildebond en vriendschap met de Limburgse schutterijen zou uitgroeien.

"Als Brabants expert op het gebied van heemkunde en vendelzwaaien bij de gilden, werd ik veel gevraagd om in Limburg te komen jureren op wedstrijden. Maar ook: om de Limburgers, zeker de gemeenten die dicht tegen de grens van Noord-Brabant lagen, de nobele kunst van het vendelen bij te brengen", herinnert Toorians zich nu. Meestal ging hij dan met een compaan naar Limburg. "Ik heb me in Limburg altijd als een vis in het water gevoeld".

Hoge Limburgse onderscheiding

Bij de Limburgse schuttersgilden bleven zijn verdiensten voor het vendelzwaaien in deze provincie niet onopgemerkt. Met veel vreugde denkt Toorians terug aan 24 januari 1988 toen hij op de hoogdag van de 'Edele Eed-Broederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de heilige Sebastianus' te Maaseik, in het bijzijn van onder andere Mgr. A. Castermans, werd opgenomen in de orde als schutbroeder. Deze Edele Eed-Broederschap is nauw verbonden met "l'Ordre de Saint Sebastien de France et de Navarre de l'an 825".

De hierbij behorende oorkonde heeft een ere-plaats in zijn woning in het Noordbrabantse Loon op Zand. Op die hoogdag van het Limburgse Schutterswezen, kreeg Jan Toorians het daarbij behorende kruis uitgereikt. De oorkonde is ondertekend door de grootmeester en grootprior van de orde.

Kees van der Bruggen.

Voor zijn vele verdiensten aangaande het vendelzwaaien ontving Jan Toorians in 1988 het kruis in de Orde van de Rode Leeuw van Limburg.

"INTERVIEW" DHR. TOORIANS / VENDELEN

Eind zestiger, begin zeventiger jaren heb ik kennis kunnen maken met de heer Toorians. Een kennismaking die direct voor hem karakteristiek was. We zaten in gezelschap met vele personen rond een grote tafel. Waar, wanneer en waarom weet ik niet meer, ofschoon het waarom zich eigenlijk wel laat raden: het schutters- en gildewezen.

Voor de goede orde: ik had toen nog geen kennis gemaakt met de Heer Toorians. Een van ons beiden was bij de tafel aangeschoven, waar de gesprekken al aan de gang waren.

In die tijd was ik druk bezig met de eerste fase van een universitaire promotie: alles over je onderwerp lezen, lezen en nog eens lezen.

Op een gegeven ogenblik ging het gesprek over vendelen.

Het viel me op dat mijn overbuurman, een niet te grote man, heel bescheiden en haast verontschuldigd, correcties aanbracht en aanvullingen gaf als iemand uit het gezelschap iets poneerde of beweerde dat naar zijn mening kennelijk niet helemaal juist was. Zijn grote kennis van zaken tot in de kleinste details troffen mij, die toen zoals gezegd juist zeer intensief bezig was mij in de stof te verdiepen. Zoveel kennis deed mij zeer prettig aan, vooral ook nog door de manier

waarop ze geuit werd, en ik kon het niet nalaten dat tegen mijn tafelbuurman te zeggen.

"Geen wonder," was diens antwoord, "dat is de heer Toorians, die weet alles van vendelen. U zult toch zeker wel eens van hem gehoord hebben". Of ik van hem gehoord had. Via zijn artikelen was hij mij zeer vertrouwd geworden. Maar nu kon ik hem eindelijk letterlijk zelf horen.

Even later maakten we kennis met elkaar, ik geloof dat Overste Frans van de Ven ons aan elkaar voorstelde. Een jarenlange vriendelijke omgang is het gevolg van die middag geweest. Ik heb veel van hem kunnen leren in de vele kortere of langere gesprekken die we samen voerden. Bij iedere ontmoeting was er steeds het onvermijdelijke "bijpraten".

Door omstandigheden heb ik mijn promotie-onderzoek na enige tijd moeten beëindigen.

De contacten met en de vriendelijke raadgevingen van de heer Toorians bleven er echter niet minder om. De laatste jaren echter heb ik hem niet zo vaak meer ontmoet. Aan de vele goede gesprekken bewaar ik nog steeds de beste herinneringen.

Leeuwen-Roermond, 03-08-1997

Drs. Jean Walraven

BROEDERSCHAP VAN ST.-JAN NIEUWSTADT (1803-1978) – Heemkunde Vereniging Nieuwstadt –

lets van de historie van de schutterrij "Broederschap van St.-Jan" te Nieuwstadt. Heropgericht in het jaar 1803.

De oorsprong van onze schutterij moet gezocht worden in de tijd dat Nieuwstadt stadsrechten kreeg, in de tijd dat Nieuwstadt voor grotere veiligheid van haar burgers poorten, grachten en wallen begon aan te leggen. Bij vijandelijke overvallen moest de stad verdedigd worden door mannen geoefend in het hanteren van wapens; zij moesten de stad "schutten" tegen dreigend gevaar¹.

Dat Nieuwstadt vroeger soms in groot gevaar verkeerde, kan men in de Brabantsche Yeesten, over gebeurtenissen uit 1398, lezen:

"Die Brabantsche hoep, seere vermogen, es eenen anderen wech ghetogen, al tot voer der Nuwer Stat, die sterc ghenoech was ende besat van goeden mannen, dat es claer, van wapenen"²

Met die "Goeden mannen" worden hier waarschijnlijk de manschappen van de hertog van Gelre bedoeld en niet weerbare mannen of schutten uit Nieuwstadt. Maar toch zou hieruit afgeleid kunnen worden, dat in Nieuwstadt behoefte aan een schuttersgilde was.

De schutten waren er echter niet alleen in tijden van gevaar, maar ook in tijden van vreugde wanneer de kamerschoten klonken.

Dit blijkt ondermeer uit de nauwkeurig bijgehouden boekhouding van den Peij-borgemeester van Nieuwstadt anno 1700, waarin te lezen staat:

"1 december 1700. Twee pont polver naer Sittart laeten halen ende denselven aen de naebers uijtgedeilt om victorie te schieten. 't pont ad 221/2 Stuiver Spaans".

A.H. Simons neemt aan, dat de vroegste historie van de schutgilden vervloeit in die van ambachtsgilden³. In het dagboek van Pastoor Fabius te Nieuwstadt wordt melding gemaakt dat Jacob Broeckhoven een stuk land van de kerk in pacht had, waarvoor hij jaarlijks aan erf-pacht 1 vat rogge moest geven voor het onderhoud van het St.-Anna-altaar. In 1683, 1684 en 1685 ontvingen de arbeiders bier en ook de schutten kregen in 1685 een aem bier voor het onderhouden van het St.-Anna-altaar.

Over het daadwerkelijk dienstdoen van de schutten van Nieuwstadt kan het volgende voorval vermeld worden: Op 12 november 1717 had men in Nieuwstadt een schapendief

aangehouden en het gerecht, de Schepenen van Nieuwstadt, verklaarde:

"dat denselven alhier op onsen Raedthuijse gebonden, geboijt ende geslooten door gnoegaeme Schütten bewaert wordende in detentie sal blijven, tot tijt ende wijlen toe daerin verders sal dienen te worden versien ..."⁴

Enkele jaren daarvoor, in 1712, hoefden de schutten niet in actie te komen. Scholtis C. van Laer gaf toen opdracht om Herman van Born te arresteren wegens schuld. Met de arrestatie werd de gerichtsbode belast, die geholpen zou moeten worden door de schutten. Dit was echter niet nodig, want Herman was gevlucht⁵.

Ook in latere jaren waren de schutten nog actief. In 1771 was Johannes Ehelen koper van een huis met "moesgarten", gelegen "op de Milderstraat". De bewoner wou het huis niet ontruimen, hoewel "ter goede minnen dickwijls aangemaent en gewaerschout". De Scholtis verzocht de Schepenen de bewoner 24 uur tijd te geven **"ofte hij andersins bij middelen van Schutten sal worden ontset ..."**⁶

Aan het bestaan van de schutterijen werd een einde gemaakt door een op 7 mei 1795 door de Fransen uitgevaardigde wet. De schutterijen werden als een vijandig gezinde organisatie beschouwd en moesten verdwijnen, zij werden ontbonden en hun bezittingen werden gekonfiskeerd.⁷

Het schuttershart van de oude schutten van Nieuwstadt bleef echter fel kloppen en toen de maatregelen van de Franse bezetters soepeler werden, werden in 1802 pogingen gedaan om de schutterij opnieuw op te richten.

Door de monsterschrijver (vergelijk aanmonsteren) werd bij de heroprichting een "schutteboek" aangelegd, waarin de eerste daden en besluiten werden beschreven.

Na enig gepuzzel blijkt uit bedoeld boek dat in 1802 door Hendrik van den Bergh al de voelhorens werden uitgestoken om te komen tot de heroprichting van de schutterij.

Nieuwstadt 1903: Schuttersfeest b.g.v. 100-jarig bestaan.

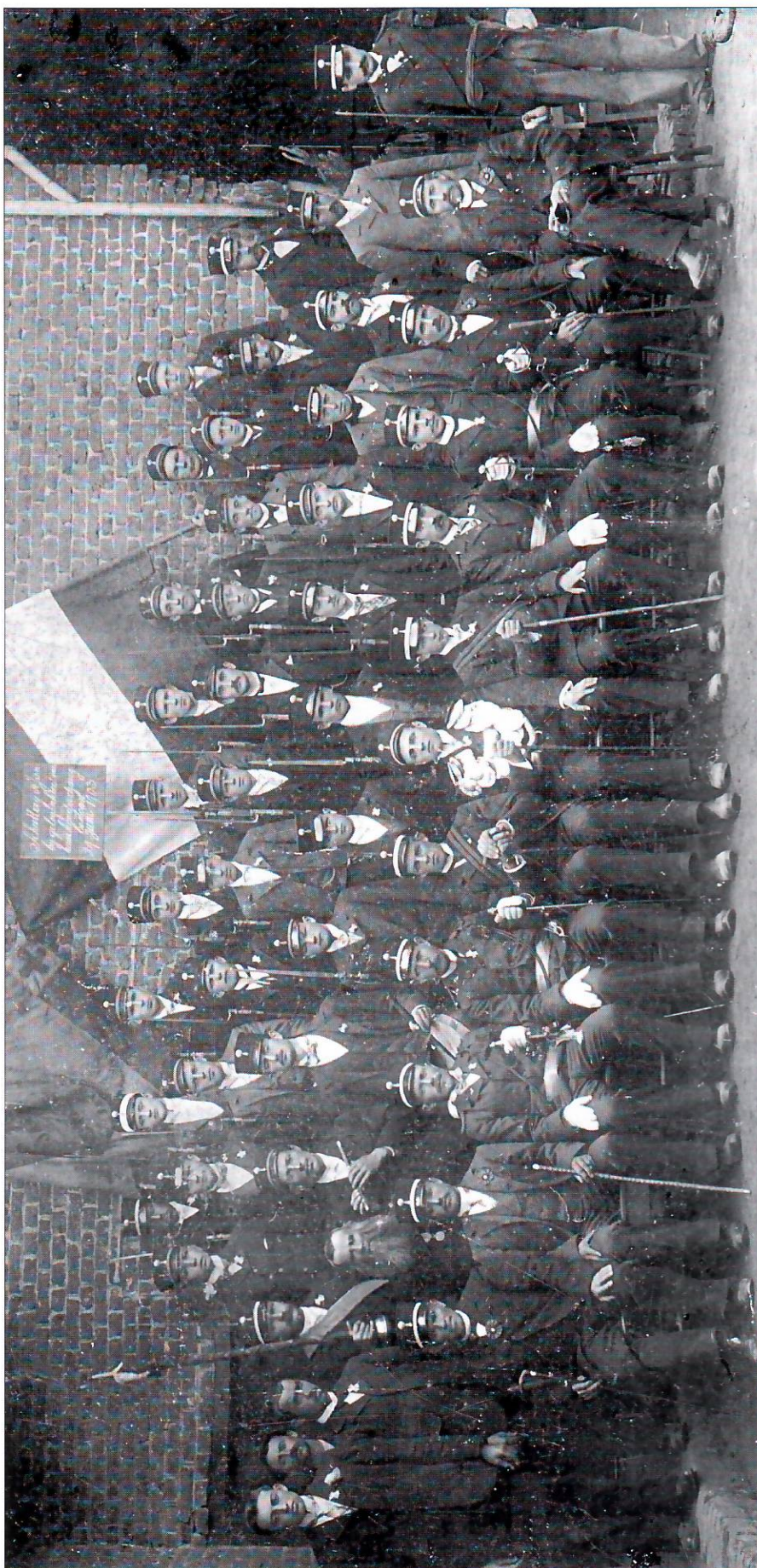
Voordat de heropricting van de schutterij tot stand kwam, moest blijkbaar eerst de kwestie van het verloren gegane vaandel worden opgelost. Er werd besloten dat men een nieuw vaandel zou laten maken dat betaald zou worden door de hele Broederschap en dat het vaandel, zonder tegenspraak, de vaandrig zou toekomen, daarna de Captein of een ander officier en dan de hele Compagnie.⁹ In het schutteboek wordt vaker geschreven over de aanschaf van een nieuw vaandel, o.a. in 1806 en 1809. Het aanschaffen van een nieuw vaandel ging blijkbaar niet erg vlot.

Een schutterij moest echter meer hebben dan een vaandel en op de volgende bladzijde van het schutteboek treft men dan ook o.a. de mededeling aan: **"Betalt aan 5 grae-nedeysrmütsen vijf franse cro-ne"**.

Zonder schutterslokaal ging het ook niet, want het gezellig onder elkaar zijn nam bij de Broederschap een zeer voorname plaats in en er wordt in het schutteboek dan ook melding gemaakt van de aankoop van banken, een tafel, een brandewijnkruik, bierglazen, brandewijn-glazen e.d.

De ledenlijst van de schutten uit het jaar 1803, opgetekend in het schutteboek, laten we hier volgen.

Peter Meuwissen Kapitein, Joannes Beusmans Koning, Andreas Widdershoven Luitenant, Theodorus Roufs Luitenant, Joannes Quix Vaandrig, Hans Peter van den Berg Vaandrig, Frans de Clerck Monsterschrijvers, Wilhelmus Broeckhoven Sergeant, Leonardus Sontsen Sergeant, Joannes Haenraedts Korporaal, Gerardus Moonen Korporaal, Theodorus Ploemen Schutte-meester, Henricus Wetsels Schutte-meester. **Schutten:** Gerardus Meuwissen, Gerardus Everaets, Reiner Jaspers, Hendrik Bovendeert, Herman Vaags, Hendrik Muijers, Hendrik Coenen, Peter Molenaers, Theodorus Stelten, Peter Schurgers, Peter Jorissen, Peter Schram, Willem Muijers, Jan Severens, Wilhelmus Jorissen, Jan Houben, Willem Heijnen, Caspar Wetsels, Hendrik van de Bergh, Jan Wijlders, Martin Clevén, Gerard Muijers, Hendrik Schepers, Leonard Quix, Christiaan Perjens, Bartholomeus Gruijls, Jan Hooglanders, Goswijn Vaags, Casper Rademackers, Hendrik Meuwissen, Willem

De voltallige Schutterij St.-Jan uit Nieuwstadt. De foto werd gemaakt bij gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de schutterij op 29 juni 1903.

Wetsels, Godefridus Arets, Peter Roufs, Peter Tress, Hendrik Cleven, Peter van de Bergh, Jacobus Calders, Philip Stelten, Jan Schiffer, Adriaan van Straelen, Theodorus Fijen, Kobus Monnens, Godefridus Coenen, Lambert Elsdorp.

De onderofficiersplaatsen werden verpacht, de meeste officieren betaalden in natura, b.v. "een aem byer", alleen de kapitein gaf geld: "4 crone voor de plats".

In 1803 werd ook weer de vogel afgeschoten zoals blijkt uit de oudst bewaard gebleven zilveren koningsplaat; Joannes Beusmans was toen koning.⁹

In de collectie van het Limburgs Schutterijen Museum berust een vaandel, waarop in schildvorm twee geweren staan op een donkerblauwe achtergrond. In het middenveld staat een beeltenis van St.-Jan, met als rondschrift: "Broederschap van St.-Jan", eronder staat "Nieuwstadt 1769". Gezien het schutteboek en de historie van de schutterij kan men bij dat jaartal wel een vraagteken plaatsen. Aan genoemd museum zijn verder nog 14 koningsplaten, 3 uniformen en 3 optekenchahiers (1883-1908), (1936-1966) en (1947-1954) in bruikleen afgestaan.

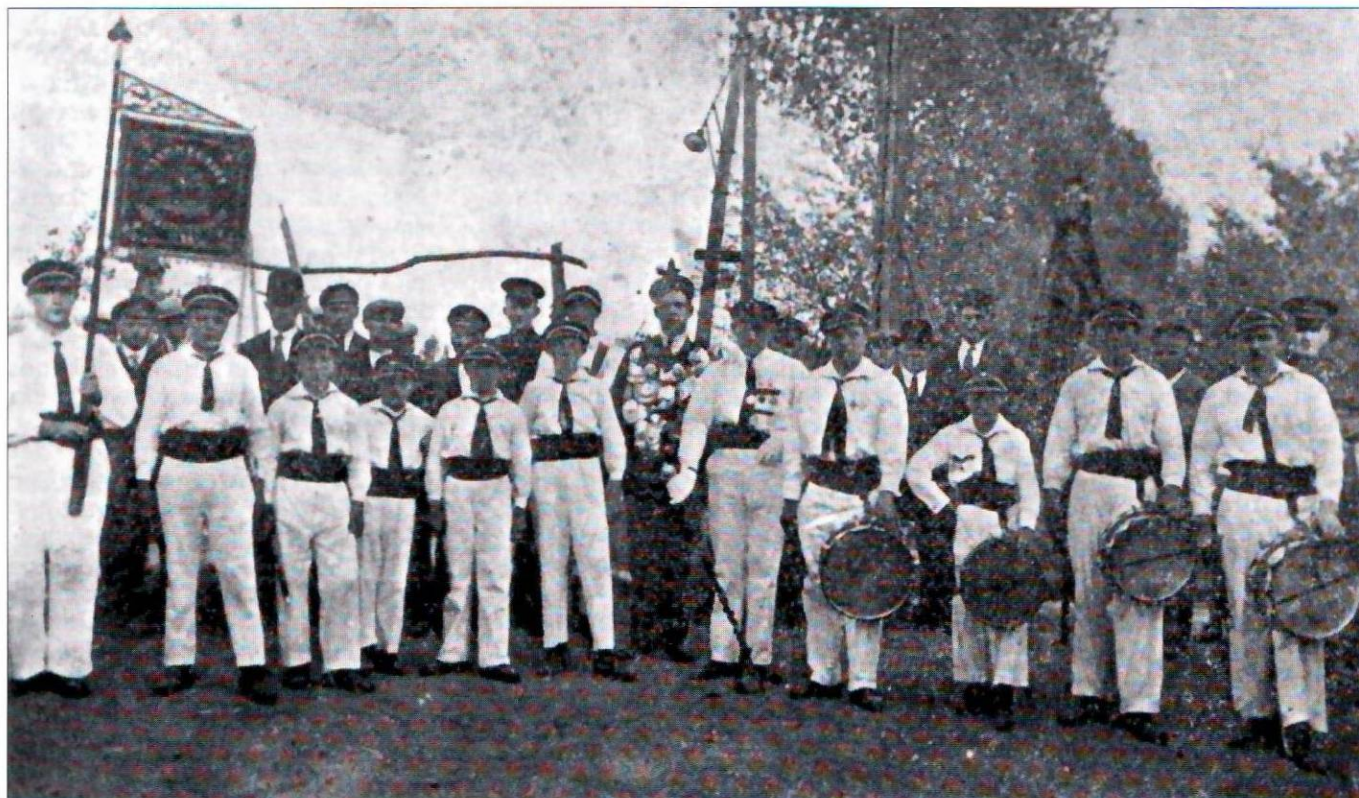
Hoogstwaarschijnlijk bezat men in de eerste jaren van de heroprichting nog geen reglement. Er is namelijk geen enkele aanwijzing in die richting te vinden. Op de algemene vergaderingen, bijeengeroepen door de kapitein, die blijkbaar ook de kas beheerde, werden bepaalde zaken geregeld, o.a. de datum "om de voegel te scheijten". Uit het schutteboek blijkt dat er in 1804 en in de daaropvolgende jaren geen vaste datum voor dit vogelschieten was. De hele broederschap moest elk jaar opnieuw een datum hiervoor goedkeuren en die varieerde nog wel eens, bijvoorbeeld in 1805 op Sacramentsdag, in 1806 op 15 juni en in 1807 op 12 juli.

Dat er waarschijnlijk geen reglement was wil echter niet zeggen dat er geen regels waren waar men zich als "schut" aan te houden had. Een aantal leden werden bijvoorbeeld gestraft omdat ze op de vergadering ontbraken met een half pijnt brandewijn. Een ander lid werd gestraft omdat hij afwezig was bij het "Optreken op den dag van het voegel scheijten" en twee anderen omdat ze hadden "gemankert om naer huys te brengen den kooningh".

Aantekeningen over straffen herhalen zich, er werden o.a. leden gestraft omdat ze om 12 uur in het Schuttelokaal ontbraken.

Omdat ook meerdere keren notities worden aangetroffen over geleverde drank vóór en na de mis, 's morgens en "naer de middagh" zou men kunnen afleiden dat men op feestdagen de hele dag in het Schuttelokaal verbleef en men er o.a. gezamenlijk at. Hierbij moet wel gezegd worden dat er nergens afrekeningen werden gevonden van voedsel, wel van grote hoeveelheden drank. In 1805 had men al een koningin. Er wordt namelijk in het schutteboek vermeld dat deze trakteerde in de schuttekamer (waarop zij trakteerde wordt niet vermeld). In 1809 hielden de schutten de dodewake bij het overleden lid "broeder Hendriek Bovendeert" en zijn familie gaf uit erkentelijkheid een halve kroon waarvan brandewijn werd gekocht voor de leden.

Regels over de volgorde bij het vogelschieten verschenen in 1810 in het schutteboek en werden in 1816 nog eens herhaald en uitgebreid. De burgemeester mocht het eerst schieten "namens Conijg van ons vaederlant", dan de vorige schutterskoning en de kapitein, vervolgens de pastoor namens "den Heijelen zijns Johannus" en daarna de leden. Schoot een buitenstaander de vogel af, dan moest hij een aem bier geven en een nieuwe vogel opzetten, of "hij müt schüt worden volgens gebruik", wat hem eveneens een aem bier kostte.

Trommelkorps

Trommelkorps

Dat de schutterij ook nog voor andere zaken dan exerceren en schieten tijd had, blijkt een ingezonden stuk in de krant van 5 mei 1870. Bij de plechtige installatie van pastoor Schmeitz was ook de schutterij present. Ze verkondigde aan de vooravond het feest al aan met vreugdeschoten en verwelkomde de nieuwe herder op de dag zelf samen met een flinke "garde d'honneur".¹⁰

Nu nog iets over het stormen in Nieuwstadt. Blijkens navolgende advertentie in de Katholieke Limburger van 29-6-1872 werd er nog 'gestormd'. Ook in Heerlen werd er in die tijd al druk 'gestormd' en aan de hand van het daarover gepubliceerde¹¹, zullen we proberen het stormen in Nieuwstadt enigszins te benaderen.

Het stormen

Het stormen was een schijngevecht dat diende tot vermaak van deelnemers en toeschouwers.

Uit de schutterij werd een aanvallende en een verdedigende partij gevormd. De speciaal voor het spel gebouwde MALEKOFTOREN en de omgeving daarvan moesten door de aanvallende partij worden veroverd.

Met grote fantasie werd een echte veldslag nagebootst. Hartroerend werd er vóór het gevecht door de vrouwen afscheid genomen van de mannen. Spionnen werden uitgestuurd, gevangen genomen, maar wisten weer te ontsnappen. Onderhandelaars liepen met witte vlag over en weer. Vermoeide aanvallers werden door de vrouwelijke bevolking gelaafd en verzorgd. Ook de 'gewonden' werden weer opgeknaapt. Voor het kermismaal moest echter alles wijken; als het etenstijd was, werd er een wapenstilstand gesloten. Uiteindelijk moest er toch een einde komen aan het spel. Met groot geweld werd het bolwerk ingenomen. De commandant van de toren werd gevangen genomen en opgesloten voor zijn veroordeling de volgende dag. Grootmoedig werden zijn soldaten naar huis gezonden en als klap op de vuurpijl werd de toren in brand gestoken, waarna ieder weer verder ging met het kermisvieren.

Kermisdinsdag zorgde de commandant van de toren dat hij weer op tijd in zijn gevangenhok zat. Met veel omhaal werd hij daarna in het openbaar ter dood veroordeeld. Menige traan werd er door de vrouwen door de dappere commandant gelaten.

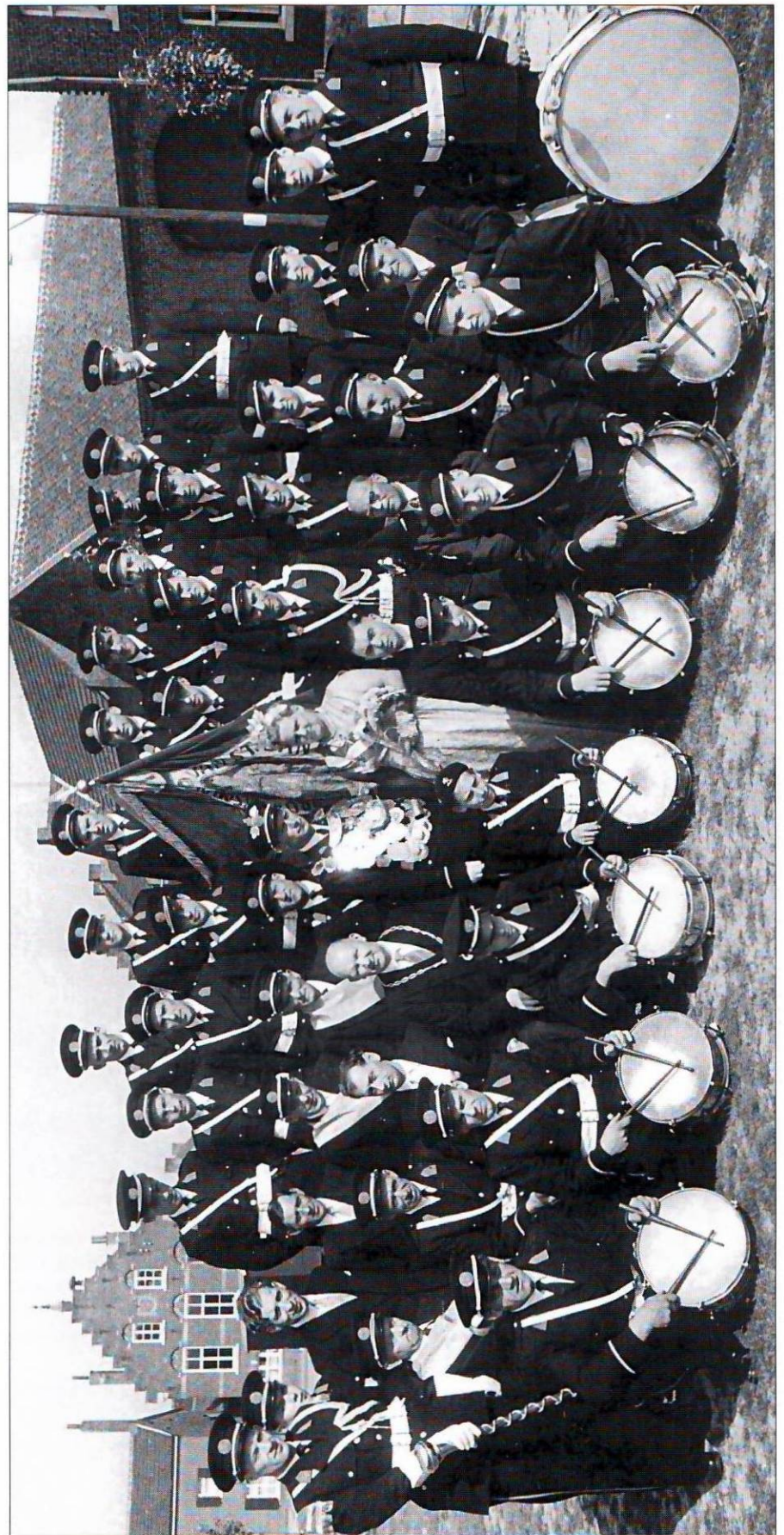
Aan een echte galg werd de veroordeelde (onder de armen) opgehangen. Goed gespeeld hing hij daarna nog enige tijd met zijn tong uit de mond te kijk voor alle kermisvierders. Dat hij daarna de held en grote man was op het "groot concert" na het spel, behoeft geen betoog. Vermeldenswaard in dit verband is misschien het volgende: Enkele jaren geleden werd een toen 80-jarige inwoner van Nieuwstadt gevraagd wat het oudste was dat hij zich van de schutterij kon herinneren. Hij antwoordde: "Det de sjötte mit de kermis mit de gewère door de sjtrötjes rende". Dit "door de sjtrötjes rende" is hoogstwaarschijnlijk nog een afspiegeling geweest van het eerdere "stormen" in Nieuwstadt.

Nog iets over de broederschap uit vroegere jaren, overgenomen uit het optekencahier "St.-Jans gilden 1883-1908".¹² In 1883 is er sprake van een "algemeen aangenomen reglement", dat door een hiervoor bedoelde commissie werd samengesteld. In de periode 1883 tot 1889 schijnt de schutterij ook dienst te hebben gedaan als brandweer. Vanaf 1890 is de toevoeging 'brandweer' achter de schutterij weggelaten.

In de vergadering van 24 juni 1888 werd het volgende besluit genomen: "De tamboer dienstdoende in onze schutterij zal op den vooravond van elken dag dat de schutterij zal optrekken de trom slaan door de grooten straten van het dorp, evenzoo den dag van optrekken 's morgens tussen 5 en 6 uren, een half uur voor het appel, bij het appel en bij het marcheren insgelijks. Kermiszonondag zal de tamboer van tromslaan tussen 1 en 2 uren ontheven zijn doch elke Kermisdag zal dienen als vooravond van den volgenden. Bij het overlijden van een schutter zal dit alles gebeuren even als voor andere optrekkende dagen is bevolen." De tamboer en schutter J. Reinen verplichtte zich om aan het bovenstaande te voldoen voor "eene som van 5 fl. per jaar".

Een andere activiteit van de broederschap was het toneelspelen. In het begin van deze eeuw was het traditie dat er ieder jaar met carnaval een toneelvoorstelling werd gegeven, afwisselend door de zangvereniging en de schutterij St.-Jan. In 1903 oogste deze laatste veel succes met het toen beroemde drama "De twee Broeders" van Mgr. Menten, waarbij "de toeschouwers tot tranen werden bewogen".¹³

Broederschap St.-Jan Nieuwstadt in 1957. Voorste rij v.l.n.r. Zef Hamers, Casch Scholten, Harry Hamers, Leo Stoffels, Bert Notelman, Broer Lousberg, Leo Meulenberg, 2e rij zittend v.l.n.r. Pierre Houben, Pieke Schreurs, Zef den Heuvel, Burgemeester van Hinsbergen, Wilke Haanraads, Chris Wiolders, Sjeng v.d. Berg, Karel Bex sr., 3e rij v.l.n.r. tambour-maitre Sjeng Meisen, Jongen ?, Sjenke Bex, Frenske Stelten, Sjeng L'Espir (vaandel), Jeunke Bex, Mat Bex, Koning Sjaak Stoffels, Koningin Lies Stoffels-Genders, Thieu Loesberg, Wil L'Espoir, Harrie Bex, Karek Bex, Louwie Genders, Karel van Thoor, 4e rij v.l.n.r. de Konings, Leo Muyres, Frans Meisen, Martin Houben, Wil Houben, Zef Jomgen, Felix Steffens, bovenste rij v.l.n.r. Leo van Thoor, Wil Bex, Frans Claasen, Matje Bex, Chris de Koning, Mat Slangen, Sjarel Pistorius, Sjeng Houben, Bex.

**Kadotip voor St. Nicolaas of Kerstmis?
Geef een abonnement op het Limburgs Schutterstijdschrift!**

In 1903 werd het onafgebroken 100-jarig bestaan van de schutterij met grote luister gevierd en wel op kermismaandag 29 juni; het feest van St.-Petrus en Paulus. In het eerder genoemde optekencahier staat voor het jaar 1903 de navolgende ledenlijst opgetekend:

Gerard Arets voorzitter, Wienand Hennen, Michael Meeuwissen, Peter v.d. Bergh, Hendrik Wielders koning, Leo Cleven luitenant, Gerard Stelten luitenant, Theodoor v.d. Bergh luitenant, Willem Rademakers luitenant, Jozef Stelten adjudant, Leo Widdershoven adjudant, Jan v.d. Bergh vaandrig, Willem Nieskens vaandrig, Leo Ramakers tamboer-majoor, Godfried Sentis tamboer. **Schutten:**

Leo Streukens, Mathias v.d. Bergh, Jozef Arets, Jacob v.d. Heuvel, Leo Jorissen, Arnold Greuls, Willem Meisen, Giel Smeets, Frans Jessen, Jozef Reinen, Math Herzig, Mathias v.d. Bergh, Jan v.d. Heuvel, Math Lorenz, Willem Gerads, Adolf Hamakers, Johan v.d. Bergh, Frans Rademakers, Adolf v.d. Bergh, Willem Quix, Theodoor Arets, Leo Streukens, Jozef Jessen, Leo Schreurs, Christiaan Claassen, Peter Muyres, Harrie v.d. Bergh, Jan Arets, Jan Jansen, Hubert Claassen, Jan v.d. Bergh, Math Bex, Jan Cleven, Hubert Arets, Peter Genders, Godfried Stelten, Herman v.d. Bergh, Willem Muyres, Hubert Hamakers, Jan Muyres, Willem v.d. Heuvel, Mathias Koolen, Andries Schwinnen, Renier Wielders, Jan Jorissen, Willem Claassen, Frans Smeets, Jozef Engeman, P.M. v.d. Bergh, Martien Muyres.

Getuige het bericht in de krant van 1 juli 1903 was het schuttersfeest zeer geslaagd, "aangezien een groter aantal verenigingen hadden deelgenomen dan aanvankelijk verwacht werd en zeer veel vreemdelingen een bezoek aan ons dorp brachten. De feestweide werd goed bezocht en in de verschillende herbergen was schier geen plaatsje machtig te worden.¹⁴

Trots stelde de grote stimulator van het feest Gerard Arets, 40 jaar lid en voorzitter van de schutterij, eigenhandig een aantekening in het oude schutteboek van 1803. Ging hij van de gedachte uit dat het 100-jarig onafgebroken bestaan voor altijd moest worden vastgelegd in het eerste boek van dat bestaan?

Broederschap St.-Jan Nieuwstadt in actie tijdens het OLS-1975 in Oirsbeek.

Beem 5 Rechts

Koninklijke Schutterij St. Lambertus - Oirsbeek

Internationaal Oud-Limburgs Schuttersfeest 6 juli 1975

Korpsboom: *1 d.*

No.: *101*

KORPSKAART

SCHUTTERIJ: St. Jan Nieuwstadt

naam en voornaam der schutters (in blokletters)	geboortedatum	no. led. bewijs	schiet-beurt	punten	kavetschoten																				
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1. Ramakers Th. J.	2-9-22	3	4	PPP	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			
2. Houben J. C.	22-11-20	14	2	PPP	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			
3. Mussen Fr.	22-1-24	15																							
4. Sentis J.	16-1-48	19	5	PPP	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			
5. Wielders H.	9-11-33	27																							
6. Sentis G.	10-7-14	28																							
7. Jongen Chr.	26-5-27	29	6	PPP	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			
8. Bex H.	19-3-29	39	3	PPP	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			
9. Niessen P.	30-1-35	47	1	PPP	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P			
10. Cleven J.	4-9-51	54																							
11. Jongen M.	28-4-55	58																							
12. Roufs R.	31-7-57	59																							
TOTAAL					<i>8</i>																				

De optekenaar: *Pampe*

Het mocht ook wel; hij had het gehaald. Nog wordt verteld dat hij zich voor het feest garant had gesteld met zijn enige koe.

Hij noteerde het volgende globale overzicht:

"De onkosten van het schuttersfeest.

In Maastricht	
voor de medalyens	48 gul
Sittard Tholen Drukwerk	29 g
Sittard Bronneberg,	
draat, buskruit	17 g
Sittard Bekkers, vuurwerk	5 g
Nieuwstadt	
voor het een en ander	62 g
Voor muziek er bij	30 g
Uitgedeelde prijzen in geld	130 g

Van dat feest zijn nog vijf en negentig gulden over. Dus het feest heeft vierhonderd en zestien Gulden opgebracht met plaats geld en ereleden bij malkaaren entree geld en andere giften van Heeren."

Aan het feest namen in totaal 22 schutterijen deel. De navolgende prijzen werden behaald:

- 1e prijs St.-Sebastiaan Schimmert
- 2e prijs St.-Martinus Holtum
- 3e prijs St.-Laurentius Spaubeek
- 4e prijs St.-Anna Haelen

Dat men voorzitter Arets ook dankbaar was, blijkt uit het volgende bericht in de krant van 29 juli 1903:

"Nieuwstadt. Het feest, georganiseerd ter gelegenheid van het 40-jarig schuttersfeest van den heer G. Arets is bijzonder goed geslaagd. Bij gelegenheid der aanbidding eener prachtige medaille hielden de heeren Chr. Hennen en W. Widdershoven eene schoone redevoering die beiden een bijzondere indruk op de aanwezige maakten en nog lang in herinnering zullen bewaard blijven. Bovendien bood men de jubilaris een mooie zetel aan".

Het 150-jarig bestaan van de schutterij werd met een groots Jubileum-schuttersfeest gevierd op 4 en 5 juni 1955. Dit feest was twee jaar uitgesteld omdat de harmonie de beide voorgaande jaren respectievelijk het 60-jarig bestaan en het feest van de bondsfederatie "De Maasgouw" moest organiseren. Zaterdag 4 juni werd ingezet met een muzikavond, welke door het slechte weer jammer genoeg niet te best slaagde. Op zondag 5 juni werkten de weergoden echter wel mee. De dag werd ingezet met een plechtige hoogmis tot dankzegging. Hierna werd naar het feestterrein aan de Sittarderweg gemarcheerd, waar een grote receptie volgde en waar de jubilarissen van de vereniging werden gehuldigd. Dit waren de heren K. Bex (40 jaar), P. Houben (30 jaar), J. L'Espoir (30 jaar), M. Jongen (25 jaar), M. Verkuylen (25 jaar), P. Verjans (25 jaar) en P. Schreurs (25 jaar). Hierna nam het schuttersfeest, waaraan een 35-tal zusterverenigingen deelnamen, een aanvang. Mede door het prachtige zomerweer bracht dit een grote menigte toeschouwers op de feestweide.

Om voor de deelnemende verenigingen het bezoek aan dit feest aantrekkelijk te maken, waren er naast de medailles van H.M. de Koningin, Z.K.H. Prins Bernhard en van de Commissaris der Koningin voor ongeveer 1000 gulden aan prijzen beschikbaar gesteld.

Bij het schieten werden de volgende prijzen behaald:

1e prijs St.-Gregorius en Sebastianus Beesel

2e prijs St.-Hubertus Helden-Beringe

3e prijs St. Antonius en Petrus Baarlo

4e prijs St.-Joris Wessem

Kampioenschutter werd de heer Rouschop van schutterij St.-Martinus Vaesrade, die hiermee de medaille verwierf beschikbaar gesteld door H.M. de Koningin.

In 1976 had de schutterij de gelegenheid om van de familie Wagemans-Janssen uit Sittard een terrein aan de Sluisbeekweg te Nieuwstadt aan te kopen. Eigenhandig werd door de leden van dat terrein een prachtig schietterrein gemaakt.

Aan de vooravond van het 175-jarig bestaan in 1978, telde de "Broederschap van St.-Jan Nieuwstadt 60 leden. Beschermheer was 'meester' Janssen.

Noten:

1. A.H. Simonis: Schutterijen en Compagnieën, in Sittard, historie en gestalte. Sittard 1971, pag 69-70.
2. G. Venner: De stedelijke periode van Nieuwstadt, in: Nieuwstadt van stad tot dorp, Nieuwstadt 1977, pag 21.
3. idem 1, pag 70.
4. Schepenbank Nieuwstadt, no. 71.
5. Schepenbank Nieuwstadt, no. 37.
6. Schepenbank Nieuwstadt, no. 39.
7. idem 1, pag 71.
8. Schutteboek, in gebruik genomen in 1802.
9. J.A. Jolles, De Schuttersgilden en Schutterijen in Limburg, in: Publications 1936/1937, pag 24-26.
10. De Katholieke Limburger, 5-5-1870.
11. M.A. van der Wijst: De geschiedenis van het "stormen" in Heerlen, pag 75 in: Het Land van Herle 1975, 25e jrg, aflevering 3.
12. St. Jansgilde 1883-1908 Nieuwstadt, een antekencahier, inhoudende een register van vergaderingen en besluiten, overzicht van inkomsten en uitgaven. In bruikleen afgestaan aan het Limburgs Schutterijen Museum.
13. Limburg, Nieuws- en advertentieblad voor de Provincie, 28-5-1903.
14. idem 13, 1-7-1903.

∞ BELZE KAL ∞

∞ Martinus Kinrooi heeft Um ∞ Mon Vranken is (bijna) voorzitter af bij het verbond Maasvallei ∞ Lei Stals ook ∞ Bijna ∞ Pierre Mathijssen van Dilsen volgt Mon op ∞ Meteen werk aan de winkel: Sint-Pieter Leut opplappen ∞ Alhoewel, die van Leut herpakken zich ∞ Zeker weten ∞ In Neeroeteren is men nog steeds rustende ∞ Wie wekt de schone slaapster ∞ Nieuw bondsvoorstel voor Sint-Huibrechts-Lille: genummerde bôlkes op het OLS ∞ Trouwens, zes keer goud blinkt ook ∞ Medegedeeld: Jan Grondelaers zegt dat hij Mon Vranken opvolgt als onder-voorzitter in de OLS-federatie ∞ En Jean-Luc Dehaene volgt Stals op ∞ Effe serieus blijven ∞ Opgemerkt tijdens het OLS: de

Luxemburgse vlag naast de Belgische ∞ Kleurfoutje in het blauw ∞ Voorzitter Jos Bloemen van Kaulille vertrok na het OLS direct op vakantie naar Sicilië ∞ Geld voor de mafia ∞ Dé vraag op het OLS: in welke tent wordt geschoten ∞ Knap opgemerkt van Bartje Vandenbosche ∞ Werkt dan ook voor de VTM-TV ∞ Gezocht: gids voor TV Limburg tijdens het OLS ∞ Het verhaal van het bos en de bomen ∞ Nog opgemerkt tijdens het OLS: federatie huist in aquarium ∞ Kwestie van het overzicht op het gewone volk te houden ∞ Toekomstdroom: federatiekasteel op OLS-weide ∞ Gesignaleerd: dolende schutter om 5u 's morgens in Kaulilse bossen ∞ Afgevoerd richting kliniek Neerpelt ∞ Agent, waar staat de bus van Maasniel? ∞ Rechtsaf en altijd rechtdoor blijven lopen tot aan het plaatje Maasniel ∞ Waarom werd in Kaulille niet op varkens geschoten? ∞ Laaste nieuwe bezigheid van dolle koeien: varkens pesten ∞ Is Bob Degol 125 jaar ∞ Neen, hij werd gevierd omwille van zijn aanwezigheid op 125 bondsfesten ∞ Goeie poeier ∞ Vrouwen schieten zeker zo goed als mannen ∞ Kijk maar naar de gouverneurs ∞ Nieuwe attractie op de markt in Maastricht: bukschieten ∞ Activiteit afgelast: buksvergeten ∞ Niet te geloven ∞ Belgische gouverneur belt daags na OLS-winst naar Kinrooi ∞ Voorzitter, mag ik volgend jaar meeschieten ∞ Jan Houben van Kinrooi zoekt twee dragers voor de Um ∞ Enige voorwaarde: lid worden ∞ Bestaat het federatiebestuur 60 jaar? ∞ Zijn die mensen echt niet ouder? ∞ Geslaagde verjongingskuur ∞ Opoeteren zoekt paraplu-drager die niet naar de kapper moet ∞ Nog gezocht: schut die niet naar een gouden bruiloft moet ∞ Ook in Opoeteren ∞ Maasmechelen II voor vijfde keer kampioen Maasvallei ∞ Wanneer voor de eerste keer het OLS ∞ Senator Kenzeler is kandidaat voor federatiebestuur ∞ Volgend jaar een Agusta-helikopter op het OLS ∞ Willy komt ook ∞ Cla(e)s(se) ∞ Vermist: de Um ∞ Was alleszins niet te zien in de optocht op het eerste post-OLS-bondsfeest ∞ Vindt Kinrooi geen dragers? ∞ Belgisch voorstel: geef Nederland ook eens een OLS ∞ Genoeg gelachen ∞ Schlus ∞ Tot volgende keer ∞ Dan bent u er mischien bij ∞ Misschien ∞ U bent verwittigd. ∞

Jos Thomassen.

DEELNAME AAN HET WMC

Het Wereld Muziek Concours, dat in de maand juli Kerkrade in de ban hield verleide ook enige drumbands van schutterijen tot deelname. Allereerst verleenden schutters van St. George Simplveld als representanten van de enige niet-Kerkraadse vereniging hun deelname aan de openingsplechtigheid en het hijsen van de vlaggen bij gelegenheid van het WMC.

Twee korpsen namen deel aan de marswedstrijden. Op zaterdag 12 juli was dit de drumband van de koninklijke schutterij St. Sebastiaan uit St. Huibrechtslille, die vier jaar eerder eveneens van de partij waren. Het WMC wordt namelijk eens in de vier jaar georganiseerd. De deelname van de Lilse drumband viel op de zaterdag dat het zestal uit St. Huibrechtslille zich onder de schietboom te Kaulille schaarde voor de kaveling van het OLS. De supportersschare moest helaas een keuze maken. De St. Sebastianen wisten zich met 80,5 punten verzekerd van een eerste prijs bij de marswedstrijden.

Daags erna op zondag 13 juli maakte het fluit- en tamboerkorps van de schutterij St. Petrus & Paulus uit Susteren-Heide (de schutterij die in 1996 het ZLF organiseerde) de ronde over de sintelbaan van het Roda-stadion in Kerkrade. Susteren, dat de eerste keer deelnam, vertoonde enkele bijzondere tempowisselingen en aparte uitvoeringen van de gespeelde marsen. Ze behaalden liefst 84,5 punten: een overduidelijke eerste prijs. Voor een eerste keer deelnemen is dit

een ongekend hoog puntenaantal, dat uitbundig met een polonaise gevierd werd door de Susterense schutters.

Terwijl St. Huibrechtslille en Susteren deelnamen aan de mars- en showwedstrijden, het zogenaamde buitengebeuren, begeven we ons thans naar het concertpodium, want ook op dat vlak zijn schutters actief. De uitvoeringen van die avond werden aangekondigd als het "Concert der Kampioenen", want zowel de Koninklijke Philharmonie uit Bocholtz als St. Michaël uit Thorn traden die avond voor het voetlicht. St. Michaël Thorn (WMC-kampioen in 1974 en 1993) bracht onder leiding van de majestueuze dirigent Heinz Friesen de vertolking van de historische Slag bij Waterloo. Napoleon ondernam een laatste poging om zijn gezag te herstellen, ontvluchtte van het eiland Elba waar hij in ballingschap was en ver-

zamelde de Franse troepen rondom zich. De Europese machten bundelden hun krachten en brachten Napoleon niet zonder moeite de genadeslag toe. Na zijn verlies werd Napoleon verbannen naar St. Helena. Schreven we in de vorige uitgave van het Limburgs Schutterijdschrift reeds dat het Waterloo-geweld onder de muzikale klanken op twee plaatsen, namelijk in Bocholtz en in Brunssum werd uitgevoerd, op het WMC werd het werk dus gebracht nota bene door een toporkest in de concertzaal. En zeg nou zelf, wat zou de Slag bij Waterloo, de veldslag waar Napoleon zijn troepen jammerlijk zag verliezen, zijn zonder de uitbeelding hiervan. En wie zou deze uitbeelding beter voor z'n rekening kunnen nemen dan enkele schutterijen. Derhalve nam enerzijds de schutterij 't Mestreechs Rizzjemint deel, die in de uniformen en in de huid van het Franse Leger zouden kruipen. Schutterij St. Gregorius de Grote uit brunssum, die eerder in Brunssum het stuk op de planken bracht, ging het geallieerde leger spelen. De veldslag bracht geen verrassingen: de Fransen vonden hun nederlaag en de Engelsen, Pruisen en overigen boekten de overwinning. Hiermee hebben de schutters eens te meer laten zien ook op muzikaal gebied mee te tellen, door zich op dit prestigieuze muziektijdstip van de beste zijde te laten zien. Of het muzikale deel nu ondersteund werd of dat er gezorgd werd voor zowel marsmuziek en marsparade, het is een goede zaak dat schutterijen ook op dit gebied meetellen.

Luc Wolters.

Kon. Schutterij St. Sebastiaan St. Huibrechtslille. Archiefphoto ca 1983. De drumband toonde haar kunnen tijdens de marswedstrijden op het Wereld Muziek Concours.

MINI-OLS MIDDEN IN HEERLENSE WOONKERN

Sint Sebastiaan Heerlerheide kijkt tevreden terug op het ZLF-1997

Veel en enthousiaste toeschouwers, een zonovergoten optocht, een groene feestweide, een tent gevuld met schutters en genietende fans en bezoekers. Een Zuid Limburgs Federatiefeest als elk ander zou je als buitenstaander zeggen. Een ZLF, knap georganiseerd door de Koninklijke Sint Sebastiaan van Heerlerheide.

Ware het niet dat dit unieke schuttersfeest plaatsvond midden in een dichtbebouwd stadsdeel van de oude mijnwerkersstad Heerlen.

Hetgeen onmogelijk werd geacht, werd toch gerealiseerd. Knelpunten als uit- en invalswegen zijn als probleemloos ervaren. Ook kijkt de organisatie tevreden terug op het aantal bezoekers en de gerealiseerde omzet. Niet geheel onbelangrijk bij de organisatie van zulk groot een schuttersfeest waarbij zoveel extra kosten om de hoek komen kijken.

De enige spelbreker bleek de hevige regenval. Veel toeschouwers zouden hierdoor weerhouden zijn de voetbalweiden van "SV Groene Ster" te bezoeken. In de tent bleef het echter druk en gezellig. Alleen bij de schietbomen taande de belangstelling door deze weersomstandigheden. Verenigingen die net hun achttien "bölkes" probeerden vol te maken werden drijf en drijfnat. Zelfs een paraplu hielp niet meer tegen de verwachte maar daarom niet minder hevige regenbui. Tot tweemaal toe moest de schietleiding het schieten met de zware buks onderbreken waardoor de schutters uit hun ritme gehaald

werden. Geen wonder dat het korpschieten niet uitgeschoten werd en de prijzen uiteindelijk gedeeld moesten worden.

Zoals gezegd kijkt de schutterij uit Heerlerheide tevreden terug op deze mammoet-organisatie. Alle partijen zijn aan hun trekken gekomen. Toeschouwers, sponsors en de schutters. Na zo'n federatie-zondag blijkt des te meer het intieme van het ZLF ten opzichte van het nog steeds uitdijende Oud-Limburgs Schuttersfeest. Sint Sebastiaan was er alles aan gelegen om het federatiefeest in Heerlerheide een gezellig schuttersfeest te maken. Een feest waar men gezellig kon nakaarten; over de 9e plek van St.-Sebastianus uit Puth, de uitein-

delijke OLS overwinning van St.-Martinus Kinrooi of vooruit kon kijken naar het eerstvolgende schuttersfeest van diens bond.

De organisator van het Zuid-Limburgs Federatiefeest in 1998, de Jonge en Oude Nobele schutterij uit Valkenburg, profileerde zichzelf én Valkenburg (Valkenburg Schuttersstad) al met een kleurrijke folder over haar ZLF op zondag 19 juli volgend jaar.

Wereld Muziek Concours

Of het WMC in Kerkrade toeschouwers weggetrokken heeft van dit ZLF, kan men niet aantonen. Toch is het WMC een evenement dat ook liefhebbers uit het schutterswezen trekt. Misschien is het handig in 2001 rekening met het officieuze wereldkampioenschap in Kerkrade te houden.

Tot in de late uurtjes was het levendig in de feesttent. In de ochtendgloren werden omwonenden echter wakker geschud door ... een ontploffende toiletunit. Zinloos vandalisme en geheel buiten de schuld van leverancier en organisatie bleek dit de enige wanklank op het succesvolle ZLF'97.

Onderstaande cartoon is van Piet Camps uit Venlo en stond afgedrukt in diverse weekbladen.

Biobox-WC ontploft in Heerlen

Koninklijke Sint Sebastiaan, complimenten voor de organisatie van het Zuid-Limburgs Federatiefeest 1997!

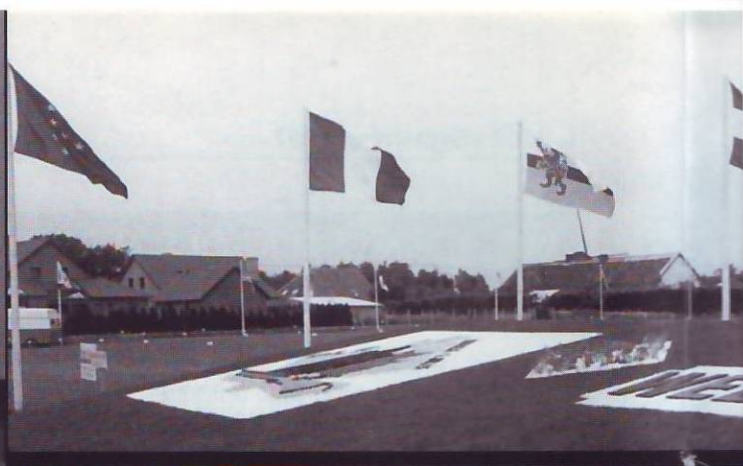

Foto Impressie

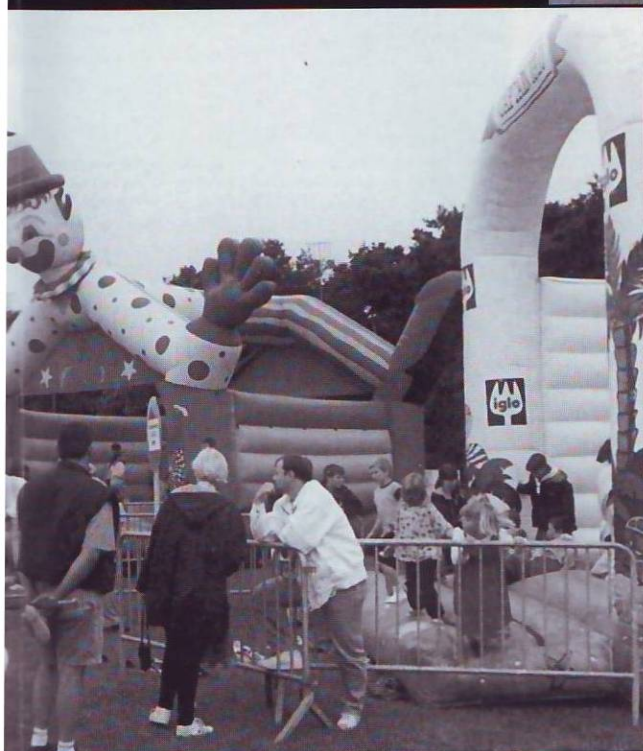
Fotograaf: Jean van

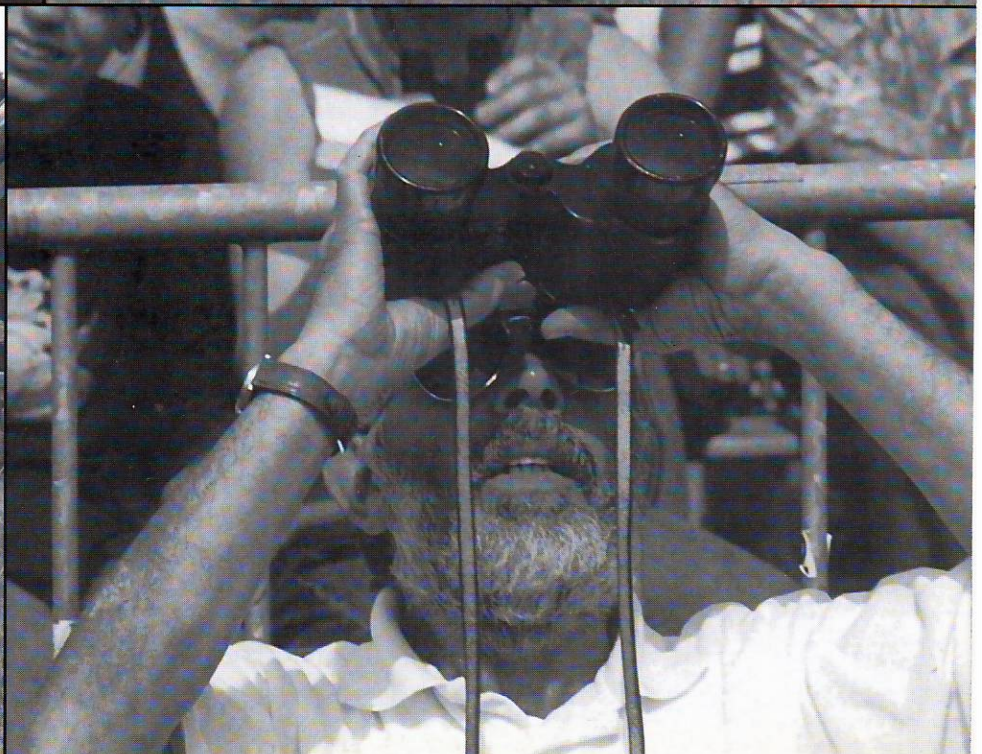

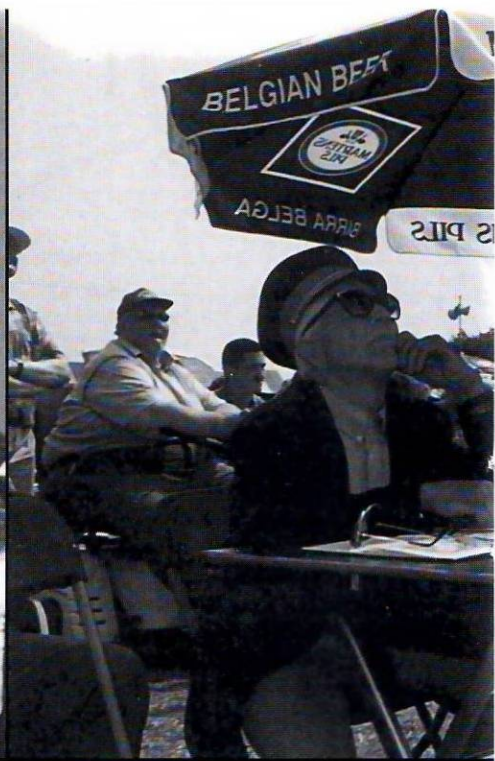
de OLS-1997

van Nunen

**Proficiat
St.-Martin
met de ov
van het C**

**schutterij
us Kinrooi
erwinning
OLS-1997**

KOPSTUKKEN XI: EDMOND VRANKEN, (SCHEIDENDE) VICE-PRESIDENT OLS-FEDERATIE

Edmond Vranken als tamboer-majoor. De foto werd gemaakt omstreeks 1985.

“Als rond zes, zeven uur op de eerste dag van het O.L.S. blijkt dat er nog veel verenigingen in de strijd zijn, moet de tweede schietdag meteen met bôlkes van 1 cm geschoten worden. Dan wordt het O.L.S beslist de tweede dag uitgeschoten”.

Mon (Edmond) Vranken werd geboren op 19 mei 1926 te Eysden (B). Enig kind in het gezin Vranken. Na de Lagere School in dienst getreden bij de N.V. Kolenmijnen Limburg-Maas te Eysden in de bovengrondse sector. Binnen het bedrijf opgeklommen van het “allereerste begin” tot Hoofdopzichter, verantwoordelijk voor alle aspecten van de sector “Vervoer” op het bedrijf, 42 dienstjaren. Verliet het bedrijf vlak vóór de definitieve sluiting. “Alles was nog volop aan de gang, toen ik er wegging”.

U bent altijd zeer druk bezig geweest binnen het schutterswezen. Hebt U daardoor nog tijd gehad voor andere bezigheden of hobby's?

O zeker. Een van mijn favoriete bezigheden is schilderen geweest. Dat heeft me altijd geboeid. (Enkele landschappen aan de wand in de huiskamer tonen de hand van een beslist niet-onverdienstelijk amateur-schilder. J.W.) Ik heb er heel wat gemaakt. Eén van mijn schilderijen is steeds een prijs op de jaarlijkse kienavond van onze schutterij.

Verder ben ik jarenlang ondervoorzitter geweest van de V.V.V. te Maasmechelen. Toen die privaatdienst in handen van professionals van de gemeente overging, zijn wij vrijwilligers onder dank van onze functie ontheven.

Jarenlang heb ik in het bestuur van de volleybalclub van Meeswijk gezeten. Ook een zeer mooie tijd.

Maar mijn hart is steeds uitgegaan naar de bowling (het bowlen). 15 tot 16 jaar heb ik zeer actief mee gespeeld. Elke vrijdag naar Maas-tricht. Door een toeval zijn we daar terechtgekomen. Ik ben nog kampioen van Maastricht geweest. Een heel fijne club, al kan ik U onmogelijk meer zeggen hoe ze heette. Met die club hebben we nog veel sportieve reizen naar het buitenland gemaakt. Zo zijn we in Zweden geweest, in Duitsland, in Spanje en in Engeland. Helaas moest ik er mee ophouden omdat ik last kreeg van een knie.

EERSTE CONTACT MET DE SCHUTTERSWERELD EN VERDERE CARRIERE.

Hoe is Uw eerste contact met de schutterij tot stand gekomen?

Was Uw vader bij de schutterij, een vriend, een oom?

Geen van allen. Ik werd verliefd op een kasteleinsdochter en ben in 1950 getrouwd, en hier in het café komen wonen. Mijn schoonvader, Jan Dillen, was voorzitter van de Bond “Maasvallei” en Bestuurslid van de O.L.S.-federatie. Het ging vrij vlug: ik trouwde en acht dagen later was ik lid van de schutterij hier in Meeswijk, “St.-Laurentius”. U weet hoe dat ging op een dorp: “Doe krigs ein patsj op diene kop en doe bès bieje sjötterie” (“je krijgt een pet op je hoofd en je bent bij de schutterij”). En dan te bedenken dat ik thuis bij mijn ouders nooit of te nimmer van welke vereniging dan ook lid ben geweest.

U bent dus meteen vanaf Uw huwelijk bij de schutterij. Sinds 1950: dat betekent nu 47 “dienstjaren”.

Inderdaad.

U hebt twee zoons, hebt U me verteld. Hebben of hadden die ook schuttersbloed in de aderen?

Ze hebben inderdaad allebei meegedaan in het schutterswezen. Of liever: mijn oudste zoon is nog steeds actief. De jongste heeft door zijn beroep, waardoor hij nogal vaak en lang van huis is, moeten

Trommelkorps, foto gemaakt omstreeks 1970.

Edmond Vranken in de begin-jaren '70 als tambour-maître.

Onafscheidelijk waren Edmond Vranken en zijn "Meester" Pierre Creemers.

afhaken. Hij was belast met de zorg voor de goede volgorde van de optocht op het O.L.S. Volgens een vast tijdschema moet schutterij na schutterij, à la minute, op nummer "naar buiten". De oudste zoon werkt mee bij de registratie van de schietresultaten op het O.L.S. Correcties, aantal geschoten rondes, enzovoorts.

Hoe is het verdere verloop van Uw schutterij-carrière?

Ik ben gewoon "achter" begonnen, als porte-drapeau, vaandeldrager. Eerst ben ik zeker nog 15 jaar tambour-majoor geweest. Daarna officier. Vervolgens generaal. Daarbij jarenlang ondervoorzitter van onze schutterij hier in Meeswijk, St.-Laurentius. Nog steeds overigens. Rond 1958/59 ben ik bij het Bondsbestuur gekomen. Vanaf het moment dat ik Bondsvoorzitter werd, was ik automatisch lid van het O.L.S.Federatiebestuur. Zo werkt dat hier: dat is niet bij alle bonden hetzelfde. Er zijn federatiebestuursleden die geen voorzitter van hun eigen bond zijn.

Ik was dus Federatiebestuurslid. Vice-President in die tijd was Meester Creemers. Eén jaar voor zijn dood ben ik dat geworden.

U was zijn opvolger.

Inderdaad. Maar de overname kwam voor mij, qua competentie, totaal niet onverwacht. Want op dat moment "had ik die hele functie van Meester Creemers al doorlopen." Ik moest altijd met hem mee als hij als vice-president optrad. Overal naar toe. Dan maak je heel wat dingen van zeer nabij mee. Grote praktijkervaring dus.

U was dus klaar voor Uw nieuwe taak.

Ik kon inderdaad meteen invallen, toen dat nodig was. De President en de Vice-President, "dao geit alles euver". De President heeft de eindverantwoordelijkheid, autoriteiten, internationaal optreden. Al wat het schieten betreft op de dag van het O.L.S. is voor de Vice-President. Het hele schietgebeuren is zijn taak.

DE SCHIETCOMMISSIE.

Uit hoofde daarvan ben ik voorzitter van de schietcommissie, die uit vier personen bestaat. Dat zijn tegenwoordig de heren Jo Beeren, Jan Grondelaers, Jan Kessels en ikzelf dus.

Inspecteert U bijvoorbeeld op de schietterreinen de voorgeschreven diepte en breedte van de schootvelden?

Alles, letterlijk àlles wat met schieten te maken heeft valt onder de schietcommissie. We controleren ook alle details van de buksen waarmee geschoten wordt op Bondsfeesten en op het O.L.S. Ter plekke vragen wij van elke schutterij, van elke buks een complete patroon (huls met kogel) op, die dan gecontroleerd wordt op bijvoorbeeld de kruitlading enzovoorts.

MENSEN MET WIE U IN HET VERLEDEN HEBT SAMENGEWERKT.

Kunt U iets vertellen over mensen met wie U ooit hebt samengewerkt in de schutterswereld?

OVERSTE VAN DE VEN.**Hebt U Overste van de Ven nog gekend?**

Zeker. Vrij goed zelfs. Hij heeft enorm veel werk verzet door zijn bemoeienis met de bijwedstrijden. Altijd heel correct, een militair van de oude stempel. Daarbij een zeer aimabel mens. Ik bewaar de beste herinneringen aan zijn persoon en aan wat hij gepresteerd heeft.

Mr. FRANS HAFFMANS.**Uw eerste Federatiepresident was notaris Mr. Frans Haffmans. Uw persoonlijke herinneringen?**

Mr. Frans Haffmans is een zeer goede president geweest. Hij was altijd correct en volstrekt eerlijk.

Typerend voor hem was, dat hij een spreker die wat al te lang aan het woord was, op een zeer tactvolle manier kon "afbreken", het woord ontnemen. Anderen moeten soms zoeken hoe zij zo'n woordenstroom kunnen onderbreken, maar bij Haffmans ging dat onmiddellijk, als vanzelf. Tot grote opluchting vaak van de hele vergadering. En zoals gezegd, steeds op zo'n manier dat de onderbroken spreker het accepteerde, heel gewoon.

Haffmans was wat je noemt ook een "volksman". Hij kon tussen de schutters inlopen, overal en met iedereen een gesprek voeren, maar hij was en bleef de notaris. Hij begreep de mensen. Dat is altijd door iedereen hooglijk gewaardeerd.

Hoezeer een te langdradige vergadering hem kon irriteren, vooral als hij ze zelf niet voorzat en dus niet kon ingrijpen, illustreert het volgende voorval.

We zaten eens ergens op een vergadering waar "vääö euver niks" gezegd werd. Zoals gezegd, Haffmans kon dus niet ingrijpen. Op een gegeven moment zegt hij tegen me: "Koom joong, veer gaon urges ei glaeske drênke." Toen we terugkwamen was de vergadering afgelopen en was niemand meer aanwezig. Ook dat was mr Frans Haffmans!

DE HEER LEO JANS.

De Heer Jans was op en top beroepsmilitair. Hij wilde altijd en overal de puntjes op de "i".

Ging ook overal kijken en gaf daar zijn oordeel over, "dat moet zo, dat kan beter zo, dat is uitstekend" enzovoorts.

Maar hij bemoeide zich totaal niet met het schietgebeuren. Haffmans trouwens ook niet. Hun belangstelling lag ergens anders.

Meer op het organisatorische en representatieve aspect. En dat kan ook zéér goed zijn. Lei Stals trekt zich als president weer veel meer van het schieten aan.

Dat is dus precies het omgekeerde.

Inderdaad. Met als prettig gevolg, dat je bij de heer Stals meer steun hebt, als het om het schieten gaat. Zo liggen die dingen nu eenmaal.

MEESCHIETEN VROUWEN OP HET O.L.S.**Over schieten gesproken: Hoe denkt U over de positie van de vrouw onder de schietboom tijdens het O.L.S.?**

Ik zeg niet dat dat niet ooit zal komen. Maar voor mij hoeft het niet. Schieten is een mannenzaak. We hebben nu toch het L.D.S. (Limburgs Dames Schuttersfeest), laten ze dat uitbouwen, dáármee verder gaan.

Dit jaar zullen 64 schutterijen meedoen in de optocht en meer dan 200 damesdrietallen schieten om de eer. Dat vind ik al heel mooi, voor wat betreft het aantal vrouwen dat daadwerkelijk schiet dus. Als ik dat na ga, op het Persoonlijk Kampioenschap hebt U maar 40 inschrijvingen van dames. Soms zelfs maar even in de 30. Dan vind ik niet, dat ze samen met de mannen moeten schieten, dat bestaat niet.

U zou dus ook niets zien in de - zuiver theoretische - constructie, waarin L.D.S. en O.L.S. in elkaar opgingen en er dus één schieten zou zijn van vrouwen en mannen samen op het O.L.S.?

Nee, nee, dat zie ik zeker niet zitten. Het maakt mij niets uit, wat ze binnen de verenigingen apart doen. Ze mogen best meeschieten op de Bondsfeesten, daar heb ik geen problemen mee.

Ook niet als vrouwen gewapend mee marcheren, "als soldaat in het peloton" zogezegd?

Dat zegt mij niet zoveel, dat heeft mijn hart niet.

Ik denk dat dat gewapend meetrekken nog wat vroeg is. Misschien gaat dat later wel komen. Vanuit mijn vice-presidentschap van de O.L.S-federatie ben ik overigens zelf begonnen met dat kampioenschieten voor dames.

Het feit dat ze een aparte prijskamp hebben, is van mij uitgegaan. Maar niet meeschieten met de mannen. Een aparte sector handhaven voor de vrouwen.

Ze krijgen intussen evenveel prijzen als de mannen. Ze schieten "samen op", maar er zijn twee afdelingen.

En die schuift U niet in elkaar?

Nee, absoluut niet. De toekomst zal wel leren hoe deze kwestie zich verder ontwikkelt.

Edmond Vranken maakt deel uit van het kapittel van de Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus. Mon gefotografeerd samen met Leo Jans tijdens een investituurs-plechtigheid van deze orde.

U treedt binnenkort af als Vice-President van de O.L.S.-federatie. Is het onbescheiden als ik U vraag naar het waarom daarvan? Helemaal niet. Ik kan alleen maar het gezegde herhalen: "Er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan." Dat is alles. Zo eenvoudig ligt dat. Als je 71 bent, wordt het zo stillekens aan" tijd dat je gaat opstappen.

EEN SENIOREN-RAAD VAN OUD-BESTUURSLEDEN.

Binnen zeer korte tijd leg ik dus inderdaad mijn functie van Vice-President neer. En ik zeg U vol overtuiging: Volgens mij moest ELKE FUNCTIE bij het O.L.S.-Bestuur op 65-jarige leeftijd "gedaan" zijn.

Met 65 jaar moest ook elke Bondsvoorzitter aftreden, dat moest een wet zijn. Ook binnen het Federatiebestuur. Met 65 jaar moet je er uit. Ik vind dat veel beter dan zoals het nu is. Dan komen er ook eens andere mensen in. En andere gedachten. Ook voor de jongeren is dat beter. Zij krijgen dan eerder de kans zich te bewijzen.

Daar wil ik direct aan toevoegen dat men diegenen die om die leeftijdsredenen uit hun functie stappen, samen zitting moest kunnen laten nemen in een nieuw te vormen Raad, waar die jongeren op zouden kunnen terugvallen.

Een soort SENIOREN-ADVIES-RAAD van oud-bestuursleden.

Zoiets ja. Ook al kwamen ze op zijn minst maar één keer per jaar bijeen, dat maakt niets uit.

U brengt met z'n allen niet voor niets die jarenlange ervaring mee.

Dáár gaat het om. Daar kunnen ze op terugvallen. Ze zouden dan soms niet steeds weer van nul af opnieuw hoeven te beginnen.

U bedoelt, er kunnen dingen parallel lopen met vroegere ervaringen.

Precies.

VERSCHILLEN BELGIË-NEDERLAND.

Hebt U als Belg ooit verschillen, tegenstellingen, opgemerkt tussen de verenigingen aan beide kanten van de grens?

Met vergaderen en dergelijke nooit. Soms zitten schutterijen hier en daar wel eens een beetje "tegenin", maar dat is meestal van voorbijgaande aard. Het is uiteindelijk toch één Limburg. Ik weet dat de

Vorbereidingscommissie OLS-1987 Kinrooi, bestaande uit v.l.n.r.: Jan Kessels, Edmond Vranken, Meester Pierre Creemers en Jef Meertens.

schutterijen uit deze streek altijd gingen schieten "biej-Uch", "op het Hollandse". Nu is het omgekeerd. Nu komen ze van bij U aan deze kant schieten. Vroeger gingen wij altijd "de Maas-euver", nooit naar de Kempen hier in België. Hoe dat zo gekomen is, weet ik niet.

Richting Thorn, bijvoorbeeld ?

Naar die regio, ja.

HET LOODPROBLEEM IN BELGIË.

En nu komen de Nederlandse schutters hierheen om te schieten, omdat in België de "loodvoorschriften" soepeler zijn dan in Nederland, dacht ik.

Tja. Máár: óók in België wordt de zaak meer dichtgedraaid. De schutterijen hier willen wel overleggen met de overheid, maar ze hebben geen Reglementen, ze weten niet wat ze moeten.

Er wordt van hogerhand gesteld dat het milieuprobleem vóór een bepaalde datum volgend jaar in orde moet zijn: dan moet men een schietvergunning hebben. Maar ze zeggen ons er niet bij, wat wel en wat niet mag. Van de overheid gaat niets uit.

Een voorbeeld: we zijn met vier schutterijen bij elkaar geweest hier op het Belgische: Elen, Rotem, Stokkem en Dilsen. Deze vier moesten bij de Burgemeester komen. Daar zat ook een ambtenaar voor Milieu. De kennis van zaken van zo'n functionaris is uitermate belangrijk bij zo'n vergaderingen. Hij vertelde ons, dat we ons aan de wet moesten gaan houden: "U moet in orde zijn". Ik heb hem nadrukkelijk gevraagd ons eens en voor altijd uit te leggen wat we moesten doen of laten. Hij vertelde dat hij nog altijd geen Reglementen van de schutterijen had ontvangen aangaande de milieukwestie. Terwijl hij de verenigingen wegwijs had moeten maken in deze materie. Er was ten gemeentehuize niets klaar voor dat onderhoud. Een detail: het gesprek kwam op de kogelvanger. Onze gemeentefunctionaris wist absoluut niet wat een kogelvanger is. Ik heb hem uitgenodigd volgend jaar terug te komen als hij zijn "huiswerk" gemaakt had.

Daartoe heb ik hem daar het Nederlandse rapport van Witteveen en Bos gegeven. (Raadgevend Ingenieurs Bureau, dat zich verdiepte in de effecten van loden kogels op het milieu, J.W.)

Zó'n pak gegevens. Dan komt hij in elk geval iets te weten en weet hij de volgende keer waar hij het over heeft.

Op het gebied van Milieu heb je hier in België "VLARUM I" en "VLARUM II". (Belgische Instantie belast met zorg voor Ruimtelijke Ordening en Milieu, J.W.)

Vlarum I is op provinciaal niveau bezig, Vlarum II dat in Antwerpen zetelt, overkoepelt alle provincies.

Op de vergadering over dit onderwerp bij Vlarum I ben ik aanwezig geweest. Van hetzelfde laken een pak als wat ik daarnet zei. "Een kogelvanger hoeft van ons niet" zei men direct. "Dan zijn we al ver gevorderd", heb ik geantwoord. De hele problematiek is vervolgens doorgegeven naar Vlarum II. In Antwerpen dus. Ik zeg maar: "Waat wèt einen Antwerpenaer noe van ein buks aaf in Limburg?". Laten ze eerst gewoon eens komen kijken hier. Dan weten ze - nogmaals - waar ze over praten. Maar nu weten ze gewoon niets.

En dan is het heel moeilijk onderhandelen.

Voilà.

(KORTER) SCHIETEN OP HET O.L.S.

Wat vindt U van de tijdsduur van het schieten op het O.L.S.?

Het schieten is op het ogenblik erg goed. Dit jaar heeft het O.L.S. in Kaulille maar twee dagen geduurd, anders drie. De bolletjes van 1½ cm hebben hun nut al bewezen. Maar het kan zijn dat de schutters ook dáár, langzamerhand, aan gewoon gaan raken, waardoor het gunstige effect (tijdwinst door vroeger uitschakelen van verenigingen, J.W.) voor een groot deel weer teniet gedaan wordt.

Er wordt wel gesuggereerd dat we dan maar moeten gaan schieten met 9 of met 12 man. Daar ben ik absoluut een tegenstander van. Het 6-tal moet gehandhaafd blijven. Laten ze in de toekomst maar "op één" (bolletjes met zijden van 1 cm, J.W.) gaan schieten.

Dus niet méér schutters per vereniging, maar kleinere bolletjes.

Kleiner, inderdaad. De praktijk: Men constateert rond zeven uur 's avonds op de eerste O.L.S.-dag, dat er nog een aanzienlijk aantal verenigingen "binnen gaat blijven", blijft meedoen met schieten dus. Dan, meteen, op de tweede dag, "allemaal de kleine d'rop" en met de kleine, de 1 cm-bolletjes beginnen. Dan wordt het O.L.S. die tweede dag uitgeschoten, reken maar.

Dus: beginnen op de eerste dag met de 1½ cm-bolletjes en de tweede dag van het kavelen meteen met de één-centimeters.

Tenslotte nog dit. Het is al enige malen gezegd: U treedt binnenkort af. Het is eigenlijk bij mijn weten voor het eerst dat (de) President en (de) Vice-President gelijktijdig hun bestuursfunctie neerleggen.

Inderdaad. Er zijn trouwens méér "gelijke dingen" tussen de heer Stals en mij.

- We zijn allebei precies even oud, op de dag af; Allebei geboren op 19 mei 1926.
- We zijn allebei door ons huwelijk met een kasteleinsdochter, in wier ouderlijk huis het schutterslokaal was, in de schutterswereld terecht gekomen.
- We maken allebei vele jaren deel uit van het OLS-Federatiebestuur. De heer Stals als President en ik als zijn Vice-President.
- En nu, alweer allebei, leggen we onze functie neer op dezelfde datum. En blijven we bij het schutterswezen betrokken.

Inderdaad een zeer uniek gebeuren.

De Redactie van het Limburgs Schutterstijdschrift ziet het als haar aangename plicht U beiden toe te wensen, dat U (alweer allebei) nog vele jaren op Uw verdiende schutterslauwenen zult mogen rusten.

Leeuwen-Roermond, 24-07-1997

Drs Jean Walraven.

ST. MARTINUS VAESRADE VIERT HET EEUWFEEST

Schutterij St. Martinus uit het landelijke Vaesrade bij Nuth is aangesloten bij de schuttersbond Gerardus Amstenrade. Er is niet vaak zoveel nieuws uit Vaesrade, maar zeker wel in dit jaar. Het is namelijk 100 jaar geleden dat enkele Vaesradenaren de schutterij in het leven riepen, die thans nog functioneert.

Sterker nog de schutterij is de belangrijkste culturele vereniging in het dorp, aangezien Harmonie St. Servatius eerder dit jaar door ledengebrek in ruste ging. Pas als dit schrikbarende nieuws wereldkundig wordt, besef je de klap voor het dorp, maar ga je je ook realiseren dat de schutters veel in het werk hebben moeten stellen om te kunnen blijven functioneren zoals ze nu nog steeds doen. Als je culturele tegenpool binnen de gemeenschap 't loodje legt, wordt duidelijk dat voor de schutterij een belangrijke taak is weggelegd, maar dat alle zeilen moeten worden bijgezet om de vereniging draaiende te houden.

De Harmonie van Vaesrade verzorgde voor de oorlog, in de jaren 1922 tot 1925, de muzikale begeleiding van de schutterij. Later werden enkele tamboers in opleiding genomen om de marsen te kunnen trommelen en nadien is hier de complete drumband uit ontstaan.

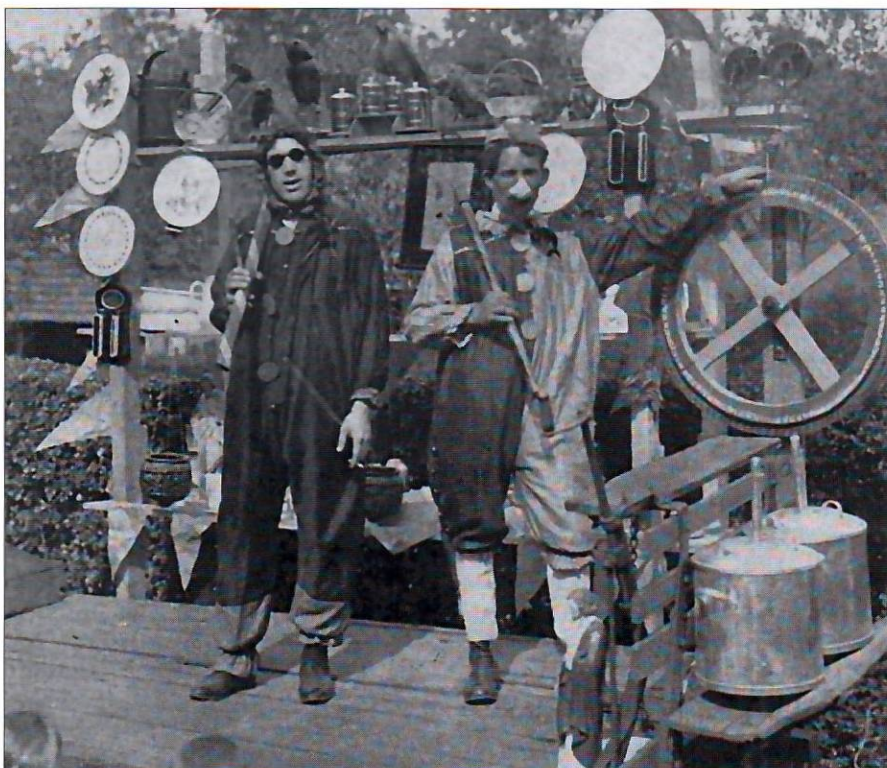
Oude bruin witte foto's uit geïllustreerd tijdschrift van 7 augustus 1929. Zij geven enkele sfeerbeelden van het zomerfeest van schutterij St. Martinus Vaesrade.

Twee kunstig uitgedoste knapen bedienen het zogenaamde "rad van fortuin" en de koning die met generaal en kapitein klinkt op het goede verloop van het feest.

De vaste activiteiten in het schuttersseizoen zijn op Paasmaandag het koningsvogelschieten. Bij gelegenheid van de St. Servaaskermis wordt de Sacramentsprocessie begeleid, waarbij de schutters het Allerheiligste flankeren. Ook het feest van de patroonheilige wordt gevierd. Op 11 november trekt er een optocht door Vaesrade, waaraan wordt deelgenomen door de jeugd uit het dorp met lampionnen. Tijdens de tocht wordt het zogenaamde St. Maartensvuur ontstoken. De schutterij die aan deze ceremonie deelneemt, viert hierna haar feestavond.¹

Zoals gezegd vatten voor honderd jaar drie personen uit vaesrade het plan op om een schutterij in het leven te roepen. Op zich is de keuze voor de patroonheilige niet opzienbarend, ware het niet dat de aanleiding niet bijzonder gangbaar is. Er waren namelijk drie personen, de eerste Martinus America, de tweede Martin Smeets en de derde J.M. America, die de schutterij leven inbliezen en daarbij besloten om St. Martinus als heilige te engageren, omdat namelijk twee van hen de voornaam Martinus hadden.² Dat gebeurde op 1 oktober 1897. Op nieuwjaarsdag 1898 werd het eerste bestuur gekozen en werden de voorlopige plannen verder uitgediept.

St. Martinus zou als schutterij een voorloper hebben gehad in de kruisboogschutterij Claudius Civilus. Deze boogschutterij was echter reeds ter ziele toen St. Martinus

werd opgericht. Mogelijk heeft de Vaesraadse schutterij ook in de 17e- en 18e eeuw een voorloper gehad, maar daarover is tot dusver niets naders bekend.³

Van begin af aan was de generaal de voorzitter van de schutterij. Dit heeft jarenlang stand gehouden, totdat in 1963 de toenmalige generaal zich om gezondheidsredenen terugtrok. Wiel Boss werd de nieuwe voorzitter en zijn broer Thei werd generaal. Thei Boss is z'n schutterij steeds trouw gebleven. Hij is lid sinds 1932 en viert aldus in 1997 zijn 65-jarig lidmaatschap. Twee jaar geleden nam hij de beslissing om de schutterij meer vanaf de kant te volgen omdat het marstempo hem parten speelt.

De schutterij uit Vaesrade heeft zo z'n ups en downs gehad. Tijdens de bezetting in de Tweede Wereldoorlog lag het schutterswezen stil evenals elders. De familie Boss verstopte het koningszilver gedurende de oorlogsjaren in de oude schoorsteen en ook de geweren werden op een geheime plaats verborgen. Dit maakte het mogelijk dat St. Martinus na de oorlog weer een frisse herstart tegemoet kon zien.

In de naoorlogse jaren zijn het vooral de schuttersfeesten, die de aandacht van schuttersminded Limburg binnen de gemeente Nuth op de kern Vaesrade doet richten. In 1951 werd er een bondsfeest georganiseerd, als warming up voor de organisatie van het Zuid-Limburgs Federatiefeest, dat zich in 1958 voor een groot publiek afspeelde. Dat was in de tijd dat de organiserende schutterij nog zelf het inleggeld van de deelnemende verenigingen moest innen.

Bij de viering van het 75-jarig bestaansfeest in 1973 wordt teruggegrepen op het jaar 1898 als geboortjaar van de schutterij. Inderdaad kwam de vereniging pas in het najaar van 1897 op papier tot leven, daadwerkelijke opbloei kwam pas in 1898. Zo heeft St. Martinus Vaesrade haar bestaansfeesten vrijwel altijd tegelijk met een bondsfeest gevierd: in 1978 het 80-jarig bestaan en in 1983 het 85-jarig feest, beide malen met bondsfeest en een drumband- en schietconcours. In 1986 stond Vaesrade borg voor de organisatie van het internationale "Dreiländereck" schuttersfeest.

Schutterij St. Martinus Vaesrade bij gelegenheid van haar 100-jarig bestaan in 1997.

Ook in 1997 werd de jubileumviering luister bijgezet middels de organisatie van een bondsschuttersfeest op 22 juni. Bij die gelegenheid werden maar liefst 27 jubilarissen gehuldigd en werd een receptie gehouden, waarbij velen uit de schutterswereld acte de présence gaven. Een en ander ging vergezeld van een zogenaamd "Koning der Koningen" schieten en een drumbandtoernooi. Tevens stak de vereniging zich in het nieuw en werd de uniformering en het muzikale instrumentarium ingezegend tijdens een plechtigheid in de feesttent. Ook weet de schutterij zich thans vergezeld door een aantal marketentsters. Vervolgens werd een rondgang door het dorp gemaakt. De uniformen uit 1985 hadden lang genoeg dienst gedaan en men was toe aan iets nieuws. Het model voor het uniform is afkomstig van de Amerikaanse Cavalerie, zoals deze in een lichtere tint ook door de Nieuwstadtse schutterij gedragen wordt. Uniformenmaker Janfré maakte ze. Het resultaat heeft U op de diverse schuttersfeesten reeds kunnen bekijken.

Schutterij St. Martinus Vaesrade telt maar liefst 55 geüniformeerde leden. Bovendien volgt nog een aantal de jeugdopleiding om in de drumband te gaan spelen, zodat het ledental de 60 gaat passeren. Ook tijdens het jubileumfeest mocht de schutterij nog enige nieuwe aanmeldingen van leden in spé tegevoet zien. De schutterij van Vaesrade mag dan niet de mooiste of de grootste schutterij zijn, van belang is dat zij de schutterij voor de gemeenschap Vaesrade is. Om het culturele leven in het dorp levend te houden is de schutterij onontbeerlijk, zowel in Vaesrade als in andere dorpen. Ziedaar het belang van een honderdjarige in enkele woorden samengevat.

Luc Wolters

Noten:

1. J. Cobben, J.H.J. Marell en J.J. Crapels, *Fotoboek Vaesrade*. Uitgegeven in opdracht van Harmonie St. Servatius Vaesrade (Kerkrade 1982) 56-62, m.n. 56.
2. Ivo Landman, "Het schuttersleven floreerde na de oorlog", in: *Limburgs Dagblad*, woensdag 11 juni 1997, pag. 21, interview met Thei Boss, die al 65 jaar deel uitmaakt van de schutterij van Vaesrade.
3. In de feestgids ter gelegenheid van het bondsschuttersfeest in juni 1987 door St. Gertrudis Amstenrade worden de deelnemende verenigingen opgesomd. Over St. Martinus Vaesrade wordt geschreven dat deze schutterij in 1619 zou zijn opgericht.

HET LDS; SUCCESTREFFER OF SPLIJTZWAM?

Het succes van het Limburgs Dames Schuttersfeest kent geen grenzen. Dat zullen ook de grootste pessimisten en felste tegenstanders van 'de vrouw onder de schietboom' moeten erkennen.

Gegarandeerd succes

Eén van de redenen waarom het LDS zo'n succes is geworden, is gelegen in de voedingsbodem waarin het LDS kon ontkiemen. De Midden-Limburgse schutterij St.-Agatha Haelen, niet anti-vrouw en altijd bereid tot het organiseren van een schuttersfestijn, maakte het LDS tot een succes dat haar grenzen nog niet heeft bereikt.

Doordat het LDS de eerste jaren in het Midden-Limburgse bleef, kon een 'begeleidingsgroep LDS' die richting en vorm geven aan dit schuttersfeest, voor dames boven de 16 jaar, die de organisatoren van St.-Agatha Haelen vanaf het begin voor ogen hadden.

In een van de vorige afleveringen van het Limburgs Schutterstijdschrift heeft U de ontwikkelingen kunnen lezen van het LDS. Het LDS dat thans een overkoepelende Stichting Limburgs Dames Schuttersfeest kent onder voorzitterschap van Mevrouw Riet Fleuren-Swinkels uit Blerick.

LDS-1997

Door de overwinning van een drietal (Nicole Ketelbuters, Hetty Merc-

kelberg en Nancy Meysen) van schutterij St.-Laurentius Bocholt op 20 oktober 1996 te Haelen, kwam het LDS voor het eerst in België. En niet zomaar in België, maar bij de organisator van het OLS-1996; schutterij St.-Laurentius Bocholt. Dat betekent op voorhand een succes, want in het organiserend comité van het OLS-1996 zat Nicole Ketelbuters als secretaris en ... U raad het al, de drijvende kracht achter het LDS in Bocholt is eveneens Nicole Ketelbuters. De terreinen waar het LDS-1997 gehouden zal worden, zijn dezelfde als de terreinen van het OLS-1996; het 6 hectare groot terrein gelegen aan De Damburg.

Maar liefst 211 dames-drietallen, afkomstig van 72 schutterijen, en 56 schutterijen zullen in optocht door Bocholt gaan alvorens de strijd met elkaar aan te binden. De verwachting is dat ruim 2000 supporters hun vrouwelijke schutters zullen vergezellen naar Bocholt om ze daar aan te moedigen. Wanneer het weer het LDS gunstig gezind is, worden er meer dan 10.000 bezoekers verwacht die de optochtroute zullen omzomen.

Vrouwelijke Um

De eer om het LDS te winnen en het organiseren van het LDS het volgend jaar, is inmiddels een even grote eer geworden als die de mannelijke schutters zich stellen voor

het winnen van het OLS. Daarom zal de invoering van de vrouwelijke 'Um' nog meer cachet geven aan dit dames schuttersfeest.

Donkere wolken

Toch pakken zich donkere wolken samen boven het Limburgse Schutterswezen. Immers er is een stroming die voor gelijke rechten van de vrouw strijdt, (ook) onder de buks en er desnoods een rechtzaak voor over hebben om hun gelijk te halen. Verder is er een stroming die zich met man en macht verzet tegen gemengde zestallen op het OLS. Het duidelijke onderscheid dat thans gemaakt wordt tussen mannelijke en vrouwelijke schutters biedt ruimte voor de derde stroming die een geheel nieuwe organisatievorm wil opzetten waarin zowel mannen als vrouwen zich thuis voelen.

Programma

De eigenlijke opening van het LDS vindt al op zaterdag 20 september om 19.00 uur plaats met een plechtige Eucharistieviering.

De ceremoniële opening van het LDS vindt plaats op zondag 21 september om 13.00 uur. Om 14.00 uur begint de één uur-durende optocht van 56 schutterijen die zich verplaatsen van het LDS-feestterrein door het centrum van Bocholt en via het defilé bij het Kerkplein terug naar het LDS-feestterrein.

Om 15.45 uur stipt zullen de dames-drietallen de strijd met elkaar gaan aanbinden op de 20 opgestelde schietbomen. Indien er geen winnaar is op zondag 21 september, zal er verder gekaveld worden op zaterdag 27 september; aanvang 14.00 uur.

Wim Pijpers.

7e MARKETENTSTERTREFFEN IN VIJLEN

Op 16 november a.s. hoopt schutterij St.-Joseph Vijlen het 7e Marketentstertreffen te organiseren.

Allereerst zullen wij een beeld schetsen van onze schutterij die niet meer weg te denken valt bij de Vijlense gemeenschap.

In 1901 werd onze schutterij opgericht met medewerking van de reeds ter ziele gegane schutterij St.-Sebastianus uit Bocholtz. Tevens werden van deze schutterij ook de statuten overgenomen.

Schutterij St.-Joseph heeft, zoals zovele schutterijen, in de loop der jaren veel ups en downs gekend. Er zijn zelfs enkele perioden geweest dat er over de schutterij niet gesproken kon worden, om de doodeenvoudige reden omdat er te weinig leden waren om naar buiten te treden.

Maar gelukkig staken telkens weer wakkere mannen de hoofden bij elkaar om de schutterij weer nieuw leven in te blazen. De laatste keer was dat in 1945, vlak na de Tweede Wereldoorlog, toen het hele verenigingsleven in Vijlen nieuw leven ingeblazen kreeg.

Voor de schutterij bracht deze wederopstanding extra moeilijkheden met zich mee in verband met de schaarste aan textiel; een schutterij die niet geüniformeerd was, was ondenkbaar. Het nieuwe bestuur dat geformeerd werd, ging voortvarend aan het werk.

Van de Stichting Mijnwerkersvoorziening werden beddelakens gekocht en behulpzame vrouwen togen aan het werk om deze lakens om te toveren tot schuttersbroeken. Verder wist men beslag te leggen op een partij Canadese legerjasjes, die het uniform compleet maakten. Wanneer de schutterij geacht werd aan te treden, moest de commandant de sabel lenen van de plaatselijke "gendarm".

In 1991 vierde de schutterij op gepaste wijze haar 90-jarig bestaansfeest en bij die gelegenheid kreeg de schutterij nieuwe uniformen. Tevens werden er toen drie marketentsters aan de schutterij toegevoegd.

Vanaf het eerste Marketentstertreffen in 1991 te Valkenburg werd er geroepen dat er ooit eens een treffen in Vijlen zou plaatsvinden. De marketentsters van Vijlen zijn op elk Marketentstertreffen present geweest en steeds kwamen zij met een voldaan gevoel huiswaarts. Thans is de marketentstergroep uitgegroeid tot vijf dames, die dus op zondag 16 november als gastvrouwen zullen optreden tijdens het 7e Marketentstertreffen.

Het 7e Marketentstertreffen zal beginnen om 08.30 uur wanneer de marketentsters in verenigingslokaal "Oad Viele", aan de Vijlenberg, ontvangen zullen worden. Om 10.00

uur is de gebruikelijke Gildemis, voorgegaan door Pater Karel de Wilde en Pastoor van de Ven uit Vijlen. Na deze Gildemis zullen de marketentsters, onder begeleiding van de drumband van schutterij St.-Joseph, naar restaurant "Bergzicht" gaan waar een warme lunch geserveerd zal worden.

Omdat er geen geschikte locatie in Vijlen is om een groot aantal mensen te herbergen, zal het verdere verloop van deze dag plaatsvinden in een verwarmd feestpaviljoen, gelegen aan de Pastorijweg. Hiervoor zullen de marketentsters om 13.30 uur aan restaurant "Bergzicht" wederom afgehaald worden. Dit keer door de drumband van schutterij St.-Joseph en een tweetal bevriende schutterijen.

Bij aankomst in het feestpaviljoen zullen de bielemannen eerst een aantal versperringen dienen op te ruimen.

De marketentstergroep van Vijlen heeft voor een interessante, maar vooral amusante middag gezorgd. Voor de partners is uiteraard voor een alternatief programma gezorgd. Dit programma zal zich afspelen in lokaal "Oad Viele".

In tegenstelling tot voorgaande treffens zal er in Vijlen vanaf 16.30 uur het feestpaviljoen ook openstaan voor andere geïnteresseerden die de functie van marketentster binnen de schutterij wat beter willen leren kennen.

Om 17.00 uur zal de overdracht plaatsvinden aan de schutterij die in 1998 het 8e Marketentstertreffen zal organiseren. Ook zullen alle marketentsters dan een mooie herinnering ontvangen van het 7e Marketentstertreffen in Vijlen.

Hierna zal er nog een gezellig samenzijn zijn met muziek, verzorgd door DJ "Hans Mooi Man".

Medio oktober zullen alle marketentsters die hebben ingeschreven een uitgebreid programma van deze dag ontvangen.

De marketentsters uit Vijlen hebben hun uiterste best gedaan om het 7e Marketentstertreffen tot in de puntjes te verzorgen. Zij hopen dan ook dat er zeer veel marketentsters op deze dag aanwezig zullen zijn.

Marketentsters die om welke reden dan ook het inschrijfformulier nog niet hebben ingestuurd, kunnen dit nog tot 1 oktober doen bij: Marion Kusters, Pastorijweg 30, 6294 AC Vijlen.

ONDER DE SCHIETBOOM

St.-Sebastianusgilde Beegden

Op 18 januari 1997 vierde het gilde haar patroonsfeest. In een plechtige H. Mis, voorgegaan door pastoor L. Smeets, was het gilde voltalig en in vol ornaat aanwezig. Tijdens de H. Mis werd er door de vendelgroep gevendeld voor het Allerheiligste en werd door de pastoor het eremetaal gezegend. Na afloop ging men naar de feestzaal, waar het verdere feest volgens traditie werd gevierd.

Na een korte schets over het gilde door de voorzitter, gaven de vendeliers nogmaals een demonstratie vendelen. De viering van dit patroonsfeest kreeg een extra dimensie door de installatie van Mevrouw van Soest als Beschermvrouwe en de officiële installatie van onze marketentsters.

sen) officieel geïnstalleerd en kregen ze door een afvaardiging van de Stuurgroep der Marketentsters de medailles omgehangen.

In een korte toespraak van Beschermvrouwe Mieke van Soest (echtgenote van Burgemeester Karel van Soest) gaf zij duidelijk aan zeer onder de indruk te zijn van de wijze waarop de schutterij haar tradities instand houdt en belofde te

St.-Joseph Vijlen

Op donderdag 8 mei (Hemelvaartsdag) hield onze schutterij haar jaarlijkse koningsvogelschieten. Om 13.00 uur verzamelden de leden zich op de schuttersweide aan de Hilleslagerweg. Om 13.25 uur werden koningin Claudia Beenen en het keizerspaar afgehaald aan de Oude Trichterweg. Om 14.00 uur opende voorzitter Ger Houben het Koningsvogelschieten 1997. In zijn openingswoord heette hij de bezoekers welkom met name Burgemeester Quint, wethouder Jo Kern en enkele gemeenteraadsleden. Om 14.45 uur loste koningin Claudia Beenen het eerste schot op de vogel. Hierna ontspoon zich een mooie en spannende strijd.

Met het 272e schot was het uiteindelijk Jo Nix die de eer voor zich wist op te eisen. Jo Nix is sinds 1979 lid van de schutterij als geweerdrager en tevens is hij bestuurslid. In zijn eerste jaar als lid wist hij ook reeds de koningstitel voor zich op te eisen. In 1991 wist hij dit huzarenstukje te herhalen. Jo heeft op de schuttersfeesten, samen met zijn echtgenote Marlou de schutterij als koningspaar gerepresenteerd. Niet alleen in de strijd om het koningszilver was Jo succesvol, ook bij het schieten met de flobertbuis voor het Persoonlijk Kampioenschap van Vijlen wist hij zo waar de eerste alsook de derde prijs te behalen. Op de tweede plaats eindigde hier Marco Meys.

Na de huldiging van de nieuwe koning werd er nog tot in de kleine uurtjes gefeest. Op zaterdag 24 mei werd het koningspaar, samen met het koningspaar van schutterij

Aan beschermvrouwe Mevrouw van Soest was de eer om over het vendel te lopen. Als teken van haar waardigheid als beschermvrouwe kreeg Mevrouw van Soest een prachtige zilveren ketting omgehangen.

Tijdens de viering werden ook onze marketentsters (Petra Puts, Thea Pouls-van Duuren en Susan Thoon-

de gildetradities van St.-Sebastianus Beegden en in de regio te promoten.

Na de officiële plichtplegingen werd er gezamenlijk van van de traditionele schuttersmaaltijd genoten, waarna een orkest de rest van de gezellige viering compleet maakte.

Het bestuur.

St.-Paulus Vaals ontvangen door Burgemeester Quint. Hier werd tevens keizer Frans Baumans onderscheiden met de gemeentelijke erpenning in zilver. Op zaterdag 14 juni werd bij de woning van de nieuwe koning te Cottessen de koningsden geplaatst.

H. Kusters Secretaris.

Fusieschuttersfeest

De aanbeveling van Bob Degol indachtig, verzamelden de schutterijen van Kinrooi zich op 17 mei. Na een gebedsviering in de Sint-Leonarduskerk, aan het borstbeeld van Meester Creemers in de Smeetsstraat in Molenbeersel.

De schutterijen brachten er hulde aan hun grote voorganger Pierre Creemers. Bondsvoorzitter Jan Grondelaers deed zijn woordje en Bob Degol hield zijn toespraak. Tromgeroffel en bloemen. In de kerk hadden Peter Ressen en Herman Janssen de teksten voorgelezen. Om 14 uur begon de optocht bij Sint-Martinus Kinrooi voor een karig publiek en vervolgens de wedstrijden, gewonnen door de Breidelzonen Kessenich. Schepen Theo Henckens stelde bij de prijsuitreiking dat een overwinning op het OLS niet kan uitblijven na de aanschaf van het verbeterd schietmateriaal.

St.-Dionysius Opoeteren

Pinkstermaandag. Afhalen koning met serenade en tractatie en dan naar de schietbomen. Na de openingsschoten werd door de oude koning op een zak snoep geschoten. De kinderen waren blij toen die uiteindelijk naar beneden kwam. Dan begonnen 23 schutters de strijd en bij het 110e schot lukte het prins carnaval Bart Jacobs om voor het eerst koning te worden van de schutterij. Hij koos mama Lies als koningin. Hubert Neyens werd bij het 115e schot op een andere vogel dorpskoning. Alzo werd Jacky Denier, dorpskoning in 1995 en 1996, geen dorpskeizer; jammer voor hem. Op 6 juni werd de 'koningsden' bij de nieuwe koning geplaatst en het werd een gezellige avond.

Leon Moors, secretaris.

St.-Martinus Holtum

Op zondag 15 juni j.l. werd de nieuwe schietlokatie met kogelvanger van schutterij St.-Martinus Holtum in gebruik genomen.

Dit was een bijzondere gebeurtenis daar de schutterij reeds ruim 10 jaar door diverse omstandigheden verstoken was van een oefenlokatie. De ingebruikname met een feestelijk tintje, geschiedde onder grote belangstelling door wethouder Daniëls en Beschermerheer Mr. Cas van Heugten.

Tevens was het dagelijks bestuur van de Bond Eendracht Born-Echt eo aanwezig.

Diverse genodigden, die een rol bij de verwezenlijking hebben gespeeld, waren eveneens aanwezig. Bij deze opening werd de nieuwe schietlokatie "t Elzebroek" gedoopt. Oudere inwoners van Holtum weten dat deze naam onlosmakelijk verbonden is met Holtum's historie. Immers vlak in de buurt ligt een gelijknamig natuurgebied.

Bij gelegenheid van de ingebruikname van de nieuwe schietlokatie werden diverse schietwedstrijden voor jong en oud georganiseerd. Bondssecretaris W. Esselaar mocht zich na een spannende strijd 'Burgerkoning 1997' noemen. Terwijl bij het gehouden schieten voor verenigingen de club "Altied Dao", vertegenwoordigd door Erik Oberndorf, de beste was.

Bij de jeugd mocht Gijs Geenen zich 'Jeugd Burgerkoning 1997' noemen na het afschieten van het laatste beslissende schot. Verder waren er diverse wedstrijden georganiseerd waarbij op de traditionele bölkes geschoten werd. Bij de jeugd wist Linda de Neer de hoogste eer voor zich te winnen, terwijl bij de ouderen Harie Pieters de beste schutter was.

Een bijzonder feit dient te worden vermeld, namelijk dat op deze middag Martin Ophelders de schutterij verraste met een schitterende sousofoon; dit ter versterking van het trompetterkorps. Hiervoor en voor verschillende andere bewezen diensten, eerde het bestuur van de

Fusieschuttersfeest in Kinrooi. In zijn toespraak brengt Bob Degol hulde aan Meester Creemers.

schutterij hem met de titel "Bijzonder Burgerlid van Verdienste" en door de uitreiking van een zilverengouden insigne met bijbehorende oorkonde.

Onverwacht werden de leden Math Ophelders, commandant, en Mart Fiddelaars, officier, wegens hun inzet bij gelegenheid van de realisatie van de kogelvanger en voor de schutterij in het algemeen, onderscheiden door Bondsvoorzitter Jo Herffs met de gouden draagspeld en bijbehorende oorkonde.

Bestuur en leden van schutterij St.-Martinus uit Holtum willen vanaf deze plaats begunstigers, sponsors, de gemeente en voetbalclub Holtum danken voor de samenwerking bij de totstandkoming van onze nieuwe schietlokatie.

P.E.H.A. Peeters, 2e Secretaris.

Bloemenkoningen van Limbrichtgilde

De grote eer om voor een jaar bloemenkoningin van Limbricht te zijn bij gelegenheid van het grote bloemencorso, dat op 10 augustus door Limbrichts straten trok, is in 1997 te beurt gevallen aan een lid van de schutterij. De 31-jarige Miriam Cloots is uitverkoren om de tocht op de praalwagen te maken en aan schutterij St. Salvius voor 't eerst de eer om voor de praalwagen te

lopen omdat de schutterij dit jaar de nieuwe bloemenkoningin heeft geleverd. Het bloemencorso had stralend weer, maar eigenlijk veel te warm voor de vele bloemen, die slechts met grote inspanningen er redelijk fris bleven uitzien.

De schutterij was één van de weinige verenigingen die niet in zomertenuë, maar in compleet uniform aan de optocht deelnam. Het corso stond dit jaar in het teken van 'kermis in Limburg'. Al wekenlang werd er in het dorp gespeculeerd wie de nieuwe bloemenkoningin zou worden, maar Miriam mocht er al die tijd niets over loslaten. Miriam Cloots is vrij actief binnen het verenigingsleven. Zij is geboortig van Einighausen-Limbricht. Haar vader en broer zijn eveneens bij de schutterij. Zelf sloot ze zich op circa 15-jarige leeftijd bij de schutterij aan als marketentster en thans is ze secretaris van de vereniging.

Sint-Monulfus en Gondulfus II Maasmechelen

Sint-Monulfus en Gondulfus II Maasmechelen voor vijfde keer kampioen bond Maasvallei.

De Maasmechelse schutterij Sint-Monulfus en Gondulfus II mag terugblikken op een goed jaar. De jongens van voorzitter Jan Salden schoten zich voor de vijfde keer tot winnaar in het Belgische verbond Maasvallei. Naast de 19de plaats op het OLS in Kaulille een puike prestatie.

"Dat betekent dat we reeds tien jaar de beste schutterij van de Maas-kant zijn," rekt voorzitter Jan Salden uit.

Het kampioenschap in het 'klein' verbond wordt over twee seizoenen geschoten.

Ei zo na liep de jonge schutterij, zoals ze in Maasmechelen genoemd wordt, de titel nog mis. De eerste bondsfeesten van dit seizoen in Kinrooi en Maasmechelen I gingen finaal de mist in. Stokkem kwam sterk opzetten, maar tijdens de laatste proef bij Sint-Pieter Leut besliste Maasmechelen II het pleit in haar voordeel met 32 punten tegen amper vier voor Stokkem.

Als beloning mocht op 10 augustus j.l. het kampioenenfeest georganiseerd worden. Een extra bondsfeest met... extra inkomsten.

Wat de toekomst betreft zit de schutterij op het goede spoor. Een drietal met een 12-, 16- en 17-jarige haalde in Leut de derde plaats. En straks staan enkele dames-marktentsters klaar om de buks te schouderen. Nu nog een OLS zou je dan denken. "Ik droom ervan het ooit te winnen maar ik hoop dat het nooit gebeurt," reageert voorzitter Salden filosofisch.

J.Th.

Nieuw Keizerspaar St. Joseph St. Geertruid

Een bijzondere dag in de geschiedenis van de St. Geertruidse schutterij.

Op vrijdag 23 mei j.l. werd in St. Geertruid het nieuwe keizerspaar Henny en Phili Wolfs-van Domburg geïnstalleerd. Alvorens tot dit heuglijke feit kon worden overgegaan moest eerst afscheid genomen worden van het "oude" keizerspaar Math en Ine Huits-Martens. Math en Ine die op deze dag door voorzitter Jan Volders bedankt werden voor hun 11-jarig keizerschap, kregen namens schutterij St. Joseph een prachtige portrettekening aangeboden.

Na dit afscheid huldigde de voorzitter de heren Jean Volders en Pim Scheidel bij gelegenheid van hun 25-jarig schuttersjubileum. Tijdens de receptie werden beiden door Wim Hoenen namens de OLS-Federatie bedankt voor hun inzet en ontvingen zij de zilveren OLS-medaille. Hierna was het moment aangebroken om het nieuwe keizerspaar te installeren. Na het afleggen van de keizersbelofte werden zij door de beschermvrouwe gravin De Looz-Corswarem voorzien van de keizerlijke waardigheden.

Keizerspaar Henny en Phili Wolfs-van Domburg.

Als eerste kreeg Henny de keizersketen omgehangen. Deze keten, vervaardigd door zilversmid Andriessen uit Helmond is voorzien van een aantal bijzondere elementen:

- * In de ketting zitten vier schilden met daarop de namen van de eerdere St. Geertruidse keizers: G. Duysens 1824, C. Koemans 1837, H. Lambriex 1973 en M. Huits 1985.
- * De keizersplaat is voorzien van een afbeelding van de patroonheilige St. Joseph, de wapens van de provincie Limburg, gemeente Margraten en het wapen van St. Geertruid, allen uitgevoerd in 14 karaats goud.
- * Onder de keizersplaat hangt het schild, dat voorzien is van de gegevens van de huidige keizer.
- * Hieronder drie zilveren vogels, ten teken dat Math Huits driemaal koning op rij was. Het is voorzien van de 14 karaats gouden tekst: "Keizer St. Joseph St. Geertruid".

Na afloop van een druk bezochte receptie was er nog een gezellige avond met 'die Mergellander Buben mit Anita'. De avond zal bijgeschreven worden in de archiefstukken van schutterij St. Joseph. Namens schutterij St. Joseph wil ik eenieder dan ook bedanken voor de aanwezigheid tijdens deze onvergetelijke dag.

Jan Volders, voorzitter.

Persoonlijk kampioenschap Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o.

Op zaterdag 23 en zondag 24 augustus j.l. organiseerde schutterij St.-Stephanus Dieteren het persoonlijk kampioenschap van de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o.

Op het schietterrein aan de Bosweg te Dieteren meldden zich zaterdag 94 mannelijke en 32 vrouwelijke schutters die, tegen een inleggeld van f 5,-, zouden gaan strijden om het persoonlijk kampioenschap 1997.

Tevens was er de mogelijkheid om aan de drietallenwedstrijd deel te nemen waarvoor uiteindelijk 29 drietallen hun kaart vol schoten en konden deelnemen aan de kaveling.

Op zaterdag 23 augustus werd om 14.00 uur gestart op blokjes van 1½ x 1½ x 1½ cm totdat de invalende duisternis verder schieten onmogelijk maakte. Op dat moment waren er nog 10 dames en 29 heren in de strijd.

Op zondag 24 augustus werd vanaf 14.00 uur verder geschoten maar nu op blokjes van maar 1x1x1 cm om uit te maken wie zich, zowel bij de dames als bij de heren, de beste

schutter van de schuttersbond "Eendracht" mocht noemen. Na, misschien mede door het erg warme weer, een spannende strijd viel tegen half negen de beslissing.

Drietalen:

1. St.-Joseph Koningsbosch
2. St.-Stephanus Dieteren
3. St.-Joseph Koningsbosch
4. St.-Joseph Koningsbosch
5. Wilhelmina Hingen

Kampioenschap dames:

1. Jeanny Cleven-Savelkoul St.-Jan Nieuwstadt; 123 punten, persoonlijk kampioen 1997.
2. Heidi Meuwissen St.-Joseph Koningsbosch; 120 punten
3. Tonny Veugelers-Roufs St.-Jan Nieuwstadt; 60 punten

Heidi Meuwissen had genoeg reden tot lachen met haar 2e plaats bij het dameskampioenschap.

Kampioenschap heren:

1. Theo Peulen St.-Joseph Koningsbosch; 156 punten, persoonlijk kampioen 1997.
2. Mat Dijcks St.-Joseph Koningsbosch; 153 punten
3. Mat Verhaeg St.-Willibrordus Obbicht; 149 punten
4. Sjra Maassen St.-Stephanus Dieteren; 132 punten
5. Henrie Geelen St.-Stephanus Dieteren; 105 punten

Na afloop konden de prijswinnaars uit handen van de bestuursleden van de schuttersbond Eendracht de prijzen, en uiteraard de felicitaties, in ontvangst nemen.

Voor de dames waren de bekens beschikbaar gesteld door de organiserende vereniging St.-Stephanus Dieteren, terwijl de schuttersbond Eendracht 5 medailles en de daarbij behorende geldprijzen voor de heren ter beschikking stelde. De kampioensbeker, die Theo Peulen uit Koningsbosch in ontvangst mocht nemen, werd ook dit jaar weer geschonken door de Willybar te Pey-Echt.

Th. Hoorens, Koningsbosch.

Ons Genoegen Siebengewald

Zoals reeds bekend gesteld in dit tijdschrift, viert de Verenigde Schutterij Ons Genoegen uit Siebengewald in april 1998 haar 100-jarig bestaan. Het programma is in grote lijnen nu reeds vastgesteld. Op 11 april is er een groots opgezette avond voor de jongeren. Op zaterdag 18 april vindt de presentatie plaats van de nieuwe uniformen. Daarna wordt gezamenlijk deelgenomen aan een H. Mis voor alle overleden en levende leden van de vereniging. Na afloop van de receptie wordt het koningsbal gehouden, gecombineerd met een reünie van alle oud-leden en genodigden. Klapper van dit groots opgezet eeuwfeest wordt ongetwijfeld het jubileum schuttersfeest met schutterijen uit de OLS-Federatie en gildes uit het Land van Cuijck. Vele schutterijen hebben reeds een uitnodiging ontvangen. Mochten er schutterijen zijn, ook buiten de schuttersbond Juliana die naar het jubileumfeest willen komen, neem dan contact op met de secretaris van schutterij Ons Genoegen, L.K. van den Bisen, Kreeftenheide 33 5853 AH Siebengewald, tel/fax. 0485-441439.

Jonge en Oude Nobele Valkenburg

Valkenburg aan de Geul wordt op zondag 19 juli 1998 bezet door zo'n 3000 schutters uit Zuid- en Midden-Limburg. Dit zal gebeuren tijdens het Zuid-Limburgs Federatiefeest 1998. Voor de organisatie van het ZLF-1998 is de Edele Nobele Agtbaere Jonge en Oude Loffelijke Schutterye der Stadt en Vryheyd Valckenborch aan de beurt.

Het is woensdagmiddag 9 juli 1997, omstreeks 13.00 uur. Plotseling wordt de middagrust in het gemeentehuis van Valkenburg verstoord door een enorme knal.

In de Raadzaal presenteert Richard Huynen, president van de Jonge en Oude Schutterij van Valkenburg, het nieuwe logo en drukwerk en stelt de sponsors voor.

Tevens worden de contracten, onder het toezien oog van Jo Herffs (voorzitter van de Zuid-Limburgse Federatie) met de hoofdsponsors getekend.

Hierna volgt de verklaring van het logo en drukwerk dat ontworpen is door Pieter van Hoff. Met twee losse flodders verpakt in een knal, wordt het startschot door twee schutters van de Edele Nobele Agtbaere Jonge en Oude Loffelijke Schutterye der Stadt en Vryheyd Valckenborch gegeven.

Deputé Martin Eurlings en Burgemeester Nuytens van Valkenburg verwijderen de Valkenburgse vlag van een tableau en het drukwerk komt te voroschijn; Precies één jaar en tien dagen vantevoren. De Valkenburgse schutterij weet wat haar nu te doen staat en maakt de handen en tijd vrij om er een mooi en gezellig feest van te maken.

H.J.E. Ramakers, koning 1997

JUBILARISSEN IN EYS

Het gebeurt niet vaak dat schutterij St. Sebastianus Eys een negental jubilarissen in haar midden telt, waaronder zelfs iemand met een 60-jarige staat van dienst. Graag willen we van de gelegenheid gebruik maken om de jubilarissen aan U voor te stellen.

Oud-secretaris van de OLS-Federatie **Fried Schrijvers** viert zijn zilveren lidmaatschap. Hij draaide mee als secretaris in de OLS-stuurgroep van 1973 en werd op die manier lid van St. Sebastianus Eys. Hij nam het secretariaat van de schutterij op zich en ook bij de volgende OLS-organisatie in 1983 werd Fried wederom secretaris van de stuurgroep. Naar aanleiding hiervan werd hij gevraagd voor de functie van secretaris van de OLS-Federatie (1985-1995). Enkele jaren was Fried Kanselier-zegelbewaarder van de Orde van de Rode Leeuw. Thans is hij nog penningmeester van de OLS-Federatie. In Eys was hij koning in 1984.

25 Jaar geleden werd **Jan Ortman**s uit Simpelveld lid van de Eys'er schutterij. Eerst was hij lid van de schutterij St. George Simpelveld van 1967 tot 1971. In 1972 na de prille OLS-winst van de Eys'er schutters sloot hij zich bij St. Sebastianus Eys aan. Al die jaren was hij een trouw geweerdruager en hij had zelfs de eer om in 1976 het koningschap in Eys te mogen bekleden. Thans heeft Jan zijn 25 jaar in Eys volgemaakt.

De **robijnen jubilarissen** zijn **Miel en Piet van Loo**, **Math Berger** en **Sjo Vluggen**. Hun 40-jarig lidmaatschap heeft alles te maken met de jeugddrumband van de schutterij, die in 1957 werd toegevoegd aan de oude vereniging die aan bloedarmoede leed. Toen het Federatiefeest te Eys in 1957 met goed gevolg was afgesloten werden enkele instrumenten aangekocht om een jeugddrumband uit te rusten. De leden van deze drumband gingen gekleed in wit hemd en witte broek, zwarte stropdas en kleine muts. Er waren van begin af aan trommen en blaasinstrumenten. De drumband heeft goed aan zijn doel voldaan. Telkens als de schutterij uittrok zorgde de drumband voor de muziek en tevens zijn van de jeugdige drumbandleiden diverse leden

De robijnen jubilarissen marcheren in de pas opgerichte jeugddrumband van schutterij St. Sebastianus Eys. De foto is genomen in 1958. Het kleine ventje als derde van rechts achteraan is Piet van Loo. Direct links hiervan loopt Math Berger met zijn trommeltje. Boven hen uit torent een ernstig kijkende Sjo Vluggen. De laatste trommelaar in het linker gelid is Miel van Loo, de later tambour-maitre.

voor de schutterij bewaard gebleven en daar mogen we thans -na 40 jaren- nog steeds de vruchten van plukken, zoals mag blijken uit de staat van dienst die de drie robijnen jubilarissen hebben opgebouwd.

Math Berger is sinds 40 jaren actief als schutter en heeft zich ontwikkeld tot all-round muzikant. In 't begin sloeg hij op de trom, later hanteerde hij de 'deksele' en thans fungeert hij als klaroenblazer. Al op 9-jarige leeftijd maakte Math met diverse van zijn broers deel uit van de jeugddrumband. Sinds enkele tientallen jaren maakt hij deel uit van het bestuur. Momenteel is hij van 2e penningmeester en tevens staat hij Wiel Olischlager bij als 2e schietmeester. In 1997 werd hij benoemd tot officier. Bij zijn schuttersactiviteiten heeft hij volledige steun van zijn gezin. Vrouw Marly Franken maakt sinds jaren deel uit van het damessteuncomité, dochter Louise was actief als muzikant en zoon Piet slaat bijzonder actief zijn roffels binnen de drumband.

Een volgende robijnen jubilaris is **Sjo Vluggen**. Sjo is de schoonzoon van keizer Juup Senden en is sinds

jaar en dag een van de meest trouwe geweerdruagers. Hij begon bij de drumband van de schutterij als tamboer en stapte later over naar de geweerdruagers. Jarenlang heeft hij deel uitgemaakt van de exercitieploeg. Sjo heeft met zijn veertig jaren actieve dienst de rang van sergeant der eerste klasse. Hij schept er groot genoegen in zijn krasse schoonvader als keizer te zien meestappen en geniet van de onderlinge kameraadschap.

Miel van Loo nam na zijn start in de jeugddrumband na een paar jaar als tamboer al gauw de tambour-maitrestok van de drumband op zich en die hanteert hij heden ten dage nog. Al die jaren heeft hij op excellente wijze leiding aan de drumband gegeven, de jeugd opgeleid en nieuwe marsen geïntroduceerd. Al die jaren vormt hij in de koppositie bij het uittrekken van de schutterij het boegbeeld van de vereniging. Twee jaar was hij bestuurslid totdat zijn vader het voorzitterschap op zich nam. In 1992 werd besloten Miel op te nemen in het officierskorps. Miel geeft echter pas gevolg aan dat besluit als er een geschikte opvolger als tambour-maitre gevonden is.

Hierbij is Miel bereid om zijn 40 jaren als tambour-maître vol te maken. Bgv. koninginnedag 1996 werd Miel onderscheiden als Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Eega Gerda Andriolo maakt deel uit van het damescomité.

Zijn broer **Piet van Loo** (met z'n koosnaam in Eys: "Casino-Piet") was geruime tijd actief als muzikant in de drumband. Hierin sloeg de kleine trom. Tevens nam hij enkele jaren het secretariaat van de schutterij op zich, onder andere tijdens het O.L.S. 1973. Zijn huidige functie is reserve-tambour-maître om in te vallen als broer Miel bij hoge uitzondering verhinderd is. Tevens is Piet de spreekstalmeester, met name op de St. Sebastianusavond.

Allevier de robijnen jubilarissen hebben totnogtoe nog nooit het zoet van de overwinning mogen proeven bij het afschieten van de koningsvogel, hoewel er al jaren op geaasd wordt. Hierbij wensen we hen veel succes voor de toekomst.

En dan komen we tot de 50-jarige gouden jubilarissen. Een halve eeuw maakt **Johan Eykenboom** deel uit van St. Sebastianus. Afkomstig uit Nijswiller was hem de liefde voor de schutterij met de paplepel ingegeven. Toen hij vervolgens in Eys ook nog trouwde met een heuse schuttersdochter Leen Schouteten, was de voorkeur voor St.-Sebastianus Eys definitief. In 1955 en 1957 schoot hij de koningsvogel af. Van 1953 tot 1960 maakte hij deel uit van het bestuur, het laatste jaar als wnd. voorzitter. In 1962 werd hij benoemd tot generaal, een functie die hij thans nog met verve bekleedt. De generaal is een uitstekend schutter, fameus als jarenlang kopschutter van het Eyser zestal. Als schutter maakte hij o.a. tot tweemaal toe deel uit van het winnend zestal, dat het OLS naar Eys haalde in 1972 en 1982. Tevens droeg hij zorg voor een complete schuttersfamilie, met mevr. Eykenboom als lid van het damescomité, de beide zonen als actieve leden en thans met de derde generatie Eykenboompjes Mike en Rick in de Eyser schutterij.

Juup Senden is eveneens één van de 50-jarige jubilarissen. Wie kent hem niet? De in schutterskringen wereldberoemde keizer uit Eys trekt al sinds 1950 jaar mee als keizer in jacquet en weet ook nog in

Enkele schutters afgebeeld bij gelegenheid van het 475-jarig jubileum van de schutterij in 1992. Rechts met de schuttersbuis het in verenigingsjaren bij uitstek oudste schutterslid Antoon Conraads, die zijn 60-jarig jubileum viert. Ernaast keizer Juup Senden, 50-jarig lid. Een halve eeuw maakt generaal Johan Eykenboom deel uit van de Eyser schutterij. Links naast hem wijlen commandant Franken en geheel links Fried Schrijvers, die 25 jaar lid is. Tekening: Jo Havenith.

het afgelopen seizoen als 85-jarige voor diverse eerste prijzen te zorgen. Met wijlen keizerin Lena Senden-Jahach vormde hij een nagenoeg onverslaanbaar koppel dat het op de diverse schutterfeesten in de regel niet voor minder deed dan de eerste prijs. De keizerin schoot enkele jaren de koningsvogel zelf af en heeft zelfs op het punt gestaan haar man als keizer te onttrennen. Juup was enige tijd bondsbestuurslid. In 1985 werd hij opgenomen in de Edele Eedbroederschap van de Rode Leeuw. In 1994 werd hij onderscheiden met de koninklijke onderscheiding in de Orde van Oranje Nassau in zilver.

Het enige lid dat al voor de oorlog bij de schutterij was, is **Antoon Hubert Conraads**. Zelfs op 75-jarige leeftijd is hij als kolonel nog altijd present wanneer de schutterij uittrekt.

Antoon heeft zich altijd een keiharde werker getoond: jarenlang heeft hij oud ijzer verzameld ten behoeve van de kas van de schutterij, heeft hij kogels gegoten, boelen op stokken gezet en meer dan een kwart eeuw zorgt hij voor de koningsvogel. Als 2e schietmeester was hij

de vaste lader voor het zestal en in die hoedanigheid tevens de ideale biechtvader voor de schutters. Tevens is Antoon Conraads reeds decennialang bestuurslid van de schutterij. Zo bezoekt hij o.a. de zieken binnen de schutterij en de begrafenissen van schutters binnen de bond. Met vier broers werd hij lid, terwijl vader Conraads reeds schuttersofficier was. Antoon begon in 1938 als geweerdrager en werd eind jaren veertig bevorderd tot officier. Hij was koning in 1951, 1960, 1983, 1984. Samen met zijn vrouw Mia Duckers vormden zij een prachtig koningspaar.

De jubilarissen wordt een receptie aangeboden op vrijdag 24 oktober 1997 in het schutterslokaal "Lambieck" te Eys, tegenover de kerk. Voorafgaand een interne huldiging, aansluitend om 20.00 uur aanvang van de receptie. We heten u graag welkom om de jubilarissen met een totale schuttersdienst van maar liefst 370 jaar !! binnen de schutterij te feliciteren.

Bestuur, leden, erelid en damessteuncomité
Schutterij St. Sebastianus Eys

KEIZERSPAAR TE MHEER

Sinds 16 mei 1996 (Hemelvaartsdag) is Mheer een keizerrijk; dit is de vijfde keer in de 430-jarige historie van schutterij St.-Sebastianus Mheer. Toen Pieter Scholtes een jaar geleden met het vogelschieten voor de derde achtereenvolgende keer de koningsvogel afschoot bulderden de kamerschoten over het landelijke Mheer. Ieder moest weten dat Mheer een nieuwe keizerrijk was. Amper bekomen van de schrik dat hij werkelijk gedaan had, wat hem al lange tijd bezighield, ging de nieuwbakken keizer op de schouders. Met zijn echtgenote Annemarie Scholtes vormde hij nog een jaar het koningspaar. Tot de indrukwekkende dag dat beiden geïnstalleerd zouden worden tot keizerspaar. In een stoet vertrok het gezelschap op tweede Pinksterdag 19 mei l.l. ter kerke. De stijlvolle plechtigheid werd bijgewoond door vele dorpsbewoners, gemeentebestuur, baron De Loë, de bevriende Duitse schutterij Sankt Martinus uit Süggerath en diverse keizers en keizersparen uit de omtrek. Allen waren getuige van een indrukwekkende Hoogmis, gecelebreerd door pastoor Wenders. De schutterij stond op het koor, rechts

de vaandelwacht en links het keizerspaar van Mheer in spé. Tijdens de installatie legde keizer Scholtes met een hand aan het vaandel de eed van trouw af ten aanschouwen van de gehele gemeenschap.

De keizer gaat evenals de koning gekleed in jacquet. Hem is het echter gepermitteerd een gouden krans op de hoge hoed te dragen terwijl de koning hier een zilveren uitvoering voor kent. De keizer draagt de zilveren platen van zijn voorganger-keizers, te weten Hubert Krout 1811, Hannes Dresen 1870, Peterke Beckers 1910 en Johannes Paulssen 1914. De charmante keizerin draagt een zwart-fluwelen robe met goudglitterend bovenstuk en een kroontje.

Na de Heilige Mis verzamelde het dorp zich om schutterij St. Sebastianus te feliciteren met hun nieuwe keizerspaar en om Pieter en Annemarie Scholtes de hand te schudden met de wijze waarop ze het keizerschap in Mheer gestalte geven. Mheer is hiermee de keizer te rijk.

Tijdens de receptie werd het keizerspaar als eerste gehuldigd door de voorzitter van de schutterij. Namens de gehele vereniging bood hij een cadeau aan in de vorm van

een glazen model van de zilveren koningsvogel, speciaal voor deze gelegenheid gemaakt door glasblazer Gerardo uit Vaals. Uit handen van erevoorzitter Sjeng Senden mocht de keizer een keizersdegen in ontvangst nemen, aangeboden door het erebestuur. Hierna volgden de sprekers van diverse verenigingen en instanties zich in snel tempo op onder de deskundige leiding van ceremoniemeester Armand Oprey. Onder de receptiegangers bevonden zich burgemeester en wethouders van de gemeente Margraten, deputaties van alle Mheerder verenigingen en diverse keizers en keizersparen van andere schutterijen. Ook zeer vele inwoners van Mheer waren aanwezig om hun gelukwensen over te brengen aan het nieuwe keizerspaar. Een speciale vermelding verdient de Schützenbruderschaft Sankt Martinus uit Süggerath (waarmee de schutterij van Mheer al 18 jaar een vriendschappelijke band onderhoudt) die met een delegatie van 20 personen naar Mheer was gekomen om zowel in de kerk alsook op de receptie aanwezig te zijn.

Luc Wolters/Wim Senden.

Keizer Pieter Scholtes zweert met de hand aan het vaandel de eed van trouw. Links keizerin Annemarie Scholtes, de eerste keizerin sinds mensenheugenis in Mheer. Foto: Frans Bastings Fotografie, Mheer.

WIJ FELICITEREN

Koninklijke Onderscheidingen

Mevrouw M. Roberts-Frolix uit Amstenrade ontving bij gelegenheid van Koninginnedag 30 april 1997 een koninklijke onderscheiding voor haar activiteiten ten behoeve van schutterij St. Gertrudis Amstenrade, waar zij zich zeer bij betrokken voelt, en voor haar werk bij de vrouwenbeweging.

Echtpaar Roberts-Frolix

Mai Hillebrand van flobert-schutterij St. Michael Chevremont-Kerkrade is onderscheiden met het lidmaatschap van de Orde van Oranje Nassau. De decorandus mocht deze onderscheiding ontvangen bij gelegenheid van zijn robijnen lidmaatschap van de schutterij. Mathias Hillebrand was in 1985 en 1986 koning, was 14 jaar penningmeester en bestuurslid. Hij coördineert de grote evenementen op schuttersgebied. Sinds 1984 is hij bestuurslid van de Internationale bond.

SCHUTTERSKONINGEN

Harry Adriaens, St.-Ambrosius Kinrooi
Hans Clercx, St.-Sebastianus Herkenbosch
Mathieu Dautzenberg, St.-Monulphus en Gondulphus Rotem (430 sch)
Jacky Denier, dorpskoning Opoeteren (3e achtereenvolgende keer, 115 sch)
Jos Ernes, St.-George Simpelveld (eerder koning in 1994)
Pieter Giebels, St.-Martinus Horn (2e achtereenvolgende keer)
Hans van Heck, St.-Martinus Niel bij As (179e sch)
Bart Jacobs, St.-Dionysius Opoeteren (110 sch)
Tony Segers, St.-Sebastiaan Dorne
Hub Vanweersch, Kruisboogschutterij St. Henricus Bocholtzerheide

125 keer Bob Degol

Tijdens het bondsschuttersfeest bij St.-Martinus Grootbeersel (Molenbeersel), werd Ex-SAS-voorzitter Bob Degol gehuldigd voor zijn 125ste aanwezigheid op een bondsfeest van het verbond Maas en Kempen. Normaal had dit zijn 126ste moeten zijn, maar Bob miste, jawel, zijn 125ste afspraak omwille van ziekte.

Bob werd voor aanvang van de optocht gehuldigd door voorzitter Jan Grondelaers en onder-voorzitter Herman Janssen. Ook Josee Elst, vooral actief bij de marketentsters, werd omwille van haar 125ste verschijning op een bondsfeest in de hulde betrokken. Onder leiding van Juffrouw Elst zullen de marketentsters in oktober een bezoek brengen aan het Duitse Thüringen; de plaats waar de patrones van de marketentsters (Elisabeth van Thüringen) heeft geleefd. Bij die gelegenheid is een Duits-Belgisch marketentstertreffen gepland. (Foto: J.Th.)

JUBILARISSEN

25-jarig lidmaatschap

J.W.J.M. Cleven	St.-Jan Nieuwstadt
M.S. Cremers	St.-Salvius Limbricht
C.J.M. Custers	St.-Jacobus Hunsel
W. Dreessen	St.-Martinus Vaesrade
J. Feller	St.-Jan Nieuwstadt
M. Giesbers	St.-Martinus Vaesrade
J. Habets	St.-Martinus Vaesrade
Ben van Houtem	St.-Paulus Epen
Wiel Kobben	St.-Michaël Chevremont
R. Koetje	St.-Gertrudis Amstenrade
L.W.M. Kruitwagen	St.-Gertrudis Amstenrade
L. Minnen	St.-Martinus Vaesrade
C.P.H. Mols	St.-Jacobus Hunsel
Sjors Mordang	St.-Paulus Epen
Jopie Schijns	St.-Paulus Epen
J. Smeets	St.-Martinus Vaesrade
Lucien Willems	St. Paulus Epen
Hub Willems	St. Paulus Epen

40-jarig lidmaatschap

A. Boss	St.-Martinus Vaesrade
H. Boss	St.-Martinus Vaesrade
J. Boss	St.-Martinus Vaesrade
Th. Boss	St.-Martinus Vaesrade

Math Grootjans

Math Grootjans	Jurylid bond Gerardus Amsterrade en OLS-jurylid
J. Knubben	St.-Martinus Vaesrade
Mai Hillebrand	St.-Michaël Chevremont
L. Knubben	St.-Martinus Vaesrade
A. Mommertz	St.-Sebastianus Spekholzerheide
Jo Mordang	St.-Paulus Epen
J. Oomen	St.-Martinus Vaesrade
G. Teerds	St.-Martinus Vaesrade
J. Teerds	St.-Martinus Vaesrade
J.G. Thijssen	St.-Jacobus Hunsel

50-jarig lidmaatschap

W. Counen	St.-Salvius Limbricht
A. Franssen	St.-Martinus Vaesrade
L. Hofstede	St.-Martinus Vaesrade
Jef Notermans	St.-Paulus Epen
J.A.G. Segers	St.-Lambertus Neeritter
P.J. Stoffels	St.-Jan Nieuwstadt
R. Teerds	St. Martinus Vaesrade

65-jarig lidmaatschap

Thei Boss	St. Martinus Vaesrade
-----------	-----------------------

WIJ GEDENKEN

Hans Nicolaije, oud-lid van schutterij St. George Simpelveld. Generaal van 1962 tot 1963, vervolgens enige tijd adjudant. Overleden op 71-jarige leeftijd, Simpelveld 19 mei 1997.

Helmut Buck, lid van het schuttersbroederschap St. Sebastianus Kerkrade. Koning in 1965 en 1970. Oud-tandarts te Haanrade-Kerkrade. Overleden op 66-jarige leeftijd, Kerkrade 26 mei 1997.

Harie Camp, was 66 jaar lid, 17 jaar voorzitter en erevoorzitter van St.-Jacobus Hunsel en lid van het bondsbestuur EMM. Overleden op 8 juni in de leeftijd van 82 jaar.

Thei Offermans, oud-generaal der Kon. St. Lambertus Oirsbeek

Thei Offermanns, lid en oud-officier van Kon. schutterij St. Lambertus Oirsbeek. Hij is generaal geweest en vierde in 1985 zijn 50-jarig lidmaatschap. Overleden op 84-jarige leeftijd, Geleen 9 juni 1997.

Jacques Larik, lid van schutterij St. Joseph Vijlen. Mede-heroprichter van de schutterij in 1945. Voorzitter van St. Joseph Vijlen van 1947 tot 1961 en bij zijn aftreden als praeses in 1961 benoemd tot erevoorzitter. Oud-generaal van St. Joseph Vijlen. Koning in 1963, 1973 en 1974. In 1975 slaagde hij er niet in om keizer te worden. Erebestuurslid van de R.K. Zuid-Limburgse Schuttersbond vanwege zijn jarenlang

Jacques Larik, erevoorzitter van St. Jozef Vijlen en erebestuurslid van de RKZLSB.

Hans Alzer, oud-tambour-maître en oud-voorzitter van Kon. St. Lambertus Oirsbeek.

vice-voorzitterschap van de Bond. Ereburger van de gemeente Vaals. Begiftigd met de eremedaille in zilver van de orde van Oranje-Nassau in 1985 bij gelegenheid van zijn robijnen lidmaatschap. In 1984 opgenomen in de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de Hl. Sebastianus. Geboren 11 februari 1907. Woonachtig te Harles-Vijlen. Overleden op 90-jarige leeftijd, Vijlen juni 1997.

Sjeng Hodiamont, lid van schutterij St. Hubertus Ubachsberg. Hodiamont was lid van het schietzestel dat in 1958 de top tien van het OLS wist te bereiken. Koning in 1966. Hij wordt als officier genoemd in 1972 en 1980 en als niet geüniformeerd lid in 1993. Tevens lid van schietvereniging Robin Hood uit Ubachsberg. Overleden op 77-jarige leeftijd, Ubachsberg 16 juni 1997.

Karel Schaefer, lid van Oranje Nassau Roermond. Overleden op 4 juli in de leeftijd van 68 jaar.

Arthur Wijnands, erelid van schutterij HH. Marcellinus & Petrus Oud-Geleen. Als tambour-maître van 1969 tot 1978 en nadien als erelid was hij bijna 40 jaar aan de vereniging verbonden. Koning 1959. Overleden op 61-jarige leeftijd, Geleen 7 juli 1997.

Harrie Janssen, 50 jaar lid van St.-Antonius Stramproy, waarvan 31 jaar secretaris en 30 jaar penningmeester van de Kantonnale Schuttersbond Eendracht Maakt Macht. Overleden op 4 augustus in de leeftijd van 69 jaar.

Hans Alzer, lid van Kon. schutterij St. Lambertus Oirsbeek. Oud-tambour-maître en gedurende 21 jaar voorzitter geweest van de Oirsbeekse schutterij, van 1974 tot 1995. J.M.A. Alzer werd in 1996 opgenomen in de souvereine orde van de Rode Leeuw en de Hl. Sebastianus. Geboren 14 juni 1934. Overleden op 63-jarige leeftijd, Oirsbeek 4 augustus 1997.

Zijn bidprentje vat zijn verdiensten als volgt samen:
*"Voor de schutterij St. Lambertus was hij letterlijk en figuurlijk een leider. Bewust van de schutterstraditie waarin hij stond, zette hij een eigen stempel op die vereniging. Zij droegen hem op handen en terecht, want hij gaf er cachet aan.
 Tegelijkertijd genoot hij er zelf van. Hij kon genieten van de kleine dingen in het leven en als anderen genoten van het succes genoot hij van 't plezier dat anderen hadden. Altijd even stijlvol."*

Wil Dormans, lid van St.-Nicolaas Susteren. Overleden op 9 augustus op de leeftijd van 54 jaar.

ST.-HUBERTUS GULPEN

Tijdens het weekend van de presentatie van onze nieuwe uniformen, overleed ons erelid Mevrouw **Megens-van der Kooy**.

Met een delegatie van onze schutterij werd haar een laatste groet gebracht. Mevrouw Megens werd tot erelid benoemd omdat zij ons oud vaandel (dat tijdens datzelfde weekend vervangen werd door een nieuw) geheel met de hand gemaakt had.

SCHUTTERS 'MAAS EN KEMPEN' MAAKTEN HET WEER WAAR!

In de finale van het OLS met 4 schutterijen: Sint-Huibrechts-Lille, Opoeteren, Raam en Kinrooi. Ze namen het op tegen 13 Nederlands-Limburgse schutterijen.

Reuver en Heythuysen maakten zich stilaan op voor de overwinning.

Favoriet Sint-Martinus Kinrooi bleef echter rustig de bôlkes afschieten.

Tien jaar na hun OLS in Kinrooi, toen pater Willem Sangers overleed, behaalden ze weer de overwinning.

Voor de Bond van Schutterijen 'Maas en Kempen' de derde overwinning op rij: Bocholt-Kaulille-Kinrooi.

"Die Belgen schieten wekelijks", meldde Lei Meisen op Omroep Limburg.

Wat belet de Nederlandse bonden om ook erekruis-schieten te organiseren na de bondsfeesten?

In 1998 bestaat de Bond 'Maas en Kempen' 50 jaar.

Meester Pierre Creemers moest dit nog kunnen beleven.

Een OLS in Kinrooi bij deze gelegenheid.

Proficiat aan Jan Grondelaers en zijn bestuur,

aan alle schutters van de Bond 'Maas en Kempen',

maar vooral aan het kranige 'zestel' van Sint-Martinus.

Als nu de Heilige Rita nogmaals voor mooi weer zorgt in 1998 dan beleven we de 'Broekhoek' nog eens in een kleurrijke sfeer.

Werner Smet.

Verhuur van feesttenten

Piet Graef

Burg. Huybenstraat 3

6085 ES HORN

Tel. 0475-582124

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag
Colofon + Voorwoord	1
Prachtig OLS in een grijs maar toch kleurrijk Kaulille	2
Het OLS-1997 gezien vanuit een ander perspectief	4
Schuttersfeest in Kinrooi reeds in vorige eeuw afgesloten met vuurwerk!	6
Adreswijzigingen	6
Geschiedenis en ontstaan van de Zuid-Limburgse Schuttersbond - Deel I	7
Expositie 'Sanctus; het jaar der heiligen'	9
Schutterij St.-Sebastian As (3)	11
Krantenkoppen	12
Oud-vendelier en oud-bestuurslid Jan Toorians: "Al mijn talenten in dienst van de gilden gesteld".	13
Brabander Toorians voelde zich altijd als een vis in het Limburgse water	16
"Interview" Dhr. Toorians/vendelen	16
Broederschap St.-Jan Nieuwstadt	17
Belze kal	23
Deelname aan het WMC	24
Mini-OLS midden in Heerlense woonkern	25
Foto-impressie OLS-1997	26
Kopstukken XI: Edmond Vranken	32
St.-Martinus Vaesrade viert het eeuwfeest	37
Het LDS; Succestreffer of splijtzwam?	39
7e Marketentstertreffen in Vijlen	40
Onder de schietboom	41
Jubilarissen in Eys	46
Keizerspaar te Mheer	48
Wij feliciteren	49
Wij gedenken	50
Schutters 'Maas en Kempen' maakten 't weer waar!	52
Inhoudsopgave	52
Redactie/Correspondenten	52

REDACTIE / CORRESPONDENTEN

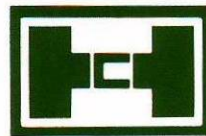
- ★ Hoofdredacteur: Wim Pijpers Eglantierhof 8 6043 WH Roermond; Tel. 0475-324275 (na 18.00 uur), fax 0049 2161 5655718
- ★ Piet Hermans Hegstraat 13 6001 EW Weert; Tel. 0495-544548.
- ★ Jean-Pierre Schobben Postbus 106 6440 AC Brunssum; Tel/fax 045-5256116.
- ★ Werner Smet Breeërsteenweg 124 3640 Kinrooi; Tel. 089-563132.
- ★ Jos Thomassen Eikenlaan 32 3630 Maasmechelen; Tel. 089-767789.
- ★ Cor Voorter Maj. Evanslaan 1 6114 KR Susteren; Tel. 046-4491539.
- ★ Drs. Jean Walraven Borgeind 21 6041 AP Roermond; Tel. 0475-318124.
- ★ Drs. Luc Wolters Dr. Schweitzerstraat 4 6369 XL Sijpeveld; Tel. 045-5442585.
- ★ Correspondente schuttersbond St. Gerardus-Amstenrade: Yvonne van de Wall Antoniusstraat 84, 6166 XL Geleen; Tel. 046-4755123.

drukkerij *sinds 1935*
LIMBURGSCHE POST ^B_V
Beegden

Heerstraat Noord 69
6099 AW Beegden
Postbus 5033
6097 ZG Heel
Telefoon (0475) 57 16 51
Telefax (0475) 57 28 91

- Lid Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen KVGO
- Lid Vereniging Produktbewaking Grafische Industrie VPGI
- Lid Sectie van Producenten van Beveiligd Drukwerk **

Mr Cas van Heugten

ADVOCaat EN PROCUREUR

Rijksweg Noord 214
6136 AE SITTARD
Telefoon (046) 452 88 99
Telefax (046) 452 89 00

Algemene rechtspraktijk, civiel recht, strafrecht,
sociaal verzekeringsrecht, adviezen, incasso's,
slachtofferhulp, verkeerszaken, letselschades,
schaderegeling met verzekeringmaatschappijen en
contacten met Duitse en Belgische advocaten.

HERSTEL UW TRADITIE IN ERE: KEVELAERER VAANDELS: RESTAURATIE EN NIEUW.

KEVELAERER FAHNEN + PARAMENTEN GmbH

Kapellenplatz 27, 47623 Kevelaer 1 / BRD
Telefoon: 02832-5734 / Fax: 02832-50075

Wij hebben de vakkennis en kunde in huis om nieuwe vaandels te vervaardigen en oude vaandels te restaureren.

Wij gebruiken de meest zeldzame, kostbare en functionele materialen om via hand- of machineborduurwerk en de onmisbare kunsthistorische achtergrond een ambachtelijk werkstuk van allure af te leveren.

U kunt ook contact opnemen met:
Stadelmaier Nijmegen B.V., Postbus 1011, 6501 BA Nijmegen
Telefoon: 024-3224384
Fax: 024-3232255

LIMBURGSE BIER SPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

**GULPENER
SJOES**

LIMBURGS
'KONINGSPAAR

Foto Impressie OLS-1997
Fotograaf: Jean van Nunen

Proficiat schutterij
 St.-Martinus Klinrooi
 met de overwinning
 van het OLS 1997

